

Imenovani ravnatelj i glavni urednik Hrvatske katoličke mreže

Na izvanrednom plenarnom zasjedanju HBK biskupi su za ravnatelja Hrvatske katoličke mreže izabrali mons. Fabijana Svalinu, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije i ravnatelja Hrvatskog Caritasa, te za glavnog urednika Sinišu Kovačića

Objavljena apostolska konstitucija pape Franje „Veritatis gaudium“

U Vatikanu predstavljen dokument o crkvenim sveučilištima i fakultetima s novim uredbama vezanim uz crkvene studijske ustanove

Traženje istine najbolji je lijek za lažne vijesti

Objavljena poruka pape Franje za 52. svjetski dan sredstava društvene komunikacije

Priopćenje Kotorske biskupije u povodu rasprave o upisu Bokeljske mornarice u UNESCO-vu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine

U najvećoj mjeri, od godine 1860. Bokeljsku mornaricu su sačuvali i baštinili kao nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe pripadnici Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda, ne umanjujući značenje i doprinos svih ostalih koji su se u nju ugradili i s njom identificirali. Ona zasigurno danas jest nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe Crne Gore, ali ne i crnogorsko nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe

Domovinske vijesti

Svečana sjednica Hrvatskoga mariološkog instituta
Zagreb: Napretkov godišnji susret s novinarima
Susret predstojnika biskupijskih ureda za katoličke škole
Sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja
Apel nadbiskupa Puljića odgovornima na zaštitu vjernika od blasfemije
Susret nad/biskupijskih rektora sjemeništa republika Hrvatske i BiH
Zagreb: Konferencija za novinare povodom Dana života
Zagreb: Međubiskupijski stručni skup za vjeroučitelje
Pokop fra Josipa Marčelića
Svečani zavjeti u Karmelu u Mariji Bistrici
Susret mladih u Cresu
Zimsko planinarsko hodočašće na Svetu Geru
Nadbiskup Hranić predvodio misu povodom 175. obljetnice rođenja sl. Božjega Josipa Stadlera
Kardinal Bozanić primio članove Prvostolnog kaptola zagrebačkog
Doktorski studiji na Hrvatskom katoličkom sveučilištu

Crkva u Hrvata

Četvrt stoljeća zločina nad Hrvatima u Dusini
Predstavljen Zbornik radova u čast fra Bazilija Pandžića

Inozemne vijesti

Inaugurirana nova katedra „Gaudium et spes“
Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u Vatikanu

Prilog dokumenti

Apostolski pohod Čileu i Peruu
Isus je naš učitelj, moćan na riječi i djelu
Siromaštvo i zajedništvo
Uzvišenost, ljepota i snaga majčinskoga odgoja

Domovinske vijesti

Vincekovo u Krapini

Krapina, 22.1.2018. (IKA) – U povodu Vincekova u ponedjeljak 22. siječnja blagoslovljen je jedinstveni trs vinove loze, stare sorta Krapinske beline, koji se nalazi u dvorištu rodne kuće Ljudevita Gaja u Krapini. Prema istraživanjima enologa Ivana Hršaka trs potječe s početka 19. st., te je „roditelj“ sedamdesetak sorti. Nakon pročitano odlomka iz Ivana evanđelja (15,1-8) krapinski župnik preč. Tomica Šestak posvijestio je kako je „Isus Krist pravi trs, a mi smo loze, i kao vjernici trebamo biti uvijek blizu trsa. I ove loze, da nisu bile na dobrome trsu sigurno tolike godine ne bi donosile određenog roda. Tako i mi vjernici želimo biti uz pravi trs, uz Krista i uz vjeru koja nas drži na ovome svijetu, te po kojoj dobivamo milosti da bismo mogli dostojno živjeti život koji nam je dragi Bog podario. Neka nam ovaj trs i svi trsovi u našim vinogradima budu slika trsa koji se treba njegovati. Kako se stalno bdije u vinogradu, isto tako kao vjernici trebamo stalno bdjeti uz Krista, uz Njegovu riječ, uz Njegov blagoslov i Njegovu milost“. U blagoslovnoj molitvi koja je uslijedila, molilo se da još mnoge generacije imaju priliku uživati u plodovima s toga trsa. Također molilo se za sve vinograde po okolnim bregovima, kao i za sve vinogradare, te za sve vjernike da uvijek budu dobra loza na trsu, na Kristu.

Nakon blagoslova krapinski gradonačelnik Zoran Gregurović obrezao je Gajev trs, čime je simbolički označen početak vinogradarskih radova na području Grada Krapine. Vincekovo je organiziralo više krapinskih udruga pod pokroviteljstvom Grada Krapine.

Svečana sjednica Hrvatskoga mariološkog instituta

Zagreb, 23.1.2018. (IKA) - Svečana sjednica Hrvatskog mariološkog instituta Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je pod predsjedanjem predstojnika prof. dr. Ivana Karlića u utorak 23. siječnja u crvenoj dvorani Međubiskupijskoga sjemeništa na zagrebačkoj Šalati. Uz zamjenika predstojnika mons. dr. Vladu Košića i tajnicu doc. dr. s. Valeriju Kovač, sjednici je nazočilo dvadesetak članova HMI-a. Nakon pozdravnih riječi predstojnika Karlića, tajnica Kovač izvijestila je o rezultatima izbora predstojnika HMI-a, koji su provedeni na sjednici stručnog kolegija HMI-a u petak 15. prosinca 2017. u zbornici Katoličkoga bogoslovnog fakulteta. Za predstojnika toga znanstveno-istraživačkoga instituta na sljedeće trogodište (2018.-2021.) izabran je ponovno prof. dr. Ivan Karlić. Potom je Stručni kolegij prihvatio prijedlog predstojnika Karlića da sisački biskup Vlado Košić bude zamjenik predstojnika, a doc. dr. s. Valerija Kovač tajnica HMI-a.

Na sjednici se razgovaralo o nekoliko aktualnih tema rada HMI-a za tekuću godinu. Predstavljeni su program i izlagači na nacionalnom mariološko-marijanskom kongresu, koji će se održati u KŠC „Petar Barbarić“ u Travniku od 10. do 13. svibnja. Razgovaralo se o stanju pripreme za objavljivanje zbornika radova s održanih mariološko-marijanskih simpozija. Dok je Zbornik sa simpozija održanog u Sisku (2015.) već objavljen, tijekom ove godine očekuje se objavljivanje i drugih zbornika radova sa simpozija održanih u Rimu i Sinju te objavljivanje radova s međunarodnoga kongresa u Fatimi u rujnu 2016. godine, u znanstvenom teološkom časopisu „Bogoslovska smotra“.

Dogovoreno je da će se ove godine Dan HMI-a proslaviti u

ponedjeljak 9. travnja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Euharistijsko slavlje predvodit će biskup Košić, a potom će zbornik radova „Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije“ predstaviti dr. Karlić (recenzent Zbornika), dr. Kovač (urednica), dr. Stjepan Brebrić (uime suizdavača) te biskup Košić.

Hrvatski mariološki institut je, na zamolbu župnika don Stipana Bodrožića, prihvatio sudjelovanje u znanstvenom simpoziju, koji će se u povodu 800. obljetnice crkve Gospe od anđela u Trogiru održati na tome mjestu 18. i 19. listopada.

Predstojnik Karlić obavijestio je o promjenama u Pravilniku Hrvatskoga mariološkog instituta, po kojemu su se usklađivali pravilnici ostalih znanstveno-istraživačkih instituta KBF-a, te o promjenama u Statutu KBF-a relevantnima za HMI. Također je obaviješteno da je mrežna stranica HMI-a službeno „pridružena“ na matični mrežni portal KBF-a, jer HMI spada u znanstveno-istraživačke institute toga fakulteta.

„Biblijsko-teološke osnove unutarcrkvenog dijaloga, suradnje i suodgovornosti“

Predavanja doc. dr. Tarasa Barščevskoga i dr. Branka Murića na 58. teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu

Zagreb, 23.1.2018. (IKA) – Radni dio 58. teološko-pastoralnoga tjedna, s temom „Unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost“, u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu započeo je 23. siječnja u Međubiskupijskom sjemeništu na Šalati uvodnom temom „Biblijsko-teološke osnove unutarcrkvenog dijaloga, suradnje i suodgovornosti“ o čemu su govorili doc. dr. Taras Barščevski i dr. Branko Murić.

Dr. Barščevski istaknuo je kako pojam „dijalog“ već od Drugoga vatikanskog koncila postao „ključni koncept Crkve i jedna od najčešće rabljenih riječi u postkoncilskoj Crkvi“. Iznoseći razne kontekste u kojima se upotrebljava ta riječ u koncilskim i postkoncilskim dokumentima, naglasio je kako taj na prvi pogled veoma jasan, općepoznat i široko rabljen pojam, ustvari i nije baš tako očigledan, a odsutnost samog termina 'dijalog' u Bibliji zahtijeva promjenu paradigme istraživanja biblijskih osnova unutarcrkvenog dijaloga. Unutarcrkveni dijalog želi postići: jedinstvo/zajedništvo Božjeg naroda i Kristova tijela koje ima jedno srce i jednu dušu (usp. Dj 4,32). Ovakva promjena predmeta istraživanja vuče za sobom i promjenu pristupa i metodologije, kazao je dr. Barščevski te iznio kratak pregled upotrebe terminologije pojma dijalog u Starom i Novom zavjetu što može imati i snažan odraz na razumijevanje unutarcrkvenog dijaloga danas. Sveto pismo glede dijaloga ne ograničava se samo na analizu pojedinih termina već od prve stranice nudi bezbrojne primjere dijaloga Boga s čovjekom, razgovora među ljudima, od raznih savjeta, pouka, upozorenja, poslanica pa sve do remek-djela hebrejske književnosti kao što je knjiga o Jobu. Posebice u Novom zavjetu otkrivamo snagu utjelovljene Riječi u Isusovim govorima ili razgovorima s učenicima ili nekim drugim pojedincima.

Posebno se usredotočujući na interakciju između apostolskog nauka i zajedništva, Barščevski je naglasio kako tu možemo prepoznati biblijski model unutarcrkvenog dijaloga u kršćanskoj zajednici, koja ne odbacuje različitosti no i ne teži k njihovom izgladivanju, u kojoj se duhovno jedinstvo izražava konkretnim djelovanjem, a dinamičnost

razlika nalazi svoju ekspresiju u lomljenju kruha. Lomeći kruh u svojoj zajednici učenici čine spomen Isusove smrti i uskrsnuća, no i daruju sebe i svoj život za druge. Euharistija postaje tako slika zajedništva i objedinjavanja zahvaljujući dijeljenju, postaje služenje bližnjima i dar drugima u svakodnevnom životu. Nauk apostola i duhovno zajedništvo vjernika postaju tako „vidljivi“ u lomljenju kruha i dijeljenju dobara, izazivajući strahopoštovanje i naklonost od drugih, dok Bog danomice pridružuje zajednici nove spasenike, rekao je Barščevski te podsjetio kako „zajedništvo i dijeljenje imaju svoje porijeklo 'odozgo', iz Božje Riječi koja nam dolazi preko apostola i njihovih nasljednika, a sada se vraća Bogu kao odgovor u zajedničkim molitvama“. Stoga Sveto pismo unosi u našu horizontalnu dimenziju unutarcrkvenog dijaloga, suradnje i suodgovornosti, treću dimenziju, pokazujući da je za unutarcrkveni dijalog potrebno troje, to jest, osim dva unutarcrkvena subjekta, i Boga od kojega potječe Riječ i koji dalje nastavlja govoriti u svojoj Crkvi; da se u suradnji može/treba osloniti ne samo na vlastite snage ili delegirajući ovlasti drugima, već i na djelotvornu prisutnost Svetoga Duha, koji i danas čini 'sve novo' u svojoj Crkvi; da suodgovornost nije samo aktivnije sudjelovanje u životu župne zajednice, biskupije ili društva, već i odgovornost svakog vjernika za ovaj svijet.

Dr. Murić napomenuo je da se ovogodišnja tema TPT-a „Unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost“ nadovezuje na zaključke prošlogodišnje teme koja se u širem smislu bavila pitanjem dijaloga, dajući mu teološki temelj. Ono što se uspostavlja između dvije osobe, ono što transcendirira njih same jest dijalog. Iz istinskog dijaloga osoba izlazi obogaćena. Ali, niti iz individualnog niti iz društvenog dijaloga ne iscrpljuje se sva dubina dijaloškog odnosa. U odnos između dva subjekta upada ono treće „koje prožima cijeli događaj“ dijaloga. Time se u objektivnosti uspostavlja međudodnost susreta Ja i Ti u onom što se ostvaruje „između“. Ono što za židovsku misao ostaje krajnje nedokučivim i ostaje kao neispunjenost i čežnja razotkrivanja trećega izraženo je kroz mesijansku nedovršenost potpunog očitovanja Trećega. Upravo to za kršćansko shvaćanje dijaloga postaje prostorom ispunjenja mesijanskoga u logos sarks egeneto – u riječi koja je tijelom postala, pojasnio je.

U nastavku predavanja osvrnuo se na četiri moguće prepreke-izazove / temelja unutarcrkvenog dijaloga, a to su pitanje autentične samoće, pitanje dijaloške istine, pitanje (nestanka) subjekta, pitanje autentičnog autoriteta. Samoća može biti i plodonosno dijaloška i to ukoliko je autentična. Utjelovljena Riječ ukazuje na tu samoću, samoću izbora, samoću koja zahtijeva izdvojiti se. Isus u osami moli i dijalogizira s Bogom Ocem te obogaćen ulazi u dijalog s drugima. To je logika koju treba slijediti danas u susretu s čovjekom – preobrazba prema autentičnom zahtjevu za samoćom kako bi se dobilo vrijeme i prostor za susret s Bogom. Uz drugu prepreku dijaloga upozorio je na tvrđenje da se 'posjeduje punina istine'. Ukoliko se želi biti temeljno raspoložen za dijalog i susret s drugim, ne može se u taj dijalog pristupati sa stavom ekskluzivnog prava na posjed istine, rekao je, te naglasio kako „pri tome nije sporno da je Crkva zahvaćena istinom, da živi i djeluje u Istini i po Istini i da na temelju te zahvaćenosti i povijesno-društvene situacije razvija svoj nauk o toj zahvaćenosti ozbiljujući ono što je Isus navijestio: Duh Sveti će vas uvoditi u svu istinu. Dijalog zahtijeva spremnost slušanja, osluškivanja“.

Uz krizu subjekta dr. Murić podsjetio je kako se u teologiji i Crkvi dugo nije pridavala nikakva važnost subjektu. Subjekt Božjega dijaloga je konkretna osoba. I narod je pred Bogom obilježen kao osoba. Stoga je i Crkva konkretna osoba.

Osoba i subjekt nisu apstrakcije, ne određuju se po utvrđivanju individualne razlike. Iz životnog susreta i dijaloga s drugim subjektom osoba razvija vlastitu osobnost. Iz ja-ti odnosa rađa se „ja“ osobe“. Osvrćući se na krizu autoriteta podsjetio je da je čovjek potreban istinskog autoriteta. Čovjekov život isprepleten je odnosima prema različitim autoritetima za različita područja životnih interesa. Crkva je izgubila mjesto koje je zauzimala kod pojedinaca i u narodima pa se to može smatrati svojevrsnom krizom. Kriza autoriteta ponekad se odražava i u shvaćanju autoriteta na autoritaran način, vidljivo u procesu emancipacije čovjeka od Boga, razuma od vjere, Pisma od Tradicije, vladajućih od naroda, hijerarhije od laika, institucije od karizme.

Pitanje autentičnog autoriteta je pitanje suodnosa i suodgovornosti, on se rađa iz ljubavi-agape; njeguje i neprestano inzistira na izgrađivanju recipročnog povjerenja i dijaloga. „U konačnici, temelj je kršćanskog dijaloga u potpunom darivanju, sebedarje do potpunog ispražnjenja na Krizu, u ljubavi za drugoga“, zaključio je dr. Murić.

Nakon predavanja euharistijsko slavlje sa sudionicima Tjedna u sjemenišnoj crkvi predvodio je vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić, a pjevao je zbor Instituta za crkvenu glazbu „Albe Vidaković“ KBF-a.

Kultura i načela dijaloga, suradnje i odgovornosti

Predavanja dr. Danijela Labaša i dr. Bože Skoke na 58. teološko-pastoralnom tjednu

Zagreb, 23.1.2018. (IKA) – U popodnevnom dijelu prvoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna, u utorak 23. siječnja, izv. prof. dr. Danijel Labaš održao je predavanje „Kultura i načela dijaloga, suradnje i odgovornosti“. U uvodnom dijelu istaknuo je kako je povijest ljudskog društva povijest komunikacije. „Komunikacija je od pamtiviljeka temelj ljudskog znanja i napretka. Jednako tako, samo komunicirajući ljudi ulaze u istinski odnos, autentični kontakt jedni s drugima, to jest postaju društveni, razumiju se i među(sobno) djeluju. S druge strane, cijela kulturna baština prenosi se iz naraštaja u naraštaj posredovanjem komunikacije na svim razinama. Čovjek je kroz povijest upravo zahvaljujući komunikaciji uspijevao napredovati i drugima prenositi svoje ideje, zamisli, želje i htijenja, što čini i danas, ali u potpuno drugačijem okruženju prepunom novih (elektroničkih) medija koji utječu i na načine i na kulturu komuniciranja, često otvarajući nova antropološka, filozofska, sociološka, etička i druga pitanja. Dakle, komunikacija je temelj svih odnosa. Davati nekome informacije zapravo je monolog, dok komunikacija pretpostavlja dijalog“, pojasnio je.

Upućujući na njemačkoga filozofa Karla Jaspersa, dr. Labaš istaknuo je da istinska komunikacija znači prevladavanje pozicije u kojoj svatko želi suditi drugome i u kojoj svatko ima sluha samo za vlastitu nevolju. „Cilj komunikacije upravo je u tome da smo zaista u mogućnosti razgovarati jedni s drugima da bi se došlo do istine. Pri tome, ne postoji niti jedno pitanje koje ne bi smjelo biti postavljeno, a u ravnopravnom govoru nitko nije sudac drugome, svatko je ujedno optuženik i sudac“. Dr. Labaš naveo je i „komunikacijska pravila“ psihologinje Dubravke Miljković, a oni su: budi vjerodostojan; koristi pozitivan, taktičan ton; budi jasan; pribavi i iznesi dobre dokaze za ono što pričaš ili o čemu pišeš; argumente prilagodi onome tko te sluša ili će te čitati; koristi logistiku; koristi emocionalne apele. Zaključujući predavanje, dr. Labaš dodao je još nekoliko misli Martina Heideggera. „Samo onaj tko već razumije, može slušati. Bliskost postoji prije istinskog slušanja.“

Drugim riječima, upozorava nas da ljudi većinu vremena i ne slušaju jedan drugoga", te misao Kriste Todd kako komunikacija nije ono što smo izrečeno, već ono što je slušatelj čuo i razumio.

Nastavljajući se na predavanje dr. Labaša, izv. prof. dr. Božo Skoko održao je predavanje „Dijalog, suradnja i suodgovornost: od učinkovite komunikacije do boljeg imidža u javnosti". Temu unutarcrkvenoga dijaloga proširio je s unutarhrvatskim dijalogom, jer mu se čini „da okolnosti nisu baš sklone dijalogu ni u društvu, a ni u institucijama". Stoga je uputio na tzv. okvire u kojima „mi unutar hrvatskoga društva, pa slijedom toga i unutar Crkve trebamo razvijati dijalog". Istraživanja pokazuju da u Hrvatskoj dolazi do pada povjerenja u institucije (od 2000.), a posljednjih godina bilježi se pad povjerenja u ljude. Vidljiv je i pad povjerenja u medije i porast broja lažnih vijesti. Tomu valja pridodati krize vrijednosti, podjele temeljem svjetonazora i ideološke pripadnosti. Ne možemo se riješiti ni tradicionalnoga hrvatskoga jala, kao ni „naslijeđenosti" da ne volimo nikoga tko se ističe bilo svojim sposobnostima, te da preziremo bilo kakav intelektualizam, rekao je dr. Skoko. Tomu je pridodao i marginalizaciju vjere i uloge Crkve u društvu.

Stoga se s pravom postavljaju pitanja „kako pokrenuti dijalog; kako pokrenuti dijalog Crkve s hrvatskim društvom; te kako mi iz Crkve možemo dati doprinos dijalogu". Prvi preduvjet je da iziđemo iz vlastite zone komfora - treba nam empatije, otvorenosti i razumijevanja. Tu je bitna moć interpersonalne komunikacije, a mi se u praksi obično služimo malim dijelom naših komunikacijskih sposobnosti. Komunikacija se uči cijeli život i svaki put prilagođava novom sugovorniku. K tomu potrebno je poštovati stajališta, percepcije i poglede na svijet drugih ljudi, jer u konačnici iste poruke mogu imati različita značenja za različite sugovornike. Podsjetio je na „zlatno pravilo komuniciranja": „Komunicirajte s drugima onako kako biste vi htjeli da drugi komuniciraju s vama". Ali to pravilo nije primjenjivo zbog raznih karaktera, pa bi stoga svojevrsno „dijamantno" pravilo bilo: „Komunicirajte s drugima onako kako oni očekuju da se komunicira s njima".

Veliki utjecaj u društvu imaju masovne komunikacije, pa tako nije važno što je rečeno, već kako je rečeno; važniji je dojam od sadržaja. Deset puta ponovljena laž postaje istina, pojasnio je dr. Skoko. Mi se obraćamo našim javnostima unutar Crkve, ali ne smijemo zaboraviti da naša poruka dolazi i do onih koji nisu dio Crkve i koji temeljem toga o nama stvaraju mišljenje, upozorio je. Spomenuo je kako je u medijskim nastupima, pogotovo na televiziji, teško naći sugovornika iz Crkve pa tako ona umjesto medijskog subjekta postaje medijski objekt, istaknuvši da što ćemo biti više sugovornika koji će predstavljati Crkvu u javnosti, to će biti manje dezinformacija i iskrivljene slike o njoj.

Dr. Skoko predstavio je i rezultate istraživanja koje je prije nekoliko godina tim u kojem je on bio, provodio na razini Zagrebačke nadbiskupije o imidžu poželjnog svećenika, koji pokazuju da se velika većina karakteristika odnosi na komunikaciju. Dr. Skoko u zaključku je istaknuo: „Ako želimo dobar imidž i bolji utjecaj na unutarcrkveni dijalog, pa tako i društvo moramo biti: otvoreniji, dostupniji i pristupačniji, komunikativniji, imati dobre retoričke i govorničke osobine, biti autentični, dosljedni, odgovorni, istinoljubivi, optimisti. Kao i biti svjesni svoga identiteta i svjedočiti ga uz uvažavanje drugih i drukčijih, te biti spremni i otvoreni za kritiku te spremni na promjene".

„Hijerarhijska struktura Crkve u dijalogu i suradnji"

Predavanja biskupa dr. Ivana Šaška i dr. Pere Aračića na 58. teološko-pastoralnom tjednu

Zagreb, 23.1.2018. (IKA) – Predavanja „Hijerarhijska struktura Crkve u dijalogu i suradnji" prvoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna, 23. siječnja, održali su zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško i prof. dr. Pero Aračić. U uvodnom dijelu biskup Šaško rekao je kako nikada prije kao unatrag pedeset godina nije bilo toliko ustrojenosti raznih vijeća, odbora, formalnih i neformalnih skupina, s pomoću kojih djeluje opća Crkva (od koncila preko Biskupske sinode, do raznih širih i užih dikasterija) i naše biskupijske, župne i druge zajednice. Pojasnio je da se možda nedovoljno ističe njihova narav, osobito savjetodavna narav. S druge strane, nailazi se i na ozračje nezadovoljstva ili razočaranja, s time da je ponegdje živ dojam (pojačavan ovisno o konkretnim pitanjima) da tzv. 'hijerarhijske strukture' nisu dovoljno otvorene, da nedostavno komuniciraju između sebe te da ne pružaju priliku djelovanja vjernicima laicima. Biskup se osvrnuo na pojedine riječi iz samoga naslova predavanja, kao i generalne teme TPT-a. Tumačeći pojam 'suodgovornost', biskup Šaško rekao je kako je taj pojam našao svoje povlašteno mjesto u crkvenoj uporabi, premda se čini da se ono za što se koristi taj pojam može izraziti i drugim pojmovima. Pojam 'suodgovornost' ne pojavljuje se u koncilskim dokumentima, a po sadržajnom smislu najbliži je izriječ u Lumen gentium koji smjera na promicanje odgovornosti laika, na vrednovanje njihova zalaganja i pomoći, što se iznosi na temelju slike obiteljskih odnosa. Upozorio je i na neke nejasnoće vezane uz opću prihvaćenost pojma 'suodgovornost'. „Crkvena uporaba toga pojma danas je uglavnom usmjerena na život unutar Crkve i misli se na zajedničku odgovornost u crkvenome organizacijskom vođenju i upravljanju, kako bi se moglo živjeti i 'funkcionirati'. Takav je pristup sužavajući. Gledajući iz otajstva Crkve i sakramentalne zbilje vidimo da se suodgovornost tiče korijena – zajedništva (communio) i svoga konačnoga smisla – poslanja (missio), biti znak i sredstvo spasenja i zajedništva za sve ljude", rekao je Šaško te dodao: „Ako se ne vidi ta širina, s pomoću pojma 'suodgovornost' ide se tragom klerikalizacije laika ili unutarcrkvene formacije crkvenih službenika, ne pazеći da se poziv laika ponajprije odnosi na unošenje i prožimanje evanđeljem stvarnosti koje tvore redoviti osobni i društveni život. Kada se pak govori o zajedničkoj crkvenoj odgovornosti, referentna točka nije crkveno upravljanje niti pastoralna skrb, nego zajednička zauzetost u svjedočenju vjere, u izražavanju kršćanske vjere u konkretnosti življenja". Podsjetio je i kako pojam koji obuhvaća puno šire, a koji je crkven jest 'sinodalnost'. On je jednako star i nov, a papa Franjo mu je naglasio četiri odlike: sinodalnost je temeljno obilježje Crkve; interpretacijski je okvir hijerarhijske službe, ona je dinamizam zajedništva na svim razinama i ima ekumensku i svjedočku vrijednost. Među njima posebnu važnost imaju prve dvije, jer se Crkva i sinodalnost podudaraju u smislu da sinodalnost nije neki dodatak, oduvijek obilježuje Crkvu i ona je bitna značajka Crkve u cjelini, a ne samo nekoga njezinog dijela. Taj je pojam otvoren i odnosi se na zajednički hod koji povezuje Crkvu iznutra, ali i cijelo čovječanstvo.

Dr. Aračić govorio je o pastoralnom vidu teme. Odmah treba jasno reći da je Crkva u sebi strukturirana hijerarhijski, a to znači da se odluke ipak donose 'gore' i da se u takvom sustavu traži velika doza poslušnosti. Uostalom npr. kod ređenja pita se je li netko spreman obećati poslušnost onome koji mu je poglavar, tj. biskupima i njegovim nasljednicima. Nastaje pitanje ima li mogućnosti i koji su dometi onoga što

ovdje stoji: dijalog? Kakva je to suradnja kad ja radim u ime nekoga, dakle izvršavam što on odredi? Na koji se način tada vidi da sam suodgovoran u životu i radu Crkve, odnosno njezine zajednice župe? Naravno, to pitanje si može postavljati i svaki krštenik jer je i on dio Crkve i suodgovoran za njeno lice u svijetu. Nema dvostruke Crkve, rekao je dr. Aračić.

Pojasnio je da je unutarcrkveni dijalog institucionaliziran, u Crkvi upravo postoje i neke institucije za koje bi se htjelo reći da su nositeljice, ali istodobno i praktikantice dijaloga, i to onoga unutarcrkvenoga. Kultura unutarcrkvenog dijaloga nezaustavno se prenosi na izvanckrkveni dijalog i to na svim razinama, a nas posebno zanima na razini župnih zajednica i drugih skupina. Tu se neposredno i najšire može govoriti o dijalogu kao oznaci kršćana i njegovih institucija. U tom vidu je ključnim označio osobe u institucijama, te pojasnio kako se čini potrebnim stalno imati na umu izvornu zamisao crkvenih tijela da budu nositelji dijaloga, ali isto tako i činjenicu da ta tijela sačinjavaju ljudi različitih dobi i formacija, različitih konceptata i načina ponašanja. „Kad se govori o dijalogu unutar same Crkve i neke društvene stvarnosti, valja naglasiti kako je dijalog put do istine. Po sebi dijalog kao takav pretpostavlja da mogu postojati bitne razlike u razumijevanju kako se zapravo dolazi do istine, do odluka, do zajedničkih usmjerenja. Ujedno se prihvaća dijalogalnu koncepciju i same te istine, tj. postupnost i djelomičnost a to vrijeme zajedničkog hoda služi da se šire horizonti i nastane postupno razumijevanje sadržaja i njegovo moguće prihvaćanje. To sve onda ujedno zahvaća i samo poimanje crkvenosti, ustrojstva Crkve kao hijerarhijske i najčešće jednosmjerne komunikacije unutar crkvenog sustava, koje misli da ima poslanje čuvanja jedinstva vjere, jedinstvo govora o istoj vjeri, a u svemu, kako u počecima tako i na kraju, odlučujuću riječ ipak ima Učiteljstvo. Zato je vrlo teško i nimalo lagano jasno izreći što je to unutarcrkveni dijalog? Ako sve ide odozgo prema dolje, onda ostaje tek tzv. kreativni posluš. Taj kreativni posluš, doduše uključuje dijalog, ali dijalog nejednakih, a njegov rezultat ovisi o sposobnosti i spremnosti onoga višega da čuje nižega. Zato se s unutarcrkvenim dijalogom veže i unutarcrkvena disciplina: poštovanje hijerarhijske strukture, poslušnost poglavarima, respekt i poslušnost crkvenom učiteljstvu“, zaključio je dr. Aračić.

Dijaloški i suradnički identitet pastoralnih djelatnika

Predavanje mr. Borisa Vidovića i dr. Sande Smoljo drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) – Prvo predavanje drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu, u srijedu 24. siječnja, s temom „Dijaloški i suradnički identitet pastoralnih djelatnika“ održao je mr. Boris Vidović. Istaknuo je kako je čitav rast čovjeka obilježen dijalogom s novim, s nepoznatim; to je antropološka datost, da ja kao pojedinac ne mogu imati uvida u cjelokupnu stvarnost bez pomoći drugoga. Kratko se osvrtno na faze rasta svake osobe, posebno ističući adolescentsku dob, koju je nazvao konfuzijom identiteta. Ta faza završava u onome trenutku kada osoba biva spremna uzeti odgovornost za svoj život, a to ovisi o kontekstu i situaciji društva u kojem živi. Tu je važna individualizacije osobe. U dijalog stupam takav kakav jesam i drugome to pokazujem. No, ukoliko osoba u ranijim fazama nije stekla osjećaj svoga identiteta, onda će vrlo nerado ulaziti u dijalog, odnos s drugim koji je različit. Ključ dijaloga je „koliko sam ja kao osoba strukturiran i spreman ulaziti u susret s drugim“, rekao je Vidović, te dodao da se tu „postavlja pitanje na koji se način ulazi u dijalog: ulazim li

kako bi otkrivao istinu, ili sam ja samo tu kako bih branio sebe, koliko sam ja spreman sebe mijenjati? Mi u Crkvi smo za obraćenje, govorimo i drugima i pokušavamo, ali to nije baš lagan proces. Dijalog je pitanje moje istinoljubivosti i moje ljubavi prema bližnjemu i prema sebi, u konačnici ljubavi prema istini“. Govoreći o dijalogu u pastoralu istaknuo je da to nije samo psihološko, nego i teološko pitanje. „Kakva je slika Crkve koju ja nosim u sebi; kakvo je moje viđenje pastorala; moj stav naspram svemu tome dolazi u susret s drugim koji možda gleda drukčije. To je mogućnost da spoznamo što smo i tko smo, da spoznamo istinu koju nosimo o Crkvi“. U zaključku je ponovio da je dijalog proces samoočitovanja, proces koji je usmjeren na traženje istine, te u konačnici pitanje zrelosti i vlastitoga identiteta.

Dr. Smoljo o temi je govorila s naglaskom na poteškoće u dijalogu. Polazeći od Apostolske pobudnice Radost Evanđelja u kojoj papa Franjo govori o novoj etapi evangelizacije koja će biti prožeta punim žarom i vitalnosti, naglasila je „kako se nerijetko u pastoralnom radu uočava da je identitet bilo naravni (ljudski) ili nadnaravni (kršćanski) u krizi, nisu rijetke pojave fragmentiranog i difuznog identiteta, a relativiziranje kršćanskih istina kao da je postala nova paradigma. Diktatura relativizma je anomalija našeg vremena, koja želi brisati granice, odbacujući definirane istine i koja jednostrano teži egoizmu. Analiza pastoralnih procesa i dinamika jasno pokazuje da je u mnogim slučajevima, prisutna diskrepancija između onog što proklamiramo i onoga što činimo. Razvijati i njegovati dijaloški i suradnički identitet zadaća je i poslanje pastoralnog djelatnika bez obzira bio on osoba iz duhovnog ili laičkog staleža. Nužno je raditi na revitalizaciji odnosa, no prije toga potrebno je poznavati neke neuralgične točke. Pojašnjavajući poteškoće koje opstruiraju rast u dijaloško-surdničkoj dinamici ukazala na intrapsihičku (unutar osobe) i interpersonalnu (između osoba) komponentu. Uz prvu komponentu ukazala je na problem „nepoznavanja sebe“ što stvara problem samom pastoralnom djelatniku biti „provodnikom“ Božje riječi, jer je zatvoren u samoga sebe, i zbog ukorijenjenosti u vlastiti „ja“ teško će biti otvoren prema drugome i drugačijem. Ovdje se često lako dijagnosticira manjak tolerancije prema slabijima.

No, upozorila je da je „pastoral realizacija Božjeg projekta, ne osobnog. Ljudska psiha poznaje prisile, ali Božja pedagogija nikako. Osobne, unutarnje dinamike mogu opstruirati pa čak i blokirati iskreno sebedarje, na koje je pastoralni djelatnik pozvan. Pastoralni rad nije posao, to je poziv i misija. Jedna od velikih prepreka u efektivnoj interpersonalnoj komunikaciji pastoralnih djelatnika je nedostatak aktivnog slušanja koji podrazumijeva slušanje srcem, bez kojeg nema iskrenog susreta.

Utjecaj koji bi pastoralni djelatnik trebao koristiti je utjecaj informacije, pružanje jasne slike o crkvenom pastoralnom djelovanju, nauku i crkvenim stavovima uz prikladan autoritativni stav za duhovno dobro, istaknula je Smoljo. Zaključujući predavanje još je jednom naglasila kako spomenute dinamike i procesi mogu ozbiljno narušiti stvaranje autentičnog dijaloga i razvijanje umreženog pastorala. Čovjek treba klimu koja će mu pomoći da se njegova prvotna idealizacija koju pastoralni žar početno nosi ne ugasi i ne završi razočarenjem, nego da se ista pročisti i ukorijeni u pravoj motivaciji - Isusu Kristu. Svi mi, pastoralni djelatnici, odgovorni smo i svojim modelom odnosa, komunikacije, moći koju pokazujemo pomažemo našim suradnicima a i samima sebi da pročistimo motivaciju ili suprotno još ju više iskrivljujemo.

„Povjerenje i suradnja između svećenika i vjernika laika“*Predavanja dr. Nikole Vranješa i Marije Perčić drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna*

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) – Predavanje „Povjerenje i suradnja između svećenika i vjernika laika“, s naglaskom na nove pomake održao je doc. dr. Nikola Vranješ u nastavku drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna. Istaknuo je važnost izgradnje temelja povjerenja i preduvjeta suradnje, te pojasnio kako je jedan od prvih preduvjeta, a moglo bi se reći i jedna od prvih zadaća, stvaranje istinski pozitivne i povoljne pastoralne atmosfere prožete povjerenjem i bitno određene nastojanjem oko promicanja zauzete suodgovornosti svih vjernika, kao i pastoralne suradnje na svim razinama. Promicanje kulture susreta i zajedništva u današnjim je društvenim i pastoralnim okolnostima od izuzetnog značenja, rekao je te podsjetio kako „u samoj crkvenoj zajednici teme susreta i zajedništva danas predstavljaju područja popriličnih izazova“. „Kako bi došlo i uvijek dolazilo do većeg razumijevanja i spremnosti na suradnju između svećenika i vjernika laika, važno je uvažavati činjenicu da su to povjerenje i ta suradnja uvijek uklopljeni u širi okvir crkvenih odnosa, zbivanja, mentaliteta i okolnosti. Drugim riječima, to povjerenje i ta suradnja uvijek ovise i o širim uvjetovanostima koje ih određuju. Kako bi bili dobri i plodonosni važno je, između ostalog, promicati povjerenje, suradnju, a još prije toga i zajedno s tim poštovanje i dostojanstvo na svim drugim razinama u Božjemu narodu. Jedna od tih razina svakako je povjerenje i poštovanje između vjernika laika samih“, rekao je.

Otvorio je i temu povjerenja među samim laicima. „U tom kontekstu možemo si postaviti pitanje nije li, naime, upravo danas jedan od važnih razloga pojava nepovjerenja u crkvenoj zajednici općenito, također nepovjerenje i nepoštovanje među vjernicima laicima samima? Kako očekivati povjerenje i suradnju sa svećenicima ili redovnicima ukoliko često nedostaje upravo ovog povjerenja između laika? I nisu li stavovi kompeticijskog nadmetanja, apsolutiziranja vlastite duhovnosti ili karizme, isključivost prema drugim zajednicama u Crkvi i sl., među važnim razlozima širenja nepovjerenja u Crkvi općenito?“

Iz perspektive vjernice laikinje, svoj pogled na temu dala je Marija Perčić, dipl.iur. Kada govorimo o suradnji, nas kao kršćane ne zanima naprosto suradnja, svi ljudi surađuju na različite načine, nas zanima kršćanska suradnja a za koju se trebaju ostvariti i određene pretpostavke, unutarnja raspoloženja kao temelj dobrih, prosperitetnih suradničkih odnosa. Crkva je i sveta i grešna, u njoj ne surađuju nadljudi, već krhki ljudi ali to ne znači da pred sobom ne smijemo imati san o uvijek kristolikijoj Crkvi, rekla je.

Važnim je istaknula kako bi se svi u Crkvi trebali složiti i prihvatiti kao činjenicu, da u odnosu na kler, laici nisu „građani drugog reda“. U tom je vidu podsjetila kako u dokumentima II. vatikanskog koncila ima mnogo tekstova o važnosti laičkog poslanja, ali nažalost nisu posve usvojeni u praksi. Crkva je još uvijek dosta klerikalna, uglavnom ustrojena na način da su svećenici i redovnici glavni „staleži“, njihov život je posvećen život, to su osobe sa zvanjem, a mi laici ipak smo nekako niža kategorija, u mnogim glavama je tako, mi smo kršćani za profane stvari i profesije i za svijet a on i nije baš neko sveto i najčistije mjesto. Biti laik nije negacija posvećenog života. Svaki kršćanin živi posvećeno i duhovno, živi Božji poziv ako živi sakramentalno i predano u Gospodinu, pojasnila je te istaknula da „živjeti u svijetu, među ljudima, raditi, zalagati se, boriti, nije profano nego jako sveto, ako se ozbiljno uzme Evanđelje, i to je najveće i najposebnije iskustvo vjere, života i rada jer je tu čovjek i najizloženiiji. Mnogstvo laika

ozbiljno shvaća svoje poslanje, s velikom ljubavlju, poštovanjem i ozbiljnošću žive sakramentalni i molitveni, duhovni i djelatni život, nadahnut životom u stvarnosti, često i životom s puno problema što vlastitih što tuđih. Ali, nažalost, moje je mišljenje da to nije dovoljno prepoznato, niti vrednovano“. U tom je vidu iznijela više zapažanja, konstatacija, ali i prijedloga. Podsjetila je kako je posljednji zbor vjernika laika u našoj Crkvi bio godine 2001., za najbrojnije članove Crkve nema godišnjeg susreta gdje bi se otvarale različite teme, gdje bi se međusobno upoznavalo, moglo iznositi ideje i prijedloge za život Crkve. Nadalje je važnim istaknula potrebu formiranja ureda za laike pri (nad)biskupijama. Ured bi se trebao brinuti o angažiranim laicima i naravno o kvalitetnoj suradnji sa svećenicima i vodstvom Crkve, upućivati im prijedloge laika važnih za život Crkve, ali i založiti se za laike, ako treba. Laici nemaju niti jedno svoje krovno tijelo kojemu bi se mogli obratiti“. Crkva ima veliku šansu u ovom svijetu učiniti dobre stvari, pozvani smo biti sol zemlje, grad na gori, svjetlost svijeta, ali to možemo samo biti ako radimo zajedno, ako naučimo raditi zajedno, zaključila je.

Očekivanja i mogućnost suradnje vjeroučitelja i župnika*Predavanja dr. s. Valentine Mandarić, preč. Božidara Cindorija i Nikole Kuzmičića drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna*

Zagreb 24.1.2018. (IKA) – Poslijepodnevni blok predavanja drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu počeo je 24. siječnja nizom od tri predavanja o temi „Očekivanja i mogućnost suradnje vjeroučitelja i župnika“. Predavanja su održali izv. prof. dr. Valentina Mandarić, preč. Božidar Cindori i Nikola Kuzmičić. Dr. Mandarić istaknula je kako suradnja vjeroučitelja i župnika mora biti dvosmjerne naravi, te se odnositi na područje župe i škole, na područje župnikova i vjeroučiteljskog rada. Polazeći od toga njihova se suradnja ne bi smjela svesti samo na župnu katehezu, na pripremu za sakramente i zajedničko organiziranje važnih događaja u župi, jer je ona puno šira. Suradnja se proširuje i na područje odgoja i obrazovanja, područje kulture i znanja. Stoga nije jedino pitanje kako vjeronauk, odnosno vjeroučitelj može pridonijeti ostvarivanju pastoralnih ciljeva župe, već je jednako važno pitanje što vjeronauk (vjeroučitelj) daje školi, odgoju, obrazovanju, učenicima, roditeljima i društvenoj zajednici, istaknula je dr. Mandarić.

Pogled na tu temu iz perspektive župnika dao je preč. Cindori. Govoreći o počecima uvođenja vjeronauka u školu, iz vlastitog vjeroučiteljskog iskustva posvjedočio je kako su ti počeci bili pozitivni, premda je u pojedinim školama osobito među djelatnicima bilo otpora. U zbornici su svećenici bili snažna potpora vjeroučiteljima laicima. S vremenom su se svećenici povukli, i sve ih je manje u školskome sustavu, tako da je njihova uloga u organiziranju vjeronauka minimalna.

Danas se ponekad dogodi da župnik i ne zna tko je vjeroučitelj u školi u njegovoj župi. Razlozi su višestruki i obostrani. Kad je riječ o vjeroučiteljima, kao razlog je iznio činjenicu da dio vjeroučitelja ne stanuje u župi u kojoj u školi radi, i za njih je škola često samo radno mjesto. K tomu, vjeroučitelji su većinom laici od kojih mnogi imaju svoju obitelj, djecu s kojima ponekad mogu biti jedino subotom i nedjeljom. Naravno, ima i onih vjeroučitelja koji jednostavno ne žele drugi angažman, osim škole. No, isto tako ima i župnika koji ne žele surađivati s vjeroučiteljima, pa čak ni ne održavajući intenzivniji kontakt, posvijestio je. Tu se suradnju može poboljšati „angažmanom svih koji su

odgovorni i aktivni u pastoralu, a jedan od načina svakako su redoviti susreti svećenika i vjeroučitelja na razini župe i dekanata, kao i uključivanje vjeroučitelja u različita župna vijeća i povjerenstva. Imajući u vidu područje djelovanja župnika i vjeroučitelja jasno je da premda imaju različita područja isto tako imaju i mnogo zajedničkih točaka u kojima se može ostvarivati plodonosna suradnja na dobro Crkve, zajednice vjernika, a u mnogim slučajevima problem je u nedovoljnoj ili prekinutoj komunikaciji. Stoga, i župnik i vjeroučitelj trebaju biti svjesni bogatstva milosti koje proizlazi iz njihova zvanja i poslanja: župnik, svećenik, je snagom svetoga reda i dekretom nadležnoga biskupa voditelj povjerenstva mu župne zajednice, a snagom svetih sakramenata toj zajednici pripada i vjeroučitelj. Pastoralna odgovornost župnika usredotočena je na cijelu župnu zajednicu kojoj na određeni način pripada škola u kojoj rade vjeroučitelji. Na tom tragu možemo govoriti i o neposrednoj odgovornosti župnika za vjeronauk u školi, ali imajući u vidu da je u tom pogledu ipak najveća odgovornost vjeroučitelja, rekao je Cindori.

Vjeroučitelj Kuzmičić istaknuo je da se suradnja vjeroučitelja i župnika zasniva na zajedništvu i odnosu. Prije nego počnu surađivati i vjeroučitelji i župnici trebali bi biti zrele i kooperativne osobe jer bez osobne zrelosti i opredijeljenosti za zajednički rad nemoguća je bilo kakva suradnja, rekao je te podsjetio kako je posebnost vjeroučitelja u poslanju Crkve veoma važna. „Vjeroučitelji svakodnevno vrše službu crkvene prisutnosti u školi, ne kao agresivni misionari, nego kao ustrajni svjedoci. Svoju službu vrše ne samo riječju, nego prvenstveno primjerom. U školskom sustavu koji se sve očitije dehumanizira važno je biti glas koji će stati u obranu čovjekova dostojanstva i zaštitu djece od svih mogućih manipulacija“. Posvijestio je kako su škola i župa različite situacije i različite životne okolnosti, k tomu su, premda je isti cilj župne zajednice i školskoga vjeronauka, metode koje se koriste na putu do istoga cilja različite. „I kao što je neučinkovito ako se župna kateheza pretvara u školski vjeronauk, tako je i kontraproduktivno ako se školski vjeronauk pretvori u župnu katehezu ili neku od župnih zajednica“, rekao je.

Govoreći o vjeroučiteljima kao sponi škole sa župom, posjetio je da su upravo oni ti koji, zbog svoje službe, mogu doprijeti do mnogo više djece i roditelja te ih pozivati u zajedništvo župne zajednice i aktiviranje u njenom djelovanju. K tomu, vjeroučitelji su oni koji uprisutnjuju trajne kršćanske vrijednosti u nestalnim vremenima ljudske površnosti i pokazuju kako kršćanstvo i Crkva imaju što reći i darovati i ovom vremenu i ljudima koji u njemu žive.

Misionar don Bernard Marijanović pohodio Nacionalni misijski ured u Zagrebu

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) - Don Bernard Marijanović, svećenik Trebinjsko-mrkanske biskupije, misionar u Tanzaniji, posjetio je Nacionalni misijski ured u Zagrebu. Susreo se s vlč. Antunom Štefanom, nacionalnim ravnateljem Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj te ga upoznao s prilikama u svojoj misiji Kisongo u Nadbiskupiji Arusha gdje djeluje zajedno s misionarom don Velimirom Tomićem, svećenikom Mostarsko-duvanjske biskupije.

Don Bernard i don Velimir došli su u mjesto Kisongo 2013. g., a sljedeće godine osnovana je župa sv. Križa. Na području misije Kisongo ima 35 tisuće stanovnika, a katolika je 3 tisuće. Stanovništvo misije sastoji se od više plemena, a najpoznatiji su nomadi Masayi koji se bave stočarstvom. Dio stanovništva bavi se poljoprivredom, a dio radi u tvornici

mreža protiv komaraca.

Osim u središtu župe misionari pastoralno djeluju i u filijali Meseyeke. U katehizaciju su uključena trojica katehista koji pripremaju djecu i odrasle za krštenje, a imaju vjeronauk u državnim osnovnim i srednjim školama te po dogovoru u privatnim školama. U manjim bazičnim zajednicama u katehezu je uključeno još 15 pomoćnih katehista koji uz svoja glavna zanimanja volonterski služe u svojim zajednicama.

Prošle godine u misiji Kisongo započela je izgradnja župne crkve Sv. Križa. Postavljeni su temelji i osnovna ploča, a sada se grade zidovi. Misionari zahvaljuju svim darovateljima koji podupiru njihovo misionarsko služenje, posebno izgradnju crkve. Daljnju pomoć za sve potrebe misije Kisongo, uključujući i školovanje djece, dobročinitelji mogu slati preko nacionalnih uprava Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini.

Kontakt: missio.croatia@misije.hr, tel. 01/563-5055, missio.bih@bih.net.ba, tel. 00387/33/667-889

Uloga i doprinosi žene u izgradnji kulture dijaloga i suradnje u Crkvi

Predavanja dr. Josipa Bošnjakovića i dr. Silvije Migles drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) – Posljednja tema koja je obrađena drugoga dana 58. teološko-pastoralnog tjedna u Zagrebu, 24. siječnja, bila je „Uloga i doprinosi žene u izgradnji kulture dijaloga i suradnje u Crkvi“. Dr. Josip Bošnjaković, govoreći o važnosti prisutnosti žene u Crkvi, citirao je papu Franju koji kaže da „žene znaju postaviti duboka pitanja koja se trebaju uzeti u obzir. Crkva ne može opstati bez žene i njezine uloge. Ona je ključna za Crkvu“. Istaknuo je i važnost nazočnosti žena tamo gdje se donose važne odluke, jer žena ima osjećaja za detalje, za život, za sigurnost. Žena je ta koja povezuje. Žene su kod nas prisutne u pastoralu pri pripremanju za sakramente, ali i u crkvenim institucijama kao ravnateljice, prodekanice i sl. Svećenik u svojoj pastoralnoj službi, u prosjeku, većim dijelom komunicira sa ženama bilo to u suradničkom smislu bilo u susretanju s različitim poteškoćama, te je stoga vrijedno primijetiti njihov doprinos redovitom pastoralnom životu u župi i u životu vjernika. Čini se kako međuljudski odnosi između muškaraca i žena u civilnom i crkvenom životu imaju svoje specifičnosti i razlike te stoga i potrebu različitih pristupa i promišljanja u rješavanju poteškoća koje na tom polju nastanu, ali i uvažavanju različitosti koja obogaćuje, pojasnio je.

Upozorio je na opasnosti s obzirom na pogled prema ženama: objektivizirati ženu kao objekt ne samo užitka, nego općenito kao objekt prema kojem se odnositi, utilitaristički pristupiti ženi i tražiti korist od njezine uloge, narcisoidno se odnositi prema ženi što znači gledati prema njoj kao da je tu da bi potvrdivala ono što je jednom muškarcu bitno; promatrati u ženi majku ili sestru, ponekad kćer, a rijetko kada sugovornicu, određivati mjesto i ulogu žene iz perspektive muškarca i perspektive crkvene hijerarhije. K tomu je podsjetio da premda žene čine većinu, nisu prisutne u 'crkvenom jeziku' „čovjek je još uvijek sinonim za muškarca. Govori se o ženi, rijetko o ženama što omogućuje da se previdi različitost i među samim ženama“. Dr. Bošnjaković važnim je istaknuo odgoj za odnos prema i sa ženama, te u tom vidu podsjetio i na mogućnost da sudjeluju u odgoju u bogosloviji, kao i u permanentnom obrazovanju svećenika. Na kraju je istaknuo da je Marija, službenica Gospodnja, primjer žene koja je svojom ulogom i doprinosima sržno obogatila kulturu dijaloga među

kršćanima, među Crkvama, te i u samoj Katoličkoj Crkvi, i time pridonijela radosti ljubavi i života.

O temi je iz kuta laikinje govorila dr. Silvija Migles. Istaknula je kako ključni razlog bavljenja ovom temom vidi u tome što „tema žene poziva na produbljivanje i drugih važnih pitanja za istinski razvoj ljudi i ljudskih zajednica, uključujući i Crkve. Riječ je o pitanjima suradnje, različitosti i zrelosti. Riječ je o međuljudskim odnosima, odnosima muškaraca i žena“.

Osvrnula se na crkveno-teološku poziciju 'između klerikalizacije žene i besplodnog feminizma' unutar koje se nudi razmišljanje o ženi i odnosima. „Ova crkveno-teološka pozicija vodi računa o dvjema krajnostima koje označujemo pojmovima klerikalizacija žene i besplodni feminizam. Riječ je o izrazito snažnim pojmovima kojima se ponajprije želi dozvati u svijest jedno šire ozračje koje predstavlja kočnicu plodnog dijaloga o međuljudskim odnosima i suradnji. Riječ je prije svega o kritizerskom ozračju koje ni u čemu ne vidi napredak pa ni kada je riječ o prisutnosti žene u Crkvi“.

Dr. Migles važnim je istaknula i činjeničnu stvarnost muško-ženskih odnosa u Crkvi i njihove međusobne suradnje koja je nedovoljno prisutna tema u crkveno-teološkom govoru. Temeljno pitanje je „pitanje mogućnosti ostvarenja istinske komunikacije i suradnje u odnosima muškaraca i žena; mogućnosti ostvarenja odnosa na višoj razini, koja se neće zadovoljavati površnim i čisto funkcionalističkim pristupima; mogućnosti izdizanja nad sumnju i nepovjerenje; mogućnosti jedne poželjnije i plodnije suradnje“. Uputila je na primjer eksperimenta u Milanskoj nadbiskupiji gdje je kardinal Carlo Maria Martini još 1990. godine uspostavio opservatorij o muško-ženskim odnosima. „Duboka svijest o važnosti autentične komunikacije dovela ga je do odluke da u dvogodišnjem razdoblju povede biskupiju na pastoralno putovanje s temom komunikacije koja nije, kako on kaže, pitanje 'luksuza' već pitanje 'biti muškarac i žena', pitanje 'biti Crkva“.

Žene i muškarci zajedno mogu mnogo toga učiniti, dakako, utoliko ukoliko, riječima teologa Bajsića „svatko na sebe preuzme svoj dio ljubavi“. Žene i muškarci pozvani su ostvarivati ono što je papa Franjo nazvao „savezom muškarca i žene“, a zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u svojoj božićnoj poruci „savezom u dobru“. Žene u taj savez ne unose samo svoju ženstvenost kako je ona nerijetko mišljena u odnosu na osobine svojstvene njezinoj naravi. Njihov doprinos nije uvjetovan samo spolom, i socijalno uvjetovanim karakteristikama spola, već svime što one zapravo jesu, njihovom osobnošću, karakterom, životnim iskustvom, osobnom poviješću. Riječ je o savezu muškaraca i žena u izgradnji crkvenoga života. Na osobit način u pastoralnom životu riječ je o izgradnji saveza između žena koje su većina u Crkvi a time i najvećim dijelom aktivne suradnice, i muškaraca, koji su svećenici. U Crkvi, u našoj Crkvi u Hrvatskoj osjeća se velika potreba za izgradnjom kulture dijaloga i istinski suradnje. To je zadaća svih vjernika, i žena i muškaraca. Žena vjernica u tome može dati svoj nezamjenjivi doprinos isto tako kao što i muškarac vjernik želi dati svoj doprinos. No, put do više dijaloga i plodnije suradnje je u uzajamnosti odnosa žena i muškaraca u kojem će biti mjesta i za ženu i za muškarca i u kojem oni neće biti jedno drugom ni opasnost ni konkurencija već obogaćenje u izgradnji Božjega kraljevstva na zemlji, zaključila je dr. Migles.

Zagreb: Napretkov godišnji susret s novinarima

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) - U znak zahvalnosti prema medijima koji redovito prate Napretkov rad, Hrvatsko kulturno društvo Napredak u Zagrebu je, na svetkovinu zaštitnika novinara sv. Franje Saleškoga, 24. siječnja, upriличilo godišnji susret s novinarima. Program je otvorio Franjo Bratić, urednik Napretkova glasila „Hrvatski narodni godišnjak“, predstavivši 65. godišnjak po redu koji sadržava povijesni dio, intervju s filozofom i teologom prof. Esadom Čimićem, teološki dio, poglavlje o književnosti te o pjesmi i plesu, osvrtu i prikaze, ali u najvećem dijelu sve aktivnosti, projekte i događanja koja je HKD Napredak organizirao ili u kojima je sudjelovao tijekom protekle 2017. godine podijeljen po podružnicama.

O Napretku iz perspektive medijskog djelatnika, reportera i novinara govorio je glavni urednik HRT-ove emisije „Pogled preko granice“ Ivo Kujundžić, koji je pohvalio Napredak za cjelokupnu kulturno-umjetničku i dobrotvornu djelatnost, a ponajviše za profesionalnost i izvrsnu suradnju s medijima na svim razinama.

Program je zaključio predsjednik HKD-a Napredak prof. dr. Franjo Topić, govoreći o učinkovitosti, entuzijazmu, o prepoznavanju i prihvaćanju „Napretkova potpisa“ među ljudima svih vjera i nacija, jednako u BiH, kao i u Hrvatskoj i u inozemstvu: „Napretkovo načelo u kojem nema kuknjave i ne čezneš za iseljenjem, nego jednostavno rasteš ondje gdje si posijan, načelo u kojem ne dijelimo, nego povezujemo ljude i pridonosimo društvu u cjelini na najbolji mogući način, osjetili su svi ljudi dobre volje koji se rado odazivaju i u velikom broju prate sve naše programe i aktivnosti. Logično je da ima uvijek i problema u ovako velikom sustavu, ali nisu nerješivi“, zaključio je dr. Topić, uputivši novinare na brojčane podatke koji najbolje govore o Napretku.

Napredak ima više od 20.000 članova u 65 podružnica i 3 povjerenstva u BiH, Hrvatskoj, Crnoj Gori, Austriji, Njemačkoj, Kanadi i SAD-u. Objavljuje tri glasila: Hrvatski glasnik (Tuzla), Napredak (Travnik) i Bobovac (Vareš). U Sarajevu je obnovljena 2003. godine knjižnica „Mijo Poljak“ i ima oko 40 tisuća knjiga. Godine 2006. u Garevcu (Modriča) Napredak je osnovao zakladu „Otvorena kuća – Centar za mir i kulturu dijaloga“. Pri Napretku djeluje 10 folklornih skupina, 8 tamburaških i mandolinskih orkestara, 11 zborova, 2 trija klasične glazbe i više od 24 dramske, likovne, glazbene, humanitarne, ekološke, studentske i sportske sekcije. U okviru HKD-a djeluju Napretkov kulturni centar u Zagrebu, Udruga likovnih umjetnika HKD Napredak u Sarajevu, šahovski klubovi Napredak u Sarajevu i Zenici, Bočarski klub Napredak-Willa u Sarajevu, NK SAŠK 1910 Napredak u Sarajevu te Hrvatsko planinarsko društvo Bjelašnica 1923 u Sarajevu i PD Napredak u Zagrebu. Odbojkaški klub iz Odžaka i nogometni klub iz Bučića (Novi Travnik) nose ime Napredak. Pri Napretku ukupno djeluju 55 različitih sastava, grupa i sekcija. Od svoje obnove 1990. godine do danas HKD Napredak je ukupno realizirao 9333 različita kulturna programa, a podijeljeno je više od 2850 stipendija i potpora.

Program je moderirala predsjednica Hrvatskog društva katoličkih novinara i glavna urednica Informativne katoličke agencije dr. Suzana Peran.

Predstavljena monografija „Zborna crkva Sv. Vlaha u Dubrovniku“

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) – Institut za povijest umjetnosti, zajedno s Dubrovačkom biskupijom, Zbornom crkvom Sv. Vlaha i ArTresor nakladom priredio je znanstvenu monografiju „Zborna crkva Sv. Vlaha u Dubrovniku“ koja je u srijedu 24. siječnja predstavljena u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu. Riječ je o monografiji pripremljenoj i objavljenoj nakon višegodišnjeg istraživanja, na čijem su projektu radili angažirani stručnjaci, uključeni u dubrovačke teme. U uvodu u program predstavljanja monografije istaknuto je da su na njezinu objavljivanje znanstvenici radili pune tri godine. Rad na monografiji o zornoj crkvi Sv. Vlaha u Dubrovniku ustvari je nastavak projekta kojim se želi osvijetliti i detaljnije približiti važne sakralne spomenike iz grada Dubrovnika. „Nadamo se da je knjiga dostojna svoga povoda, vizije projekatana, odvažnosti graditelja, umijeća majstora, nadahnuća umjetnika i snage duha koji su je gradili i kroz stoljeća podržali. Nadamo se da smo objavljenom monografijom uspjeli prenijeti emotivnu privrženost Dubrovnika i Dubrovčana svojem zaštitniku i crkvi Sv. Vlaha“, istaknuto je na početku predstavljanja monografije kojoj su nazočili brojni posjetitelji. Uz znanstvenike i suradnike na pripremi monografije, predstavljajući su nazočili predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić, dubrovački biskup Mate Uzinić, župnik katedralne župe Gospe Velike u Dubrovniku Stanko Lasić, provincijal Hrvatske dominikanske provincije fr. Slavko Slišković, glavna savjetnica ministrice kulture u Vladi RH Dubravka Đurić Nemeć, prorektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta prof. dr. Emilio Marin i ostali uzvanici. Zahvalna riječ na potpori u objavljivanju te opsežne monografije upućena je Ministarstvu znanosti i obrazovanja, zatim zakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i gradu Dubrovniku. Naglašeno je da je objavljenoj monografiji prethodilo i objavljivanje znanstveno-likovne monografije o katedrali Gospe Velike u Dubrovniku 2015. godine.

Dubrovački biskup u pozdravnoj riječi zahvalio je izdavačima, autorima i predstavljateljima monografije. Pozdravio je dugogodišnjega dubrovačkoga biskupa, a sadašnjega predsjednika HBK nadbiskupa Puljića, izrazivši radost što je svojom nazočnošću pokazao svoju povezanost s Dubrovnikom i ljubav prema tome gradu. „Hvala svetome Vlaha, živio sveti Vlaha“, poručio je dubrovački biskup. O knjizi su govorili akademik Igor Fisković, dr. Sanja Cvetnić s Odsjeka za povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, član uredništva knjige iz Dubrovnika Ivan Viđen i urednica dr. Katarina Horvat – Levaj. Ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti dr. Milan Pelc podsjetio je da je monografija „Zborna crkva Sv. Vlaha u Dubrovniku“ treća knjiga u seriji koja je započeta na Institutu za povijest umjetnosti i posvećena je monografskoj obradi istaknutih spomenika sakralne arhitekture u Hrvatskoj. Objavljena je poslije crkve Sv. Katarine u Zagrebu i crkve Gospe Velike u Dubrovniku. „Čini mi se da bi joj prikladno ime moglo biti 'monumenta sacra croatica,' jer se radi o spomenicima sakralne arhitekture koji pripadaju vrhuncima hrvatske umjetničke kulturne baštine, a koji su isto tako i u vrhuncima svjetske umjetnosti i kulture. Objavljivanjem tih knjiga započeli smo veliki posao koji će vjerojatno dugo trajati, ali ćemo ga nastaviti raditi. Ovakva serija monografija nije samo brend Instituta za povijest umjetnosti, nego i čitave Hrvatske, brend koji govori o njezinoj povijesnoj važnosti, o njezinoj kulturi i njezinu mjestu u svjetskoj kulturi i povijesti“, rekao je, uz ostalo, dr. Pelc. Pojasnio je da je monografija o zornoj crkvi Sv. Vlaha nastala prema

zajedničkome modelu preglednih prikaza znanstvenih radova o pojedinim povijesnim aspektima spomenika arhitekture. Knjiga, nadalje, ukazuje i na neke sadašnje vidove toga spomenika, a progovara i o problematici njegova sadašnjega postojanja. Dr. Pelc ustvrdio je da su znanstveni radovi, objavljeni u knjizi, popraćeni vrlo iscrpnom fotografskom, arhitektonskom i arhivskom dokumentacijom. Na knjizi su tako radili znanstvenici, povjesničari umjetnosti, ali i stručnjaci iz drugih područja, poput povjesničara, etnologa i onih koji se bave zaštitom spomenika, istaknuo je, između ostaloga, ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti. Poručio je kako je knjiga „svojevrsna osobna iskaznica dotičnoga spomenika te obuhvaća sve ono što je o tom spomeniku najvažnije“. Član uredničkoga tima Ivan Viđen ustvrdio je da je crkva Sv. Vlaha do objavljivanja monografije bila gotovo neobrađen sakralni spomenik. Monografija je nastala kao rezultat različitih događaja i manifestacija koji su povezani uz štovanje sv. Vlaha, a organizirali su ih dubrovački muzeji. Vrhunac tih programa, dodao je, bila je 2016. godina kada je Dubrovnik slavio 1700. obljetnicu mučeničke smrti sv. Vlaha.

U recenziji predstavljene monografije akademik Tonko Maroević je zapisao: „Crkva Sv. Vlaha u Dubrovniku izraziti je simbol Grada, a ujedno i jedan od najvažnijih arhitektonskih spomenika na hrvatskom teritoriju. Posvećena je dubrovačkom zaštitniku, Parcu, i idealno pokriva tisućgodišnji kontinuitet njegove protektorske uloge. S obzirom na to da je pisanje monografije povjereno najmjerodavnijim domaćim stručnjacima, višestruko afirmiranim znanstvenicima, njezino izdanje djelo je od znanstvenoga i nacionalnoga značenja“.

Susret predstojnika biskupijskih ureda za katoličke škole Biskup Škvorčević predstavio Ivicu Žuljevića, predstojnika Nacionalnog ureda za katoličke škole, te Hrvoja Tikvića, tajnika Nacionalnog ureda

Požega, 24.1.2018. (IKA) - Na poziv predsjednika Vijeća HBK za odgoj i obrazovanje požeškoga biskupa Antuna Škvorčevića 24. siječnja u prostorima Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održan je susret predstojnika biskupijskih ureda za katoličke škole. Nakon molitve biskup je nazočnima predstavio Ivicu Žuljevića, predstojnika Nacionalnog ureda za katoličke škole, izabranog na izvanrednom plenumu HBK 22. siječnja, te Hrvoja Tikvića, tajnika Nacionalnog ureda, izabranog za tu službu na istom zasjedanju HBK. Biskup je predstojnicima objasnio sustav katoličkih škola u Hrvatskoj, utemeljen na Zakoniku kanonskoga prava, Ugovoru između Svete Stolice i Republike Hrvatske na području odgoja i kulture, Ugovoru između Vlade RH i HBK o katoličkim osnovnim i srednjim školama, Odredbama HBK o katoličkim i srednjim školama te zakonima Republike Hrvatske. Protumačio im je ulogu koju u jedinstvenom sustavu katoličkih škola kod nas imaju biskupijski uredi za katoličke škole u suradnji s Nacionalnim uredom. Predstavio je glavne zadaće Nacionalnog ureda s obzirom na provedbu spomenutog Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske i onoga što se poduzima glede kurikularne reforme. Nazočni predstojnici su u raspravi dotaknuli više praktičnih pitanja i pokrenuli promišljanja u određenim rješenjima na kojima će trebati zajednički poraditi. Biskup im je na kraju zahvalio za nastojanja u svojim biskupijama oko funkcioniranja katoličkih škola kao jedinstvenog sustava u Hrvatskoj te na spremnosti da svojom suradnjom pridonese njegovoj izgradnji.

Sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) - Redovita sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja, pod predsjedanjem predsjednika Vijeća splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića, održana je u srijedu 24. siječnja u zgradi Hrvatske biskupske konferencije.

Uz nadbiskupa Barišića i tajnicu Vijeća s. Danijelu Anić, ASC, sjednici su nazočili rektori nadbiskupskih i biskupskih sjemeništa, povjerenici za pastoral zvanja i ministranata, vlč. Josip Ivešić, tajnik Odbora za ministrante pri HBK, te povjerenici Povjerenstva za pastoral zvanja pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

Nakon molitve i pozdrava nadbiskupa Barišića prisutni su se osvrnuli na susret animatora za pastoral zvanja koji je održan, u rujnu prošle godine u Gromiljaku. Bio je to prvi susret održan na području Bosne i Hercegovine. U vrednovanju je istaknuta pozitivna dimenzija takvih susreta. Osim što su formativnog karaktera oni nose i kulturološko obogaćenje. Sljedeći takav susret predviđen je od 18. do 20. rujna ove godine u Šibeniku.

Na sjednici se razgovaralo i o nadolazećim susretima sjemeništaraca, bogoslova i odgojitelja. Na poseban način nadbiskup Barišić zahvalio je vlč. Josipu Ivešiću, svećeniku Đakovačko-osječke nadbiskupije, za njegov prinos u stvaranju temelja i umrežavanju Odbora za ministrante pri HBK s Međunarodnim savezom ministranata Europe. Ove godine od 29. srpnja do 4. kolovoza u Rimu se održava Međunarodno hodočašće ministranta na kojemu će sudjelovati i ministranti iz Hrvatske. Na sjednici se razgovaralo i o Nedjelji Dobrog Pastira za koju će se pripremiti prigodni materijali uz časopis Susret.

Svjetski dan molitve za duhovna zvanja nije dan koji bi se trebao obilježiti samo jednom nedjeljom, jednim danom u kojem se intenzivno moli za zvanja, istaknuo je nadbiskup Barišić. Nužan je kontinuitet kroz godinu i umrežen rad svih subjekata u pastoralu. Potrebno je sve više rasti u svijesti svih zvanja, a zvanja dolaze iz obitelji. Tome u prilog ide i Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji 15. i 16. rujna u Splitu i Solinu. Upravo geslo Nacionalnog susreta „Obitelj – izvor života i radosti“ potvrđuje kako su zdrava obitelj, zdravo očinstvo i majčinstvo, klica zdravih i svetih zvanja u Crkvi, istaknuo je nadbiskup Barišić.

Salezijanska obitelj u Hrvatskoj bogatija za novu granu

Zagreb, 24.1.2018. (IKA) - Prvih deset pripravnica koje su izrazile molbu da pristupe Udruženju štovatelja Marije Pomoćnice na blagdan sv. Franje Saleškog, 24. siječnja, dale su svoja obećanja u crkvi Marije Pomoćnice na zagrebačkoj Knežiji. Pod vodstvom s. Jelene Kolar koja je vodila formaciju zainteresiranim ženama u Hrvatskoj je zaživjela grana salezijanske obitelji koju je 18. travnja 1869. godine osnovao sam sveti Ivan Bosco. Snažan poticaj te grane u Hrvatskoj dao je don Pejo Orkić, sadašnji provincijal Hrvatske salezijanske provincije, pred kojim su pripravnice dale prva obećanja.

Uz salezijance na svečanom misnom slavlju okupile su se sestre kćeri Marije Pomoćnice Slovensko-hrvatske provincije predvođene provincijalkom s. Mojom Šimenc. Prisutni su bili i pripadnici Udruženja salezijanaca suradnika i Don Boscovih bivših učenika kao i obitelji prvih pripadnica Udruženja štovatelja Marije Pomoćnice kako bi svojim suprugama, majkama i bakama iskazale podršku u odabiru tog poziva. Udruženje štovatelja Marije Pomoćnice u svijetu je poznato pod skraćenicom ADMA (od talijanskog naziva Associazione di Maria Ausiliatrice) i okuplja više od 100 tisuća pripadnika.

Župa kao mjesto susreta i suradnje vjerničkih društava, crkvenih pokreta i župnih skupina

Predavanja dr. Tomislava Markića, Mirjane Anđić i Dominika Knezovića posljednjega dana 58. teološko-pastoralnog tjedna

Zagreb, 25.1.2018. (IKA) – O temi „Župa kao mjesto susreta i suradnje vjerničkih društava, crkvenih pokreta i župnih skupina“ predavanje je 25. siječnja na 58. teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu održao dr. Tomislav Markić. Predavanje je temeljio u prvom redu na svojem iskustvu službe biskupskoga vikara za laike koju je od 2008. do 2014. godine obnašao u Zagrebačkoj nadbiskupiji, a koja je uključivala i koordinaciju crkvenih pokreta, udruga i zajednica. U tom je razdoblju održano 26 redovitih susreta s voditeljima ili predstavnicima pokreta, udruga i zajednica, niz od 24 tribine u Nadbiskupijskome pastoralnom institutu o crkvenim pokretima, udrugama i zajednicama pod nazivom „Jedinstvo u različitosti“ i četiri velike manifestacije „Dani pokreta i udruga“.

Predstavio je svojevrstu „tipologiju“ crkvenih pokreta i udruga. Prvu tipsku skupinu tako čine veliki međunarodni crkveni pokreti. Druga bi skupina bile zajednice Neokatekumenskoga puta, koji je oblik duhovnoga pokreta sui generis s vlastitim statutima te je zapravo više put kršćanske inicijacije i potpunoga prihvaćanja i životnoga usvajanja milosti krštenja, negoli crkveni pokret kao prethodno nabrojani. Treću bi skupinu činile vjerničke udruge, odnosno društva, koja se opet međusobno razlikuju prema ciljevima, članstvu, vjerničkom i društvenom poslanju, kao i prema (ne)postignutom kanonskom statusu. Tako razlikujemo udruge vjernika prema profesijama, zatim obiteljske udruge, karitativne udruge, udruge mladih, ekološke udruge, ekumenske udruge, misijske udruge, molitvene, udruge za život, medijske udruge, rekreativne, kulturne, udruge za promicanje duhovnih zvanja, a u novije vrijeme i politički i društveno angažirane udruge civilnoga društva sa snažnim vjerničkim svjedočenjem. Četvrtu tipsku skupinu, po mnogo čemu sličnu međunarodnim crkvenim pokretima, čine redovnički treći redovi koji se vode po redovničkim pravilima različitih nadahnuća.

Govoreći o angažmanu crkvenih pokreta i udruga u župnoj zajednici, podsjetio je kako je još sveti papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Redemptoris missio* zaključio: „Tamo gdje se crkveni pokreti u poniznosti uključe u život mjesne Crkve, a biskupi i svećenici ih srdačno prime u biskupijske i župne strukture, ti pokreti predstavljaju pravi Božji dar za novu evangelizaciju i misijski rad u pravom smislu riječi“.

Iz pozicije ravnatelja Hrvatske inozemne pastve osvrnuo se na pitanje angažmana crkvenih pokreta, udruga i zajednica u našim hrvatskim katoličkim župama, misijama, zajednicama i centrima u inozemstvu, kojih ima ukupno 187. Kada je u pitanju ona 'četvrta skupina' crkvenih pokreta, kako su nazvani treći redovi, onda je ta suradnja uglavnom veoma dobra. Franjevački svjetovni red i FRAMA odlično se uklapaju u pastoral u našim misijama, dakako posebno u onima koje vode franjevci. Marijina legija također plodno djeluje ponegdje u našim inozemnim misijama, a određenih poteškoća znalo je biti samo oko duhovnih obnova na koje naši misionari ili čak pojedini vjernici laici pozivaju 'karizmatike' iz domovine, a ne pribave za to valjanu suglasnost mjesne Crkve, rekao je dr. Markić.

Pred nama je budućnost u kojoj će i u pastoralu sve važniji biti timski rad, osobno sudjelovanje u životu župne zajednice iz osvjedočene i zrele vjere, suradnja svih sastavnica župne zajednice, među kojima se ističu župna vijeća i župni caritas, zatim svi živi vjernički krugovi, među kojima svoje mjesto imaju i crkveni pokreti, zajednice i udruge, zatim župnik i

drugi zaređeni službenici, župni katehete, voditelji i animatori župnih skupina, vjeroučitelji, suradnici u svim župnim projektima. Ključna je također uloga župnika koji u župnu zajednicu treba znati uklopiti sve što služi izgradnji župe, a u to spadaju i crkveni pokreti, zajednice i udruge te promicanje ustroja župe kao zajedništva više živih vjerničkih krugova u skladnu cjelinu i uz djelatnu suradnju sa župnim pastoralnim vijećem i drugim župnim tijelima, zaključio je dr. Markić.

O doprinosu Neokatekumenskog puta govorila je Mirjana Anđić. Govoreći o djelovanju u župi, odnosno suradnji sa župnikom, istaknula je kako ona ovisi o zrelosti određene neokatekumenske zajednice, ali i potrebe župnika. Navodeći neka područja suradnje istaknula je katehizaciju, kateheze za mlade i odrasle koje se održavaju jednom godišnje najčešće u adventu ili korizmi, predvođenje slavljama Riječi Božje o određenoj temi čime se približava poznavanje Riječi Božje za kršćanski život uopće. Neokatekumenski put potiče i misionarski duh župe, jer potiče župljane da prepoznaju potrebe svojih bližnjih. Neokatekumenske zajednice obilaze župljane i susreću ih u njihovim domovima, posebno one koji ne primaju godišnji blagoslov svećenika, kao i druge prema župnikovoj želji i uputi. Neokatekumenske zajednice se u adventu i korizmi u župi okupljaju na pjevanju jutarnje molitve na koju su pozvani svi župljani. U duhu buđenja misionarskog poslanja kršćanina organiziraju se misije po trgovima koje zajednice provode nedjeljama između Uskrsa i Duhova. Zajednica pomaže župniku u pastoralu u liturgiji i katehizaciji prvopričesnika, krizmanika, zaručnika.

Drugi praktični primjer doprinosa temi dao je Dominik Knezović, mag. pol., predsjednik SKAC Palma. Temelj dobre suradnje vjerničkoga društva, odnosno udruge Studentski katolički centar Palma i župe Presvetog Srca Isusova, zajednička je briga za dobro cijele župe i svih vjernika, a osobito srednjoškolaca, studenata i radničke mladeži. *Condicio sine qua non* suradnje su obostrano povjerenje i odgovornost svih aktera na području župnog pastoralna prema preuzetim i dodijeljenim zadacima. „Mislim da su to neizostavni elementi za rast jedne župne zajednice. Povjerenje je širok pojam, no u župi odnos povjerenja mora biti dvosmjernan. Povjerenje je biskup dao župniku, a župnik koji prepoznaje kompetencije pojedinaca ili skupina te im iskaže povjerenje za neki projekt pridonosi razvijanju socijalnog kapitala tim vezama, ali i rasterećuje sebe od dijela poslova za koje možda nije kompetentan, ili koji mu oduzimaju mnogo vremena. Ulažući u suradnike župnik ostvaruje preduvjete za rast i razvijanje nekih specifičnih pastoralnih grupa za kojima postoji veća potreba ili sklonost župljana prema tim aktivnostima“. U tom je kontekstu iznio primjer svoje župe, gdje župnik nema potrebe osmišljavanja ljetnih programa za mlade, jer to radi SKAC. Također SKAC ima iskustva u organiziranju različitih dječjih kampova i programa za djecu.

Nadalje je uputio na važnost povjerenja laika u župnika kao pastira, osobu koja skrbi o župnoj zajednici, ali i najbolje poznaje dinamiku župne zajednice kao cjeline. To je preduvjet nastavka (dobre) suradnje u trenucima krize, nerazumijevanja i različitih viđenja pastoralne stvarnosti. U atmosferi uzajamnog povjerenja i župnik i laici prepoznaju vlastitu odgovornost za cijelu župu i sve njezine članove, rekao je Knezović.

Tijela sudjelovanja i suodgovornosti na biskupijskoj i župnoj razini

Predavanja dr. Slavka Zeca i dr. Josipa Šimunovića posljednjega dana 58. teološko-pastoralnog tjedna Zagreb, 25.1.2018. (IKA) – Posljednjeg dana 58. teološko-pastoralnog tjedna, u četvrtak 25. siječnja, o temi „Tijela sudjelovanja i suodgovornosti na biskupijskoj razini“ govorili su doc. dr. Slavko Zec i dr. Josip Šimunović.

Drugi vatikanski sabor (1962.-1965.) na poseban način istaknuo je sinodsku narav Crkve kao Božjeg naroda. Sinodalnost u Kristovoj Crkvi počiva na temeljnoj značajki crkvenog zajedništva. Iz tog crkvenog zajedništva izrastaju, kao vidljivi izričaj, tijela suradnje i suodgovornosti na različitim razinama Crkve. Na temeljima koncilске ekleziologije, Zakonik kanonskog prava iz 1983. godine poima partikularnu Crkvu, na prvom mjestu biskupiju, kao „dio Božjega naroda“, istaknuo je dr. Zec te posvijestio kako stoga „govoreći o tijelima sudjelovanja i suodgovornosti na biskupijskoj razini govorimo zapravo o unutarcrkvenom dijalogu u konkretnoj pojavnosti jedne biskupijske zajednice koja, okupljena oko svoga biskupa, u suradnji s prezbiterijem i svim sastavnicama Božjega naroda, promiče *communio*. Pritom treba imati u vidu da biskup, kao vlastiti pastir, povjereni mu dio Božjeg naroda 'po evanđelju i euharistiji sabire u Duhu Svetome'. Stoga se tijela sudjelovanja i suodgovornosti na biskupijskoj razini mogu ispravno razumjeti u hermeneutskom ključu koji izvire iz Objave, crkvenog učiteljstva, teološkog i ekleziološkog promišljanja, da bi konačno dobio i kanonski oblik“.

U nastavku predavanja pojasnio je pojmove savjetodavni i odlučujući glas, te njihovo poimanje u civilnom i kanonskom pravu. Usredotočujući se posebno na savjetodavni glas, istaknuo je kako u važnim pitanjima za život Crkve mora doći do izražaja teološki i ekleziološki smisao savjetodavnog glasa u tijelima suradnje na svim, pa tako i na biskupijskoj razini. Dijalog unutar Crkve je imperativ koji nitko od Kristovih vjernika koji su obilježeni sakramentom krsta i potvrde ne može izbjeći. Svi su u zajedništvu, u *communio* pozvani oslušivati što Duh u ovo vrijeme govori Crkvi. Kao prvo tijelo suradnje i suodgovornosti istaknuo je biskupijsku sinodu, za koju se kaže da nije zakonodavno, nego savjetodavno tijelo i kao takvo ima savjetodavni glas. No, podsjetio je na Upute o biskupijskim sinodama u kojima se kaže, „da će se biskup pobrinuti da slijedi opće mišljenje sinodskih članova, osim ako to priječi teški razlog, što ga on vrednuje pred Gospodinom“. To ne umanjuje važnost i značenje savjetodavnog glasa sinode, jer nije cilj postići većinu glasova na način da bi jedna skupina prevladala drugu, nego je cilj tražiti Istinu, dijalogom doći do Istine, i dobrobiti Crkve i zato očitovati jedinstvo *consensus ecclesiae*, a svi ulaze u onaj proces oblikovanja odluke koji spada na poglavara“.

Podsjetio je kako sličan kriterij vrijedi i za biskupijsko pastoralno vijeće koji čine predstavnici svega naroda Božjega u jednoj biskupiji i vjernici klerici, vjernici laici i ustanove posvećenog života i svi imaju pravo sudjelovati u *communio* i unutarcrkvenom dijalogu. Kratko je spomenuo prezbiterско vijeće i zbor savjetnika koji se po svojoj naravi razlikuju od biskupijskog pastoralnog vijeća i biskupijskog ekonomskog vijeća po tome što tu postoji još ontološko sakramentalni temelj svetoga reda, koji čini posebnu povezanost i zajedništvo između prezbitera i biskupa.

„Čuli smo ovih dana da je poglavaru ponekad teško donijeti odluku, no ako je ona rezultat suradnje i suodgovornosti tada je to ono što se u Crkvi treba događati i po tome očitovati Duh Božji koji je isti i u onima koji trebaju donijeti odluku i

u onima koji sudjeluju u donošenju određene odluke", zaključio je dr. Zec.

Dr. Šimunović govorio je tijekom sudjelovanja i suodgovornosti na župnoj razini. Podsjetio je kako govor o odnosu svećenika i vjernika laika, pa tako i govor o suradničkom odnosu unutar tijela sudjelovanja i suodgovornosti na župnoj razini „pretpostavlja kao polaznu točku temeljnu postavku Drugoga vatikanskoga koncila: opće svećeništvo vjernika. Uvažavajući razlike između ministerijalnog i općeg svećeništva vjernika Koncil upućuje na zajednički izvor, Kristovo svećeništvo. Svi su članovi, članovi jednog Božjeg naroda u kojemu svaki član ima svoje mjesto i ulogu, bilo prezbiter bilo vjernik laik. Za odgovorni suživot bitno je kakav je njihov međusobni suodnos”.

Kao prvo tijelo, odnosno kanonsku strukturu sudjelovanja i suodgovornosti na župnoj razini istaknuo je župno pastoralno vijeće (ŽPV) koje je prema odlukama dijecezanskih biskupa obvezatno u hrvatskim nad/biskupijama i župnim zajednicama. Potrebni način djelovanja u ŽPV je sinodalni stil djelovanja, koji omogućava svim članovima Crkve sustavno i organizirano življenje vlastite suodgovornosti. Sinodalnost se ponajprije i isključivo odnosi na povezivanje svih crkvenih subjekata u organski povezanu suodgovornu cjelinu u kojoj su točno određene i nepromjenjive bitne razlike s obzirom na službe i uloge, pri čemu se svaki krštenik može u okvirima vlastite karizme ostvariti kao suodgovoran sudionik u poslanju Crkve, pojasnio je Šimunović, istaknuvši da se bogatstvo doprinosa ŽPV-a u životu i djelovanju župne zajednice očituje u kvaliteti pastoralne savjetodavnosti kod pastoralnog planiranja i programiranja.

Župno ekonomsko vijeće (ŽEV) moći će ispravno djelovati i funkcionirati unutar samoga sebe, unutar župne zajednice, ali i prema društvu samo ako su „svaki član vijeća, svećenik i vjernici laici potpuno i ispravno upoznati što jest ŽEV, koja je njegova svrha, mjerodavnost i zadaće. Kao treće tijelo predavač je naveo župni caritas ili karitativnu zajednicu, koja u župnoj zajednici nalazi svoje aktualno i potrebno poslanje. Za razliku od ŽPV-a i ŽEV-a za koje župna zajednica bira članove, one koji će predstavljati zajednicu, župni caritas ili karitativna zajednica ima zadaću animirati sve vjernike u župi.

U zaključnom dijelu posvijestio je da suradnja svećenika i vjernika laika pretpostavlja lik koncilskog svećenika koji ima vodstvene sposobnosti; može i zna otkrivati razne karizme kojima su obdareni vjernici laici; ima sposobnosti dijaloškog pristupa; kadar je zajedno planirati s vjernicima laicima; zna odati priznanje za učinjeno dobro; sposoban je brinuti se za permanentno obrazovanje vjernika laika; spreman je i sposoban rješavati eventualne konflikte. Od vjernika laika očekuje se pak prije svega otvorenost zajedničkom suživotu i svijesti odgovornosti da je njegova uloga u kršćanskoj zajednici ne samo potrebna i korisna nego i nezamjenjiva – i obavezna. Dodao je da su članovi oni koji udahnjuju potrebnu dinamiku i kreativnost u svakodnevici spomenutih tijela. Stoga je nužno promisliti i preciznije odrediti kriterije po kojima bi se lakše moglo predlagati kandidate za izbor u sastav vijeća i župnog caritasa ili karitativne zajednice. Pri tome je važna i trajna formacija svih članova tih tijela, jer i o njihovu angažmanu ovisi kvaliteta života i djelovanja župne zajednice, istaknuo je dr. Šimunović te zaključio da sve rečeno vodi k tome da se pravilnici i statuti tijela suradnje i suodgovornosti na razini župne zajednice promisle i revidiraju kako bi ta važna tijela mogla što bolje ispunjati svoje poslanje u konkretnom vremenu i na konkretnom prostoru.

Vjerski mediji u službi unutarcrkvenoga dijaloga, suradnje i suodgovornosti

Predavanja dr. Suzane Vrhovski Peran i dr. Jerka Valkovića na 58. teološko-pastoralnom tjednu

Zagreb, 25.1.2018. (IKA) – Posljednja tema na ovogodišnjem 58. teološko-pastoralnom tjednu bila je 25. siječnja „Vjerski mediji u službi unutarcrkvenoga dijaloga, suradnje i suodgovornosti”, o čemu su govorili dr. Suzana Vrhovski Peran i izv. prof. dr. Jerko Valković.

Dr. Vrhovski Peran na početku se osvrnula na dugu povijest odnosa Crkve i medija, te istaknula da u ključnom dokumentu *Communio et progressio*, Crkva medije vidi u službi jačanja međunarodnog prijateljstva, u službi pravde i mira, dobrohotnosti i dobrotvornosti, uzajamnog pomaganja, ljubavi i zajedništva. Mediji pomažu Crkvi da se predstavi suvremenom svijetu, olakšavaju njezin unutrašnji dijalog, omogućuju joj da shvati mentalitet suvremenih ljudi kojima treba objaviti poruku spasenja. Dokumenti kao uzor stavljaju Isusa kao savršenog komunikatora i evanđeliste.

Pojasnila je kako su katolički mediji oni mediji čiji su osnivači biskupske konferencije, redovničke zajednice i druge crkvene ustanove. Postoje i mediji katoličkog nadahnuća koje osnivaju različite zajednice, uputivši tu na dokument „Crkva i Internet” u kojem se upozorava da treba biti oprezan, jer se posebno na mrežnim stranicama i društvenim mrežama često pod „katolički nauk, ne iz krivih razloga nalazi štošta, pa čak i ono što je u samoj opreci s naukom Crkve”.

Na pitanje trebaju li nam katolički mediji dr. Peran odgovorila je citatom nekadašnjeg predsjednika Papinskog vijeća za sredstva društvene komunikacije nadbiskupa Johna Foleya, koji je istaknuo da unatoč tome što su katolici angažirani u svjetovnim medijima, ti mediji ne mogu zamijeniti katoličke medije. Svjetovni mediji ne postoje zato da bi unaprijedili ili obogatili identitet katoličke zajednice, to je zadatak katoličkih medija, isticao je nadbiskup Foley, koji ključnom ulogom katoličkih medija smatra jačanje jedinstva i univerzalnosti Katoličke Crkve koja nije monolit nego mozaik. Istaknula je također da katolički mediji prema dokumentima imaju biti ogledalo svijeta i svjetlo koje ga obasjava, mjesto susreta i izmjene mišljenja, u kojemu prevladava velikodušna ljubav i želja da se gradi, a ne ruši zajedništvo.

Govoreći o potrebi katoličkih medija danas, uputila je i na riječi pape Franje kako su nam „potrebne pouzdane informacije s provjerenim podacima i vijestima iz Crkve”, a raditi za katolički medij, prema papi Franji znači osjećati na poseban način s mjesnom Crkvom, živjeti blizinu s ljudima u gradovima i selima, te u svjetlu evanđelja i crkvenog nauka tumačiti sve događaje iz župe, biskupije, zajednice.

Dr. Peran zatim se osvrnula na medije na razini Hrvatske biskupske konferencije i hrvatskih biskupija, posebno se zadržavajući na nazočnosti biskupija na Internetu i društvenim mrežama, za koje se ističe da su trgovali 21. stoljeća na kojima treba naviještati Evanđelje. Kao posebnu vrijednost istaknula je brojne radijske i televizijske sadržaje koje djelatnici tiskovnih ureda priređuju, te činjenicu da u tim uredima većinom rade vjernici laici, a u dvije nadbiskupije i tri biskupije voditeljice ureda za medije su žene.

Govoreći o dijalogu kao izazovu i medijima i Crkvi, dr. Peran navela je da su se pitanjem dijaloga i crkvene javnosti posebno bavili teolozi ddr. Valković, Mardešić, Mataušić, te Bono Šagi koji ističe da je dijalog novi oblik ljubavi, a upravo je ljubav znak raspoznavanja kršćana u svijetu.

Upozorila je i na važnost suradnje teoloških i novinarskih/komunikoloških studija, te čujni glas

socijalnog nauka u katoličkim i svjetovnim medijima. Vjerski mediji trebaju otvarati teme i davati prostor čitateljima, a novinari prema crkvenim dokumentima trebaju biti poticatelji dijaloga u društvu i Crkvi. Podsjetila je također kako je zadatak crkvenih medija rehumanizacija dijaloga i komunikacije, jer „u današnje vrijeme, posebice zahvaljujući mrežama, komunikacija je postala posredovana, nepersonalna, a Crkva bi iz svoje usmjerenosti na čovjeka trebala vratiti komunikaciju prema ljudima“.

Istaknula je važnost kvalitetne polemike, te na tom tragu navela primjere iz povijesti katoličkoga novinarstva don Živka Kustića i o. Ivona Čuka. Na kraju je govorila o komunikaciji putem društvenih mreža, važnosti odgoja za medije i odgoja za komunikaciju te se osvrnula na ovogodišnju poruku novinarima pape Franje koja lažne vijesti stavlja u kontekst nedostatka dijaloga.

Dr. Valković uvodno je istaknuo kako je za odnos Crkve prema medijima važan duh Drugoga vatikanskoga koncila. Značajna promjena u odnosu Crkve prema medijima događa se ne zbog uvođenja nekog novog medija već zato što se u medijima malo-pomalo prepoznaje nova kultura, mediji se prepoznaju kao važno područje za ostvarenje dijaloga, odnosno zajedništva. Referirajući se na crkvene dokumente koji upotrebljavaju pojmove poput 'javnosti i 'javno mnijenje', dr. Valković pojasnio je kako „javnost“ obuhvaća publiku, a pri tome se misli na ljude koji izlaze iz svoga privatnog životnog okruženja, dok se „javno mnijenje“ obično definira kao rasprava, dijalog, sporazum o pitanjima koja su od općega interesa a javnost je okvir u kojemu se sve to odvija. Osobito u novije vrijeme veliki naglasak stavlja se na same procese komuniciranja, a za neke je upravo to ključna odrednica javnosti. Crkvena javnost se pak oblikuje i na neki drugi način kroz npr. različita bogoslužja, obrede, hodočašća, tj. kroz one situacije u kojima postoji izravan odnos s vjernicima, pa makar je riječ o masama. Na oblikovanje crkvene javnosti utječu i drugi mediji, društveno-politička situacija, rekao je predavač.

Što se sadržaja vjerskih medija i unutarcrkvenog dijaloga tiče, od vjerskih medija ne može se očekivati da budu samo sredstva katehizacije, već bi njihova uloga trebala biti prvenstveno u evangelizaciji koja se neće ograničiti na iznošenje vjerskih-moralnih istina, već bi trebali promatrati i interpretirati egzistencijalnu stvarnost s pozicija kršćanske vjere, odnosno morala. Pritom treba istaknuti da su mikrofoni u televizijskim i radijskim studijima različiti od mikrofona na našim oltarima i ambonima. To konkretno znači da mediji imaju svoj jezik, svoja pravila, gramatiku i da se njihov način govora razlikuje od govora u liturgijskom kontekstu, pojasnio je. Da bi se mogao odvijati što autentičniji dijalog unutar Crkve važna je otvorenost za pluralnost i samokritičnost, rekao je dr. Valković te to potkrijepio konkretnim primjerima iz djelovanja posljednjih dvojice papa.

Upućujući na neke elemente dinamike unutar same javnosti, istaknuo je kako je jedna od bitnih odrednica današnje javnosti način na koji ona komunicira. „Ovdje u odnosu na prijašnja vremena uočavamo veliku razliku. Današnja komunikacija ne čeka naloge, poticaje i dekrete odozgo, već sasvim suprotno polazi od pojedinaca i grupa koje se susreću i komuniciraju u različitim kontekstima i na taj se način suočavaju s temama i s problemima za koje se smatra da bi bilo dobro da su prisutni u javnom mnijenju. Takvo pak djelovanje iziskuje sposobnost da se prijedlozi i teme predstavljaju na argumentiran način, ali i spremnost da budu otvorene i izložene kritici“, rekao je. Valjalo bi istaknuti važnost novih medija, jer oni omogućavaju kapilarnu povezanost, jednostavan i brz dolazak do čovjeka, kao i

„običnom čovjeku“ da njegov glas može doprijeti do javnosti. To je važno područje svjedočenja vjere, ali i razvijanja komunikacije Crkve koja se ne bi trebala ograničiti samo na reagiranja post factum.

Uputivši na istraživanje „Vjerska tematika u hrvatskom medijskom prostoru“ koje je protekle godine provodio zajedno s kolegama na Odjelu za komunikologiju HKS-a, Valković je istaknuo da kada se u javnim medijima raspravljalo o vjerskim temama u manje od 50% slučajeva tražilo se mišljenje pripadnika vjerske zajednice. Razlog može biti „da medije ne zanima njihovo mišljenje“, ali i „da mediji ne nailaze na dovoljnu spremnost nas vjernika za ulazak u medijski svijet“.

Važnost upotrebe riječi, izraza i općenito govora u komunikaciji unutar javnosti nikako nije zanemariva, dapače veoma je važna. Riječi koje se doživljavaju kao puko moraliziranje, a uz to su popraćene nedostatnim ili manjkavim obrazloženjima neće pokrenuti raspravu i zdravo sučeljavanje. Štoviše, izazivaju suprotni efekt. Unutarcrkvena komunikacija uvijek treba poštovati narav Crkve, njezinu hijerarhijsku strukturu, misiju koju Crkva želi ostvariti. Međutim u komunikaciji javnosti pozornost treba obratiti i na način kako današnji čovjek doživljava autoritet ili govor autoriteta, rekao je dr. Valković. Upozorio je i na činjenicu da u Crkvi nema relevantnih istraživanja koja bi dala uvid u unutarcrkvenu komunikaciju.

Često se čuje da u našoj javnosti nedostaje dijaloga, odnosno kulture dijaloga. Brojni sukobi na raznim područjima pune novinske stranice i stvaraju dojam nemogućnosti ophođenja na drukčiji način. Stoga je dr. Valković postavio pitanje „može li Crkva kroz medije koje ima na raspolaganju, ali ponajprije unutarcrkvenom komunikacijom, makar sitnim koracima oplemenjivati naše društvo? Tj. na 'kapilarni' način širiti kulturu dijaloga, i tako vršiti ono što Papa kaže diakonia kulture. Možda je to jedan od znakova našega vremena, ali vjerujem isto tako jedan veliki doprinos Crkve koji može pružiti našem društvu“, zaključio je predavač.

Apel nadbiskupa Puljića odgovornima na zaštitu vjernika od blasfemije

Zadar, 25.1.2018. (IKA) - Zadarski nadbiskup Želimir Puljić uputio je javni apel odgovornima u društvu da zaštite vjernike od blasfemije koju promiču neka djela koja se nazivaju kulturom. Neposredni povod za to javno očitovanje nadbiskupa Puljića je predstava „Šest likova traži autora“ redatelja Olivera Frljića u zagrebačkom kazalištu Kerempuh. Učinio je to u propovijedi mise koju je mons. Puljić predvodio na osmu obljetnicu smrti zadarskog nadbiskupa Ivana Prende, u četvrtak 25. siječnja u katedrali Sv. Stošije u Zadru.

„Tužno je ovih dana čitati da su umirovljenog gospičko-senjskog biskupa Milu Bogovića izrugali tako što su mu u sceni stavili svinjsku masku, pa prikazali kako kokainom pričešćuje glumce na pozornici. Strašna blasfemija, da čovjeku pamet stane. A još je tužnije slušati pohvale i aplauze na račun takve blasfemije i povrede vjernih osjećaja. Kao da se vraćamo u vremena teških Neronovih progona kad je okupljena svjetina klicala lavovima koji su bili puštani, da unište okupljene kršćane u Koloseumu“, upozorio je mons. Puljić te odgovorne javno potaknuo: „Stoga kao vjernici, svjedoci Krista uskrsloga, uljudno molimo sve odgovorne za javni red i one koji su zaduženi za javni red i poredak, neka nas zaštite od tih uvredljivih uradaka, komentara te nekulturnih i blasfemičnih skazanja. Bilo bi lijepo kad bi se u tom 'odvjetničkom poslu' zaštite vjernih prava i osjećaja uključile i druge vjerske zajednice

i nevladine udruge koje se bore, kažu da se bore za čovjeka. Jer u ovom teškom poratnom vremenu osobito je potrebno stvarati pozitivnu klimu u društvu, širiti toleranciju, zajedništvo i mir".

Unatoč tim teškim i žalosnim trenucima, vjernici koji vole Crkvu i hrane se euharistijom koja izgrađuje Crkvu, ne osjećaju se ugroženima, rekao je nadbiskup. „Usprkos tome, mi se zbog toga ne osjećamo ugroženi. I ne kanimo se 'povlačiti u sakristiju' zbog navedenih uvreda i napada. Mi znamo da je naše polje rada svijet. I tamo gdje nam ne daju, želimo i tamo navijestiti Krista. I objaviti koliko Krist sve voli, i one koji to čine. Ne želimo se povlačiti, nego nadahnuti misionarskim duhom apostola Pavla, nastojat ćemo i nadalje svojim životom i svjedočanstvom biti kvasac, sol zemlje i svjetlo svijeta. Uvijek udarajući se u prsa, 'Bože oprostite nam, jer nismo bili dovoljno svjedoci, jer nismo dovoljno molili, nismo bili dovoljno odvažni, nismo bili dovoljno ponizni. Nismo bili dovoljno spremni primiti takve udarce. Oprostite nam, ali usprkos tome želimo biti kvasac, sol i svjetlo svijeta', rekao je nadbiskup Puljić.

Budući da je ta misa bila na blagdan Obraćanja sv. Pavla, mons. Puljić rekao je da bismo mogli „s apostolom Pavlom zahvaljivati Bogu za sve udarce i sva poniženja koja smo primili radi Krista. I Pavao se time naveliko hvalio. Toliko puta je doživio brodolom, bio je kamenovan, istučen, jedva živ ostao. I on se hvali time, 'Jer to sam podnio za Krista'. I mi se ne bojimo toga. Ali čini mi se, radi opće, zdrave klime, radi naše budućnosti, mira i tolerancije, valjalo bi učiniti nešto da bude manje takvih diskriminacija i napada na vjernike i njihove predstavnike", potaknuo je mons. Puljić.

Dok se u molitvi i zahvalnosti sjećamo nadbiskupa Ivana Prende, koji je svojim biskupskim geslom „Ljubiti Crkvu" dao do znanja koliko je ljubio Crkvu te da je i mi tako ljubimo, mons. Puljić potaknuo je da „molimo da nam Gospodin udijeli duha hrabrosti, savjeta i jakosti, a nadalje pobožnosti i straha Božjeg kako bismo odgovorno ispunili ono što nam je Gospodin dodijelio na krštenju, u svakom zvanju koje nam je dodijelio. Uvijek svjesni Pavlovih riječi koje je uputio vjernicima u Antiohiji, kako nam je kroz mnoge nevolje ploviti ovim svijetom i propovijedati evanđelje svakom stvorenju, kako je Isus rekao svojim apostolima na odlasku s ovog svijeta". „Zahvalni za to poslanje, vjernici koji vole Crkvu i hrane se svetom euharistijom, osjećaju se poput prvih kršćana, i u ovo naše izazovno vrijeme pozvanima u ime Kristovo „pružati svima razloge nade koja u njima" te u ime Kristovo biti subjektom povijesnih zbivanja. Neka nam u tome pomogne apostol Pavao, uzorni i veliki misionar Crkve", zamolio je nadbiskup Puljić.

Mons. Puljić je rekao da je izborom svog biskupskog gesla „Ljubiti Crkvu", njegov predšasnik Prenda „htio naglasiti koga želi zastupati te istaknuti kako je spreman za nju i s ljubavlju trpjeti, ako treba. Osobito zbog radikalnog sekularizma koje je sam proživio, a i mi ga danas doživljavamo, osobito u medijima, na radiju, televiziji, kinu i kazalištu, gdje se želi i najavljuje vrijeme 'kada će religija iščeznuti', a moral prestati biti društvenom potrebom i stvarnošću".

„Kako nam često znaju podvaljivati da je Crkva protiv sekularnosti?! A mi se borimo za sekularnost. Za sekularnost društva u kojem će sekularne institucije štiti svoje građane, vjeruju li ili ne vjeruju. Štititi sve: njihovo dostojanstvo, prava i sve što je povezano sa životom čovjeka", naglasio je mons. Puljić, istaknuvši da smo „žalosni što u našem društvu, koje pod zdravim sekularnim ustrojem Ustava i zakona ima obvezu štiti sve svoje građane od vjerske, nacionalne i svake druge diskriminacije, nasilja i uvreda,

često čitamo i slušamo da su predstavnici Crkve i vjernici, njihovi vjernički osjećaji i dostojanstvo, izloženi strašnim uvredama, preziru i omalovažavanju. A upravo su vjernici svojom žrtvom i molitvom dali neizmjerni doprinos stvaranju slobodnog i demokratskog društva", poručio je zadarski nadbiskup.

Upozorio je da je 'sekularistička netolerantnost' osobito uperena protiv odgojnih stavova i principa crkvenog učiteljstva. „A Crkva na tome bazira svoje djelovanje, svoju misijsku zauzetost, svoje zauzimanje za čovjeka, iako mnogi kažu što se Crkva miješa u odgoj, što je Crkvu briga za obitelj. Arhitekture kulture smrti uvjeravaju ljude kako je religija nešto iracionalno, mitsko i paznovjerno i da šteti ljudskom napretku. Zato je veliki doprinos društvu, smatraju oni, 'ako to čim prije maknemo iz naše sredine, a one koji to propovijedaju, to im onemogućimo'", rekao je nadbiskup.

„Dok se stoljećima civilno zakonodavstvo usklađivalo s deset Božjih zapovijedi, pa su moral i zakonodavstvo bili u nekom skladu, danas su, ne samo u neskladu, već se na Boga, njegove zapovijedi i Crkvu koja ih naviješta, gleda preko nišana, 'mi ili oni, do istrage vaše ili naše'. Često čitamo, slušamo i gledamo, na europskoj i našoj domaćoj sceni, da prijepori i rasprave, članci i kulturna skazanja, često prelaze granice lijepoga i ukusnoga. Zato se francuski Židov i agnostik Bernard-Henri Levy, u intervjuu za Corriere della sera 2006. g., „pobunio protiv govora mržnje u medijima koji s plimom antikatalicizma optužuju Crkvu za sva zla u svijetu". Sve što ne valja, to je plod Crkve, svećenika i vjernika. U tom vidu, umirovljeni papa Benedikt XVI. je na ređenju biskupa 2013. g. naglasio da se „vjera Crkve nerijetko nađe u sukobu s vladajućom pameću". „Crkveni nauk ne podudara se s javnim mnijenjem". Na upit „Koja je uloga Crkve u takvim vremenima i okruženjima", Benedikt XVI. odgovara: „Održavanje usprotiviti se destruktivnim i totalitarnim stavovima i razmišljanjima". Umirovljeni papa je dao praktične savjete kako se suprotstaviti takvom stavu: „Ne očitovati svoju snagu agresijom i nasiljem, nego uspravnim držanjem i poštovanjem ljudskih, humanih i vjerničkih načela; a ako treba i strpljivim podnošenjem udaraca", istaknuo je nadbiskup Puljić, zaključivši propovijed porukom: „Ne možemo šutjeti kad vidimo da je ugroženo ljudsko i vjerničko dostojanstvo, jer to je trajna konstanta Kristovih učenika koji se ne boje nikoga, osim Boga".

Zatvoren 58. teološko-pastoralni tjedan

Nakon plenarne rasprave završni govor održao je dekan KBF-a prof. dr. Mario Cifrak

Zagreb, 25.1.2018. (IKA) – Plenarnom raspravom u četvrtak 25. siječnja u Međubiskupijskom sjemeništu na zagrebačkoj Šalati zaključen je 58. teološko-pastoralni tjedan o temi „Unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost". U raspravi je istaknuto da je TPT iznjedrio obilje važnih tema te da je bitno da se ne ostane samo na teoriji, nego da se navedene smjernice i zaključci implementiraju u praksi.

Upozoreno je na važnost autentičnosti komunikacije, da su verbalna i neverbalna komunikacija usklađene te je rečeno da župe i katolički fakulteti trebaju biti mjesta gdje se uči dijalog.

Na pitanje kako spojiti unutarcrkveni dijalog i višegodišnju medijsku šutnju Crkve, odgovoreno je da je prisutnost Crkve u medijima lakmus papir komunikacije koja se u samoj Crkvi ne odvija ili odvija.

Istaknuto je da Crkva nije savršena, ali da bi javnost drukčije gledala na nju kada bi se ona otvoreno suočavala sa stvarima

za koje vidi da nisu dobre. U raspravi je bilo govora i o važnosti unutarcrkvene pluralnosti, u smislu otvorenosti prema drugome, da se želi čuti i oslušivati drugoga, primjerice karizmatičke pokrete. Rečeno je također da župe trebaju biti dom ne samo onih koji dolaze na nedjeljnu misu, nego i crkvenih pokreta i udruga.

U raspravi je također bilo govora o savjetovanju i odlučivanju unutar Crkve te je istaknuto da sve više jača svijest o važnosti savjetodavnog glasa. Rečeno je da je potrebna samokritičnost pastira koji se treba zapitati „koliko imam svijest da su moji vjernici doista oni koji čine život župne zajednice, a ne samo ja“. Bilo je riječi i o važnosti suradnje te je istaknuto da u Crkvi nitko nije stručnjak za sve, ali u Crkvi ima stručnjaka za sve, a ta se spoznaja premalo koristi.

Zatvarajući 58. teološko-pastoralni tjedan, dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. fra Mario Cifrak istaknuo je „da mu se poslije svih predavanja i rasprava nameću dvije slike Crkve s obzirom na Rimsko Carstvo, onu koju zastupa autor Knjige Otkrivenja, izolacije, i onu koju nalazimo u Pastoralnim poslanicama, konvencije“.

Rimsko Carstvo i njegov političko-ekonomski utjecaj demonizira autor Knjige Otkrivenja. Famosni znak žene je Crkva koja mora svakom vremenu roditi autentični lik Isusa Krista. Njezin od Boga pripremljeni ambijent je pustinja. Demon ju želi pretvoriti u oazu, upropastiti, rekao je.

Dr. Cifrak spomenuo je da je nedavno gledao film o Jakovu Fuggeru koji je živio u 15. i 16. st. Bio je veliki trgovac i utjecajan čovjek iz Augsburga. Na papinski tron doveo je Španjolca Aleksandra VI. Premda je i tadašnji njegov protivnik kasnije bio izabran za papu, Giuliano della Rovere kao Julije II., nećak Siksta IV. Dakle Crkva je bila u rukama različitih moćnika i interesa. I nije propala. No, rodila je Martina Luthera. Joseph Lortz, Benedikt XVI. i papa Franjo vide da je on ozbiljno uzimao pitanje o Bogu i svoje kršćanstvo. Osobito čitajući Pavla. Pavlu se vraća i autor Pastoralnih poslanica kao autentičnom navjesticatelju evanđelja. No Pavlu su u tom poslu pomagale i brojne žene kako čitamo u poslanici Rimljanima, apostolke, đakonice. To postaje paratheke (poklad), zdrav nauk za autora Pastoralnih poslanica na kraju 1. st. Danas nas osobito brine glas zabrinutih koji žele spasiti Krista i Crkvu, iz svojih fundamentalističkih pobuda. Fundamentalizam je strahota i ozbiljno upozorenje zbog nedostatka ispravne vjerske formacije, bilo svećenika bilo laika. Crkva ga osuđuje i odbacuje. Autor Pastoralnih poslanica upravo prema tima i takvima upućuje na nositelje službe, Timoteja i Tita, suradnike koji jamče kontinuitet Pavlova nauka. Oni su episkopoi, njihova je služba do danas nezamjenjiva u Crkvi. A Crkva je oikos (kuća, familia), stup i uporište istine. Na taj način se Crkva učlanjuje u svako društvo.

Pronalaženje konvencije osigurava društveni život. Opravdanost izolacije se prvotno sastoji u izričitoj utjesi i ohrabrenju za odluku da se bude na Božjoj strani na temelju vlastite vjere i svjesnom podnošenju svih posljedica, sve do mučeništva, u uvjerenju da će Bog provesti svoju neograničenu moć. To je Alojzije Stepinac, koji nas u „izolaciji“ uči dijalogu, suradnji i odgovornosti, rekao je dr. Cifrak. Dekan je zahvalio sudionicima i organizatorima skupa, zaželjevši svima plodonosno teološko-pastoralno djelovanje.

Završio 34. molitveni ekumenski hod zagrebačkim crkvama

Zagreb, 25.1.2018. (IKA) – Molitveni ekumenski hod, 34. po redu zagrebačkim crkvama u sklopu Molitvene osmine za jedinstvo kršćana završen je u četvrtak 25. siječnja u baptističkoj crkvi. Pozdravnu riječ okupljenima, među kojima je bilo dosta redovnica i redovničkih pripravnica, uputio je pastor Baptističke Crkve Zagreb Ivica Horvat.

Predsjednik Saveza baptističkih Crkava u RH Toma Magda je u osvrtnu na Poslanicu Efežana naglasio kako je ona poput glazbe koja nas može obuzeti, jer je sadržaj te poslanice doista vrlo snažan. „Pavao govori o Bogu koji ima plan od prije početka. Bog je odlučio da će inicirati i provesti kozmičko pomirenje. To govori Pavao i pokušava nam tu sliku približiti. Dakle, riječ je o slici Boga koji nastoji pomiriti ljude s njim, ljude među sobom“. Pojasnio je, kako je prvo riječ o „horizontalnom“ pomirenju i kaže da je Bog u Kristu srušio „zid“ neprijateljstva među ljudima i od dvoje napravio jednoga čovjeka i onda tog čovjeka pomiruje s Bogom. Nalazimo u odlomku i izraze nekad i sad, „nekad ste bili neprijatelji, ali sada je došlo vrijeme pomirenja, vrijeme jedinstva, vrijeme mira u Isusu Kristu nekada i sada“. Naglasio je, kako izraz „ali sada“ uvodi dramatičnu promjenu, jer sve što se dobro događa, događa se u Kristu i Kristom. „To je dramatično, jer nitko i ništa ne može promijeniti situaciju kao što ju je promijenio Krist. Govoreći današnjim jezikom, mogli bismo reći da je Bog imao odavno projekt u koji je puno uložio. On je u taj projekt uložio sve što je imao, u Kristu se prignuo k nama, do dna. Ostao je poslušan do smrti, smrti na križu“.

U duhu promišljanja ovogodišnje teme Molitvene osmine koja je nastala na Karibima, Magda je pokazao na instalaciju koja se nalazi u dvorani okupljanja „Sveto pismo i lanci“. To asocira na tužnu povijest Kariba, te naglasio kako su prije nekoliko godina britanski baptisti tražili oprost od baptista na Karibima, jer su Englezi desetljećima prevozili robove iz Afrike i prodavali ih na Karibe. „Moralo je doći do pomirenja, pokajanja, traženja oprosta. Ne možemo doći bliže jedni drugima bez da priznamo da smo nešto loše napravili. Ne znam koliko je baptista sudjelovalo u tome, ali oni su rekli 'naši su oci to radili', a te riječi smo i čitali u Riječi Božjoj“. Ako je Bog bio spreman sići u Kristu sa svoga prijestolja da nas pomiri, da nas dovede k sebi što bi mi trebali biti spremni učiniti? Što smo spremni učiniti da negdje barem jednu kariku lanca pokidamo, lanca koji nas dijeli, koji nas probavlja i lišava onoga što nam je Bog namijenio, upitao je na kraju.

U ime Katoličke Crkve okupljenima se obratio mons. Zlatko Koren, te prisutne podsjetio na one koji su u jeku proslave 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata 1984. godine pokrenuli ekumenski hod koji neprekidno traje od tada do danas u različitim crkvama. Veliki ljudi, začetnici toga hoda bili su zagrebački pomoćni biskup pok. Đuro Kokša, pok. Branko Lovrec iz Baptističke Crkve, evangelički biskup pok. Vladimir Deutsch i pok. mitropolit zagrebačko-ljubljanski Jovan Pavlović. „Oni su se otvorili Duhu Svetomu i započeli molitvenu osminu koja se i do tada molila, ali smo molili svaki dan odvojeno u svojim crkvama, a te godine smo u danima osmine krenuli jedni drugima“. Domaćinima je zahvalio na toplini i ljepoti ovoga zajedništva. Također je spomenuo primjedbu, kako se ekumenska događanja zbivanju u tjednu osmine, a onda to utihne. Koren je istaknuo kako je to površno zaključivanje, te je iznio više primjera susreta i suradnje tijekom godine između različitih kršćanskih zajednica. Na tom tragu vjernike je potaknuo: „Ne smijemo se umoriti, ne smijemo posustati čineći sve da putevi povezanosti između nas budu iz dana u dan što

prohodniji, da se trudimo iz dana u dan biti bolji kršćani, i da uvijek iznova budemo otvoreni Božjoj riječi, ali i svjedoci o ljepoti ovakvih susreta".

O. Mihailo Majk Žikić iz Srpske pravoslavne Crkve je u duhu ovogodišnjeg gesla Molitvene osmine vjernike pozvao da pokušaju odbaciti vlastite okove. „Sjetimo se Mojsija, koji je za razliku od nas bio bogat i imao je sve preduvjete da bude na visini, no jedino zahvaljujući riječi Gospodnjoj on se toga odriče i kreće za Njim, kao prije njega Abraham, i mnogi drugi. Sjetimo se i apostola koji su bili mnogo jednostavniji i skromniji od nas, ali su bili spremni sve promijeniti i tako svjedočiti svojim primjerom kako je lijepo biti s Gospodinom. Naše molitve znaju često biti samo formalne i bez duše i zato uglavnom nemaju ploda. Ako svatko od nas pokuša makar malo to promijeniti, ako pokušamo zavoljeti nas same, onda ćemo biti spremni voljeti Boga, a ako uspijemo zavoljeti Boga, onda ćemo zavoljeti svakoga. Stoga naše molitve, ma koliko bile različite ako su autentične i ako su zajedno upravo zato što su zajedno stvorit će ljepotu molitve koju Bog želi od nas čuti", poručio je.

Susret nad/biskupijskih rektora sjemeništa republika Hrvatske i BiH

Zagreb, 25.1.2018. (IKA) - Susret nad/biskupijskih rektora sjemeništa Hrvatske i Bosne i Hercegovine održan je pod predsjedanjem predsjednika Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja splitsko-makarskog nadbiskupa Marina Barišića u petak 25. siječnja u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu. Na susretu su, uz nadbiskupa Barišića i tajnicu Vijeća s. Danijelu Anić, ASC, sudjelovali rektori sjemeništa Zagrebačke, Splitsko-makarske, Đakovačko-osječke, Riječke i Sarajevske nadbiskupije te sjemeništa „Redemptoris Mater" iz Pule i Sarajeva. Gosti prvog dijela susreta bili su voditeljica Vrhbosanskog centra za savjetovanje dr. Sanda Smoljo i voditelj Centra za savjetovanje Riječke nadbiskupije vlč. mr. Đulijano Trdić. Oni su prisutne upoznali sa sadržajem programa za trogodišnju trajnu formaciju nad/biskupijskih i redovničkih odgojitelja i odgojiteljica. Program je odgovor na evaluaciju susreta s odgojiteljima i odgojiteljicama u formativnim zajednicama i kućama. On bi godišnje obuhvaćao dva ciklusa, proljetni i jesenski, s četiri formacijske teme. Želja je mnogih odgojitelja budućih svećenika, redovnika i redovnica imati kontinuirani hod u formaciji koji bi pridonio jasnom identitetu svećenika, redovnika i redovnica, te ujedinjavanju dimenzija formacije (ljudska, duhovna, intelektualna, pastoralna). Prvi ciklus održat će se u Lovranu od 29. do 31. kolovoza.

Druga tema susreta bila je izrada „Ratio nationalis". Povod tomu je izlazak novog Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis (Temeljne odredbe o svećeničkom odgoju i izobrazbi). Svećenička formacija odlučujuća je za poslanje Crkve, podsjetio je nadbiskup Barišić. Stoga, odgoj budućih kandidata, kao i onih koji su za njihov formativni hod odgovorni, zauzima posebno mjesto u Crkvi. Biskupska konferencija prva je odgovorna za formaciju na terenu, za osnivanje komisije za izradu „Ratio Nationalis", autentični primjer jedinstva, bratskog zajedništva, povjerenja, dijaloga i suradnje međusobno i sa svim tijelima Crkve, imajući pred očima konkretne osobe, a ne samo strukture, izbjegavajući svaki oblik individualizma, egoizma i podjela. Ovaj susret prvi je korak prema izradi novog „Ratio nationalis", koji će biti jedinstven za republike Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu. Suradničku dimenziju HBK i BK BiH prepoznala je i podržala Kongregacija za kler što je osobito istaknula tijekom međunarodnog simpozija u Castel Gandolfu.

Zagreb: Konferencija za novinare povodom Dana života Biskup Uzinić predstavio naglaske kolokvija Vijeća HBK za život i obitelj o majčinstvu

Zagreb, 26.1.2018. (IKA) – U povodu Dana života koji se ove godine obilježava u nedjelju 4. veljače u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu održana je konferencija za novinare na kojoj su predstavljene naglaske kolokvija o majčinstvu Vijeća HBK za život i obitelj.

Pozdravljajući novinare, predsjednik Vijeća dubrovački biskup Mate Uzinić istaknuo je kako je taj susret Vijeća i medija postaje tradicionalan, jer se događa u ozračju Dana života koji Katolička Crkva slavi na prvu nedjelju u veljači. Dodao je kako se ove godine ovom ozračju želi dodati priprava za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji pod geslom „Obitelj izvor života i radosti".

Riječ radost je ono što nas je motiviralo da u ovoj godini kako poruku za život, i ovaj kolokvij povežemo uz radost i to radost ne bilo koga, nego jednog od bitnih aktera života u braku i obitelji, onoga tko je sposoban unijeti radost u cijelu obitelj, a to je žena i majka, rekao je biskup Uzinić. Najavio je da će poruka za ovogodišnji Dan života biti naslovljena „Uzvišenost i ljepota i snaga majčinstva", te će biti objavljena sljedeći tjedan. Istaknuo je da se kroz kolokvij željelo progovoriti o ženi i majci na nov način suočavajući se s izazovima, ali i pokazujući da je biti žena i majka nešto što može ispuniti žene i koje biraju biti uz to što su žene i majke. „Živimo u vremenu u kojem žena može postići svoju ravnopravnost na svim poljima i zato smo zahvalni našem vremenu, ali nam se istovremeno čini da žena iako je postala ravnopravna na svim poljima, da se pomalo zaboravlja ili je u opasnosti da se zaboravi ona njezina bitna dimenzija, biti uz to što je žena i majka. Zato bismo i kroz ovo naše okupljanje željeli poslati određene poruke i potporu onim ženama koje žele biti i majke". U tom je kontekstu biskup Uzinić uputio na poruku iz Amoris laetitia (br. 170) gdje se obraća trudnici pa kaže: „Budi sretna i ne dopusti da ti išta oduzme duboku radost majčinstva".

Polazeći od te Papine rečenice, i ja nakon kolokvija koji je i mene osobno puno obogatio i kroz koji sam naučio mnogo novih stvari, dobio puno novih poticaja, pa se i malo zastidio kao svećenik i biskup što ne činimo više za majke, da im pomognemo i budemo potpora u ovom teškom vremenu da budu snaga obitelji, rekao je biskup Uzinić, te s toga okupljanja poslao kratku poruku svim ženama: „Drage žene, ne dajte da vam ukradu radost majčinstva".

Na kolokvij je o temi „Majke pred izazovima suvremenih ideoloških kolonizacija" govorila je dr. Danijela Rupčić, članica vijeća HBK za život i obitelj. Podsjetila je kako je papa Franjo kojima je ukazao na to što priječi u proživljavanju duboke radosti majčinstva. „To je kulturološka, ideološka kolonizacija koja se provodi vrlo suptilno. Papa je ukazao i na pokazatelje te kolonizacije, to su dokidanje slobode, brisanje sjećanja i indoktriniranje. Koliko to god apstraktno zvučalo, to se reflektira na svakodnevni život majke. Žena je još prije nego što postaje majka pozvana odgovoriti na te izazove, pozvana je otkriti što stoji iza antropo-tehničkog projekta koji stvara i nameće jednu novu antropološku paradigmu, a u prenesenom smislu ona predstavlja svođenje odnosa majke prema djetetu na robno-proizvodni odnos u kojem ima vrlo malo personalnoga." Papa nam je dao jasnu poruku, ali nam je ukazao na nadu, jer je rekao da se samo snaga žene može oduprijeti ideološkoj kolonizaciji, rekla je dr. Rupčić, te dodala: „Stoga je majka pozvana vratiti personalni odnos, a to može učiniti samo ljubavlju i živjeti ono što mi kršćani možemo naći u Kristu, a to je ljubav, dobro i istina".

Prof. dr. Jadranka Garmaz na kolokvij je održala izlaganje

„Majke pred izazovima odgoja i obrazovanja svoje djece". Podsjetila je kako u dokumentima Svete Stolice i Europske unije vidimo koliko je jednim i drugim važna obitelj. No, važno je napomenuti kako uz riječ obitelj i jedni i drugi vežu riječ život. Iz toga je vidljivo da su izuzetno umreženi život i obitelj, a majčinstvo je izvor života, te je posebice u prvim godinama života neizmjerljivo važno. Stoga možemo reći da se negativne posljedice mogu javiti po dijete ako se majka nije djetetu potpuno posvetila. Utoliko je važno pomoći majkama i zaštititi ih u tim prvim godinama, a da bismo to mogli potrebno je državne i društvene institucije pozvati na veći angažman oko majčinstva. Npr. omogućiti majkama da mogu raditi pola radnog vremena, ili od kuće, dati podršku zakonskim preduvjetima, ali i crkvenim ustanovama. Kao i uvijek, majčinstvo je važno, no danas se uloga majčinstva drukčije ostvaruje. Potrebno je ulagati u majke, i usmjeriti ih da pomognu sebi kako bi bile uspješne odgajateljice i kako bi uspostavile dobre odnose sa svojom djecom, te u konačnici bile sretno žene, rekla je dr. Garmaz.

Prof. dr. Slavica Blažeka Kokorić na kolokviju je održala izlaganje „Cjelovita priprava za majčinstvo kao odgovor na izazove". U svakodnevnom životu susrećemo se s izazovima koji se reflektiraju i na ulogu majke i nameću svima nama potrebu za promišljanjem o cjelovitoj i raznovrsnijoj potpori majkama u ostvarenju majčinske uloge. Promjene kojima smo svakodnevno svjedoci ostavljaju pečat i na roditeljske uloge, te ih stavljaju u poziciju pojačanih zahtjeva i novih odgojnih teškoća s kojima se moraju nositi. U tom kontekstu važno je apostrofirati da danas imamo neke nove trendove prezaštićivanja djece, fenomene preokupiranog roditeljstva s mnoštvo aktivnosti djece koje ostavljaju malo vremena za življenje obiteljskog zajedništva. K tomu danas se jako naglašavaju vrijednosti individualnog postignuća i nesputane potrage za osobnim zadovoljstvom, a takve vrijednosti u svojoj biti nisu usmjerene na njegovanje obiteljskog zajedništva i one onemogućuju skladno funkcioniranje obitelji i dovode do konfliktnog potencijala. Majke su usmjerene na njegovanje emocionalnih odnosa, te je u tom smislu posebna vrijednost majčinske i ženine uloge u današnjim obiteljima. Sve to traži od nas proširivanje znanja, upoznavanje bolje sebe i drugih, i pomno promišljanje o mogućim događajima, ali i jačanje povjerenja u Božju providnost, jer kao vjernici svjesni smo da danas živimo u nametnutoj kulturi straha i nepovjerenja koja na različite dimenzije još pojačava osjećaj sagorijevanja roditelja u njihovim ulogama, i to sigurno blokira otvorenost za prihvaćanje novoga života i umanjuje njihovu spremnost za proširivanje obitelji. U tom pozivu žene i majke pozvane smo živjeti za zauzeto zajedništvo, pozvane smo se oduprijeti kulturi straha i nepovjerenja, narcisoidnosti i samodokazivanja, te biti primjer radosnog svjedočenja drugih životnih vrijednosti, brižnosti, i na kraju civilizacije ljubavi".

Prof. dr. Vinko Mamić na kolokviju je govorio o temi „Duhovnost kao sredstvo osnaživanja majki za preuzimanje odgovornosti". Za preuzimanje odgovornosti potrebna je formacija, kako intelektualna tako i emocionalna, socijalna, a onda i duhovna, napomenuo je, te podsjetio kako je Isus preuzeo najveću odgovornost koju je netko imao u ovome svijetu, a za nju se pripremio i na duhovnoj razini. „Imao je potrebu za intenzivnim duhovnim životom da bi mogao preuzeti i nositi odgovornost koju mu je namijenio Otac. Isus je uzor svakog kršćanina, pa onda i kršćanskoj majci, jer njegova duhovnost je ponuda svima. I majka se bori s izazovima s kojima se susreće u obitelji, društvu, Crkvi, i s izazovima koje reflektira u odgoju svoga djeteta. Tako se najprije bori za svoju duhovnost, a onda za duhovnu

izgradnju svoga djeteta". Mamić je podsjetio na Isusovu 40-dnevnu pripremu u pustinji prije nego je počeo poslanje. „Trebala mu je molitva da bi mogao razumjeti ono što mu je bilo povjereno. Isus je molio prije svake važne odluke, molio je za sebe da uspije u onome što je stajalo pred njim, osobito u trenutku kad je stao pred križ. Tako se i majka susreće s izazovima u odgoju djeteta s kojima se treba nositi, koje treba razumjeti i integrirati kao dio puta za sebe i svoje dijete, i ponuditi adekvatno rješenje".

Putem skypea predavanje „Promicanje majčinstva u digitalnom okruženju" na kolokviju je održala Katarina Matijaca, glavna urednica portala „Žena vrsna". Govorila je o izazovima digitalnog doba s kojima se roditelji suočavaju, s problemom mnoštva informacija s kojima se susrećemo na internetu, te o problemu filtriranja istih. Također je ukazala na nedostatak sadržaja koji bi usmjeravali na majčinstvo prema učenju Crkve. Tako je predstavila primjer portala „Žena vrsta" koja nastoji pružiti informacije širokoga spektra potrebne katoličkoj ženi, majci.

Pitanje koje je bilo postavljeno bilo je vezano uz neradnu nedjelju, te utjecaj na majke. Biskup Uzinić naglasio je kako je za neradnu nedjelju, no s obzirom na aktualno stanje, ukoliko majke već moraju raditi nedjeljom trebamo omogućiti da u to vrijeme netko brine za njihovu djecu, npr. da se i vrtići i jaslice otvore nedjeljom, a da se i za školsku djecu organiziraju aktivnosti kako bi mogli imati skrb dok su im majke zaposlene.

Iz predavanja moglo se otkriti da želimo poslati poruku majkama da se one same trebaju odgajati, da bi mogle biti odgojiteljice. Da se one same trebaju evangelizirati, da bi mogle evangelizirati vlastitu djecu, da se one same trebaju povlačiti u molitvu i moliti za sebe, da bi mogle na pravi način moliti za svoju djecu, a majka koja se odgaja da bi odgajala, koja se evangelizirala da evangelizira, koja moli za sebe i svoju djecu sposobna je biti snaga koja će odoljeti svim izazovima i biti doista pokretač u vlastitoj obitelji i prenositelj te radosti na sve članove obitelji, zaključio je biskup Uzinić, te najavio kako će sljedeći trogodišnji ciklus u pastoralu obitelji biti vezan uz starije, tj. djedove i bake.

Peta obljetnica hospicija „Marija Krucifiksa Kozulić"

Rijeka, 26.1.2018. (IKA) - Više od 1200 najteže oboljelih boravilo je u najtežim danima i mjesecima svoga života, na odlasku s ovoga svijeta, u riječkom hospiciju „Marija Krucifiksa Kozulić". Od samog otvorenja prije pet godina hospicij je pokrenuo lavinu solidarnosti i suradnje te postao primjerom da se može puno učiniti ako se njeguje duh zajedništva, rekao je riječki nadbiskup Ivan Devčić u petak 26. siječnja u dvorani Euroherza u Rijeci na programu obilježavanja 5. obljetnice rada prvog hospicija u RH. S posebnim pijetom nadbiskup se prisjetio liječnice prof. dr. Marije Petković, onkologinje koja je radila u riječkom KBC-u i u hospiciju, ali i koja je u hospiciju i preminula. Svoje srce i dušu dala je za ovu karitativnu ustanovu iz koje se preselila u dom Gospodnji, rekao je mons. Devčić, inicijator riječkoga hospicija, smještenog u zgradi Riječke nadbiskupije na Belvederu. Zahvalio je svim dobročiniteljima i podupirateljima rada hospicija, djelatnicima koji se svakodnevno suočavaju s najtežim životnim situacijama, ali i zahvaljujući kojima se u hospiciju osjeti mir i toplina. Na kraju je izrazio nadu da će 5. obljetnice te riječke karitativne ustanove biti poticaj za razvoj palijativne skrbi u Hrvatskoj.

Ravnateljica hospicija s. Danijela Orbanić zahvalila je svima koji su bili podrška i pomoć hospiciju. Prigodnu riječ uputio je ravnatelj riječkog KBC-a prof. dr. Davor Štimac. Istaknuo

je kako KBC intenzivno surađuje s hospicijem, te da je hospicij gotovo integralni dio KBC-a. Koliko hospicij treba bolnicu toliko bolnica treba hospicij. Naši liječnici svaki dan obilaze bolesnike u hospiciju – liječenje se nastavlja, ali na drukčiji način, rekao je Štimac.

Skup je okupio predstavnike Riječke nadbiskupije, riječkog zdravstva, vjerskih zajednica, Grada Rijeke i PGŽ-a, djelatnike i suradnike hospicija, članove obitelji mnogih preminulih, predstavnike hospicija iz Mostara i Ljubljane, i mnoge druge. Tom prigodom predstavljena je knjiga „Odlasci“, urednice Jasne Buketa, profesorice hrvatskog jezika i književnosti. Riječ je o vrijednom i sadržajnom djelu o ljudima u hospiciju i njegovu radu. Djelo je posvećeno pokojnoj liječnici Petković, koja je prema autorčinim riječima bila „hospicijski anđeo“. Uz autoricu, o knjizi je govorio isusovac dr. Niko Bilić, recenzent, a dr. Marin Golčić, specijalizant internističke onkologije u KBC-u Rijeka, izlagao je o znanstvenom projektu o riječkom hospiciju koji je 2016. godine započeo s prof. Marijom Petković.

„Što je urednica htjela 'Odlascima'? Da čitatelj osjeti to mjesto, da okrijepi duh, da svi zajedno doživimo preko riječi i unutrašnjeg čula pripremu za beskrajni put s one strane“, rekla je među ostalim autorica knjige objasnivši da hospicijski život prati od početka 2014. godine, od preminuća svoje majke u hospiciju. „Rijetki se gase tiho. Teži put umiranja puno je češći i upravo zato je hospicij hramsko mjesto jer totalna bol traži totalnu skrb. Knjiga uči da je smrt dio života“, poručila je. U zaključnoj riječi predstavljanja knjige prof. Buketa je iz epiloga dr. Bilića izdvojila: „Knjiga je gromoglasna pohvala i žuran poziv na uspostavljanje, ispravljanje i njegovanje zdravih obiteljskih odnosa, bitno poboljšanje zdravstva, buđenje i raspirivanje dobrog duha volonterstva i donatorstva u Hrvatskoj“.

Bio je to i skup zahvalnosti prema hospiciju, odnosno svim njegovim djelatnicima i suradnicima na čelu s ravnateljicom s. Danijelom Orbanić, njegovim volonterima i donatorima. Riječ zahvale i čestitku za predani rad hospiciju uputile su u ime Grada Rijeke pročelnica dr. Karla Mušković, a u ime PGŽ-a dožupnica Marina Medarić, potvrđujući hospiciju daljnju pomoć Grada i Županije. Naglasile su: „Sreća je da vas imamo“ i „Hospicij je velika vrijednost – imamo respektabilnu ustanovu“.

Nadbiskup Barišić primio veleposlanika Velike Britanije

Split, 26.1.2018. (IKA) - Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u petak 26. siječnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu veleposlanika Velike Britanije u Republici Hrvatskoj Andrewa Dagleisha i novu britansku prokonzulicu Sarinu Kaleboti, a sastanku je nazočio i generalni vikar mons. Miroslav Vidović.

Britanski veleposlanik već je ranije boravio u Splitu, ali mu je ovo prvi službeni posjet nadbiskupu. Na sastanku se razgovaralo o duhovno-kulturalnim gibanjima u Velikoj Britaniji, u Hrvatskoj i drugim zemljama Europske unije. Nadbiskup je prenio svoje doživljaje iz Velike Britanije kada je kao mladi svećenik odlazio tamo u posjet župama, posjećivao bolesnike i obavljao svakodnevne pastoralne dužnosti. Istaknuo je srdačno gostoprimstvo i gostoljubivost ljudi, što je veleposlanika posebno razveselilo.

Govoreći o Katoličkoj Crkvi u Velikoj Britaniji veleposlanik je primijetio da se u Velikoj Britaniji mladi sve teže odlučuju za svećenički poziv pa ga je nadbiskup upoznao sa situacijom da u Hrvatskoj još uvijek ima mladića koji se odazivaju duhovnom pozivu.

Veleposlanika je zanimalo koje su primarne brige vjernika u

Splitsko-makarskoj nadbiskupiji, na što mu je nadbiskup odgovorio da je najveći problem nemogućnost pronalaska radnoga mjesta zbog čega brojni mladi ljudi napuštaju domovinu i odlaze u druge europske zemlje. „Roditelji se teško rastaju od svoje djece. Ovdje se obitelj i tradicija još uvijek vrednuju. Dalmacija je uvijek bila otvorena drugim sredinama. Početkom 19. st. bila je suša i glad pa su ljudi bili primorani odlaziti u Ameriku, Argentinu, Čile i dr. Naša dijaspora je jaka i velika. Međutim, naši ljudi žele da im sinovi i kćeri nastave živjeti na domaćem tlu“, kazao je nadbiskup Barišić. Istaknuo je da je našem čovjeku još uvijek važna duhovna dimenzija odnosno da vjera utječe na način življenja, a tome u prilog govori i velika posvećenost nedjeljnih misa. Generalni vikar dodao je kako vjernici u Hrvatskoj (i stari i mladi), za razliku od Njemačke i Engleske, drže do sakramenta ispovijedi te se pred veće blagdane (Božić i Uskrs) u crkvama satima ispovijedaju, potom hodočaste u naša svetišta (Solin, Sinj i Vepric) što svjedoči o njihovoj potrebi povezanosti s Crkvom i sakramentima. U Splitu postoje brojni katolički vrtići i jedna srednja katolička škola, a zbog svakodnevnih upita vjernika osjeća se potreba što skorijeg otvaranja i osnovne katoličke škole.

Britanskoga veleposlanika zanimalo je koliko Crkva u Hrvatskoj promiče nacionalni identitet, na što je nadbiskup kazao kako je kroz povijest Crkva zasigurno imala veliku ulogu u očuvanju tradicije, kulture i jezika pa i ljubavi prema domovini. Crkva je uvijek poticala na ljubav prema domovini, ali i poštovanje drugoga i različitoga. Dakle, želimo promovirati domoljublje a ne isključivi nacionalizam. U nastavku je veleposlanik pojasnio pitanje Brexita koje ne znači britansko okretanje leđa članica EU, već otvaranje mogućnosti direktnijega kontakta između Velike Britanije i pojedinih država. Veleposlanik je zahvalio nadbiskupu na srdačnom prijemu, a nadbiskup je veleposlanika i prokonzulicu upoznao sa zgradom Ordinarijata.

Sisak: Promocija dokumentarnog filma „Lica puna nade“

Film govori o mogućnostima i poteškoćama školovanja koje prolaze djeca i mladi u afričkoj zemlji Beninu

Sisak, 26.1.2018. (IKA) - Promocija dokumentarnog filma „Lica puna nade“ redatelja doc. dr. Krunoslava Novaka s Odjela za komunikologiju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, održana je u petak 26. siječnja u Dvorani sv. Ivana Pavla II. u sisačkom Velikom Kaptolu.

Film je nastao u koprodukciji HKS-a i Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj, a govori o mogućnostima i poteškoćama školovanja koje prolaze djeca i mladi u afričkoj zemlji Beninu, iz koje dolazi i sveučilišni kapelan vlč. Odilon Singbo. Autor filma posjetio je tijekom prošlogodišnjih ljetnih praznika, zajedno s nekoliko članova akademske zajednice Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, biskupiju Porto-Novo u kojoj se nalazi Dom za siromašne djevojčice Sv. Ivana Pavla II., a koji je osnovao vlč. Odilon, te je svoje dojmove pretočio u ovo djelo.

Promocija ja počela molitvom koju je predvodio sisački biskup Vlado Košić, koji je i pozdravio sve okupljene, istaknuvši kako će ovaj film pokazati ljude koji nemaju puno materijalnog, ali su zato bogatog duha i vjere. Ispred Misijskog ureda Sisačke biskupije pozdrave je uputio vlč. Ivan Faletar, zahvalivši svim posjetiteljima što su odvojili vrijeme da čuju nešto o problematici života i školovanja u siromašnoj Africi.

Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u RH i dugogodišnji misionar u Beninu vlč. Antun Štefan pozvao je

na zajedništvo i međusobnu podršku svih dijelova Crkve, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu. „Ako trpe oni u misijama trpimo i mi. Ne možemo biti sretni mi, ako oni nisu sretni. Naša se sreća može ispuniti, ako smo zajedno i živimo zajedno. Ovaj film nas poziva na zajedništvo, na vjeru da ono što ispovijedamo da to i živimo te da se povežemo našom dobrotom koje ovdje u Hrvatskoj imamo jako puno“, rekao je vlč. Štefan, zahvalivši biskupu i njegovim suradnicima na organizaciji promocije.

Autor Novak govorio je o svom iskustvu snimanja dokumentarnog filma u Beninu, istaknuvši i to da mu je ovo drugi film koji govori o misijama i misionarima. „Kroz ovaj film nastojim prikazati ne samo siromaštvo, nije mi to primarni cilj, već je moje razmišljanje da u trenutku dok sam bio u Beninu s tim ljudima, budem kao jedan od njih. Svoj objektiv stavljam u njihovu razinu i u njihov pogled na život. Zato u filmu i govorim o tome kako oni vide svoje male projekte, kao nešto što im daje razlog za nadu. Putovati ulicama Benina za nas je nevjerojatno stresno, ali za njih je normalno. Prometnice su pune vozila i kreću se u svim smjerovima. Tom prilikom, vlč. Odilon pojasnio mi je da ti ljudi jesu siromašni, ali oni su svi u pokretu, što govori da nisu lijeni, već su ih uvjeti života u kojima se nalaze doveli na rub egzistencije. No ipak, to su ljudi puni nade i povjerenja u život“, rekao je autor napomenuvši da film jednim dijelom govori i o životnom putu vlč. Odilona.

Program je vodila Ines Sosa Meštrović iz Nacionalnoga misijskog ureda, a u glazbenom dijelu nastupio je zbor mladih katedralne župe „Križ ljubavi“.

Zagreb: Međubiskupijski stručni skup za vjeroučitelje

Govorilo se o ulozi jezika i komunikacije u prenošenju vjeronaučnih sadržaja

Zagreb, 27.1.2018. (IKA) - O Ulozi jezika i komunikacije u prenošenju vjeronaučnih sadržaja bilo je riječi na stručnome skupu za vjeroučiteljice i vjeroučitelje osnovnih i srednjih škola Zagrebačke nadbiskupije, Sisačke i Bjelovarsko-križevačke biskupije koji je održan u prostorijama Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu 27. siječnja. U organizaciji Ureda Zagrebačke nadbiskupije za vjeronauk u školi i Agencije za odgoj i obrazovanje na stručnome skupu sudjelovalo je oko 220 vjeroučitelja/ica s područja triju nad/biskupija.

Nakon uvodne molitve predstojnica Ureda za vjeronauk prof. dr. Valentina Blaženka Mandarić uputila je pozdrave prisutnim višim savjetnicima za vjeronauk u školi mr. Gordani Barudžija i Daliboru Adžiću, predstojnici Katehetskog ureda Sisačke biskupije s. Smilji Čirko te predavačima prof. dr. Zrinki Jelaska i prof. dr. Ivanu Šarčeviću. Nositelji stručnoga skupa – predavači prof. dr. Zrinka Jelaska s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i prof. dr. Ivan Šarčević s Franjevačke teologije u Sarajevu održali su svaki po dva predavanja.

Na temu Jezik i poučavanje – važnost i izazovi govorila je dr. Jelaska, unijevši u predavanje i konkretne interaktivne elemente. Osvrnula se na izvorne govornike koji jezik usvajaju na način metajezika (osobito gramatičke pojmove i jezična pravila), pri čemu nije manje važno ni osvještavanje znanja koje govornici već imaju. Važnost poznavanja jezika je i u njegovoj važnosti za usvajanje znanja i sa svih drugih područja upravo jer je jezik medij kojim se prenose informacije. U vjeronauku to se očituje kroz narav samoga predmeta. Predavačica je stoga na konkretnim primjerima ponudila metode za određivanje prototipnog značenja sinonimnih parova i nizova kako bi se mogla razlikovati značenja bliskoznačnih riječi.

U drugome je predavanju prof. Jelaska govorila o temi Teškoće u razumijevanju vjeronaučnih sadržaja – primjer biblijskoga teksta. Predavanje je fokusirano na razumijevanje jezika kojim se nastoji čovjeku približiti Božja riječ, a rad se odvijao na konkretnim različitim prijevodima nekih biblijskih tekstova (Petrovo zatajenje Isusa – primjer promjene sinonima voljeti i ljubiti). Predavanje se temeljilo na osvješćivanju već postojećih znanja koja vjeroučitelji imaju kao izvorni govornici.

Dr. Šarčević održao je drugi blok predavanja. Prvo je predavanje održano pod naslovom Težak je to govor. O govoru kršćanskog poučavanja. Počeo je aktualiziranjem neslušanja koje svakodnevno doživljavaju oni koji predaju određeno gradivo. Životni poziv svakog vjeroučitelja govori u prilog njegovoj (njezinoj) ustrajnosti i odgovornosti koja ga u radu prati. Vjeroučitelj, ističe predavač, živi od Riječi i riječi. Simboli i metafore temelji su religioznoga izričaja, a vjeroučitelj ih uvijek iznova treba učiti čitati, gledati, slušati i tumačiti. Samo se kroz jezik simbolike može govoriti o vjeri, o transcendentnome, ističe predavač, te stoga treba uvijek iznova učiti jezik metafora koji se izriče u mitovima, legendama, bajkama, nasuprot prisutnom „pobožnom brbljanju“ koje je ispražnjeno od sadržaja. Postavlja se stoga pitanje može li se nereligioznim jezikom govoriti o svetome, transcendentnome i o Bogu, a profesor je predavanje zaključio riječima: „Nemojte se bojati neuspjeha!“

Oslikavanje/otjelovljivanje riječi i Riječi. Umjetničko i religiozno u susretu naslov je drugog predavanja dr. Šarčevića. Polazište mu je Isusovo utjelovljenje kojim je omogućena materijalizacija i vizualizacija inače nevidljivoga Boga. Stoga svete slike u smislu umjetničkih djela pridonose razumijevanju vjere te se i crkve od davnina oslikavaju kako bi radile na njenome posredovanju. Umjetnost i umjetnička djela dio su religiozne prakse katolika te one uz verbalnost postaju nosioci prenošenja vjere. Predavač je kroz primjere konkretnih umjetničkih djela vjeroučiteljima predstavio načine doživljavanja Boga.

Stručni skup priveden je kraju nakon zajedničke molitve, nakon obavijesti iz Agencije za odgoj i obrazovanje koje je prenio viši savjetnik Dalibor Adžić, a u ime Ureda za vjeronauk predstojnica Mandarić.

Susret voditelja i suradnika župnih Caritasa Varaždinske biskupije

Varaždin, 27.1.2018. (IKA) - Tradicionalni susret voditelja i suradnika župnih Caritasa Varaždinske biskupije održan je u subotu 27. siječnja u Varaždinu. Susret je počeo misom koju je u varaždinskoj katedrali Uznesenja BDM predvodio biskup Josip Mrzljak. Koncelebrirali su generalni vikar mons. Antun Perčić, ujedno predsjednik Biskupijskog Caritas, kancelar preč. mr. Ivan Rak, vlč. Nikola Tomašević, prof. dr. Ivan Šestak, SJ, prodekan Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu, te profesor na tome fakultetu o. Dražen Volk. O. Ivan je rodom iz Svetog Ilije, a zajedno s o. Draženom i studentima FFDI-ja s Jordanovca posjetio je Varaždin proteklog vikenda.

Biskup Mrzljak u homiliji je istaknuo da su kroz cijelo vrijeme povijesti Crkve Isusovi učenici razmišljali o tome kako da u konkretnom vremenu Božja riječ postane stvarnost i kako oživotvoriti zapovijed Božje ljubavi prema bližnjima. „Danas slavimo blagdan sv. Anđele Merici koja je kao vjernica također razmišljala što bi lijepo mogla učiniti za Boga. Vidjela je kako postoji mnoštvo mladih nepoučenih i osnovala je zajednicu uršulinki kako bi poučavale mlade djevojke. Možemo prepoznati mnoge koji su prepoznali to karitativno djelovanje - one koji su djelovali iz ljubavi prema

Bogu i prema čovjeku. Ponekad je važno materijalno pomagati, ali ponekad i više od toga važno je pomagati u blizini čovjeka, prihvatiti ga. Čovjek se osjeća usamljeno, posebno stariji i nemoćni koje mnogi zaboravljaju. Upravo je njima potrebna topla ljudska riječ i kršćanska blizina. Caritas je uvijek važna djelatnost Crkve i Isusovih učenika koji će prepoznati svoj kršćanski život upravo u tim aktivnostima. Naš kršćanski život nije samo u molitvi ili pobožnostima, nego i u djelotvornoj ljubavi. Zato i mi u biskupiji i našim župama nastojimo oživotvoriti djelatnost Caritasu i osvijestiti na koje sve načine čovjek može pomoći. Ono što je činila sv. Anđela, čine i danas njezine sljedbenice, uršulinke, a djeluju tako da prihvaćaju i odgajaju mlade ljude i pomažu im ući u svagdanji život. Da bi to čovjek činio, sigurno mu je potrebna čvrstoća vjere i pomoć odozgo", poručio je biskup Mrzljak.

Nakon mise susret voditelja i suradnika župnih Caritasu s vodstvom Caritasu Varaždinske biskupije nastavljen je u dvorani Pastoralnog centra. Ondje se najprije okupljenima obratio mons. Perčić, rekavši kako je temelj kršćanskog života, ali i temelj Caritasu, pjesma koju su pjevali na euharistiji „Gdje je ljubav, prijateljstvo, ondje je i Bog". „Caritas znači ljubav. Pa neka i ovaj naš susret bude međusobni poticaj jednih drugima da ne posustanemo, već da vidimo da nismo osamljeni nego povezani Kristovom ljubavlju u našim župama i biskupiji", poručio je u uvodu susreta mons. Perčić.

Biskup Mrzljak podsjetio je na božićno vrijeme kada se slavi Božju ljubav prema čovjeku. „Najveći Caritas je Božić - kada Bog daruje svoga Sina nama ljudima. To je najveći dar koji čovječanstvo može primiti, samo je pitanje koliko mi to možemo prepoznati i cijiniti. Zahvaljujem svima vama što ste svakodnevno u svojim župama aktivni sudionici žive zajednice Božjeg naroda. Nakon Božića slavili smo blagdan Svete obitelji, a obitelj je zaista jezgra društva i Crkve", poručio je biskup.

Ravnatelj Biskupijskog Caritasu mr. Ante Šola podsjetio je kako caritas označava ljubav prema Bogu, ljubav prema bližnjemu i pisan velikim slovom (Caritas) - instituciju unutar mjesne Crkve koja pomaže biskupu u ostvarenjima djela milosrđa. To je naša zadaća, istaknuo je mr. Šola, iznijevši pritom aktivnosti Biskupijskog Caritasu kroz djelatnosti. „Caritas Varaždinske biskupije nije samo centralni ured, već je to lepeza projekata koje provodimo. Caritasova Pučka kuhinja svakodnevno priprema 300-tinjak toplih obroka. Ima ljudi raznih kategorija, a pokušavamo da im svima vratimo ljudsko dostojanstvo. U novim prostorima Caritasu napravili smo i odjel za obuču i odjeću, dječji odjel te odjel za pomoć invalidima. Organizacijski i logistički je voditi samo Pučku kuhinju vrlo zahtjevno. Uz kuhara i skladištara koje smo zaposlili, ostalo su volonteri, a tu se krije naš ponos. Ukupno je 24 volonterki i volontera u kuhinji. Ima onih koji su prisutni već 24 godine. Zamislite koja je to raspoloživost da čovjek svjedoči da se i na taj način može pomoći bližnjima. Prošle godine podijelili smo 105.900 obroka. Od Grada Varaždina dobivamo 25.000 kuna mjesečno, odnosno 300.000 godišnje, a Županija nam daje 5000 mjesečno. Sve ostalo je na dobrim ljudima. Više od dva milijuna kuna mora se prikupiti. Snaga je u tome što nam pomaže mnogo volontera i donatora", rekao je, između ostaloga, ravnatelj Šola.

Predstavnici župnih Caritasu potom su podnijeli godišnja izvješća, a susret je završio druženjem uz ručak u novim prostorima Caritasu na Banfici.

Dan posvećenog života u Dubrovačkoj biskupiji

Nužno je stvarati nove strukture ukorijenjene u Kristovu nauku, jer jedino će tako biti fleksibilne i prilagodljive, prikladne odgovoriti na stvarnosti oko nas koje se bez naše volje mijenjaju, istaknula s. Katarina Maglica

Dubrovnik, 27.1.2018. (IKA) - Dan posvećenog života u Dubrovačkoj biskupiji proslavljen je u subotu 27. siječnja u organizaciji biskupijskoga Vijeća za posvećeni život. U dvorani sv. Ivana Pavla II. susret je počeo molitvom trećeg časa i pozdravom pročelnika Vijeća fra Stanka Dodiga. Slijedilo je predavanje „Osvrt na dokument 'Za novo vino, nove mješine'" koje je održala vrhovna glavarica dominikanki Kongregacije sv. Anđela čuvara u Korčuli s. Katarina Maglica.

Tekst dokumenta oslanja se na razmišljanja sudionika plenarnog zasjedanja Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života održanog u Rimu 2014. godine o temi „Novo vino u nove mješine. Posvećeni život 50 godina nakon konstitucije Lumen Gentium i dekreta Perfectae caritatis", kazala je predavačica, a smjernice su ujedno plod brojnih susreta redovnika i redovnica iz svih krajeva svijeta u Rimu u Godini posvećenog života. Dokument je podijeljen u tri osnovne cjeline: Za novo vino nove mješine; Još uvijek prisutni izazovi i Pripremiti nove mješine.

Govoreći o sva tri dijela dokumenta, predavačica je kazala da je on izazovan i obvezujući, a njegova prednost je i u tome što su ga pisali oni koji sami žive i razumiju posvećeni život. Dokument sadrži materijale za studiranje i razmišljanje što dovodi do priznavanja stvarnosti redovničkih zajednica, preispitivanja vlastitog života i djelovanja, te traženje novih pristupa i putova. Ujedno daje potrebne smjernice koje bi, primijenjene u životu pojedinaca i zajednica, mogle vratiti životnu vitalnost svakoj redovničkoj zajednici.

„Novo vino treba tražiti u Evanđelju, a ne isključivo u dostignućima psihologije, pedagogije i sociologije, premda ni njih ne treba zanemariti. Najsigurnije ćemo ga naći na Izvoru, meditirajući i usvajajući Kristovu riječ i njegov primjer života i djelovanja. Tu se nalazi mudrost i snaga za dosljednost, jer duhovnost zajedništva i logika Evanđelja traže od svakog pojedinca u zajednici 'da pere noge braći i sestrama'. To je novo vino o kojem govori ovaj dokument", istaknula je poglavarica Maglica i nastavila: „Posljedice takvog življenja su neminovne promjene u odnosu na Boga, na braću i sestre, pa zajednica i poslanje postaju vidljivi i opipljivi. Promjene trebaju biti stvarne i korjenite, ne frizirane, ne one koje ne dodiruju srce posvećenog života. Nužno je stvarati nove strukture ukorijenjene u Kristovu nauku, jer jedino će tako biti fleksibilne i prilagodljive, prikladne odgovoriti na stvarnosti oko nas koje se bez naše volje mijenjaju, a opet ostati na raspolaganje Božanskom naumu. To bi bile te nove mješine, svježije i prilagodljive, koje se mogu, po potrebi širiti, dok novo vino u njima vrije i traži više prostora".

Redovnici i redovnice i u svijetu posvećeni laici potom su u zbornoj crkvi Sv. Vlaha sudjelovali u obredu blagoslova svijeća koji je predvodio dubrovački biskup Mate Uzinić te su zatim u procesiji krenuli prema katedrali Gospe Velike gdje su slavili euharistiju na kojoj su obnovili redovnička obećanja.

Misu je predvodio i na njoj propovijedao biskup Uzinić. Tumačeći pročitanu misnu čitanja, biskup je skrenuo pozornost na to kako se „i nama ponekad čini da je Isus zaspao i da ne vidi što nam se događa, baš kao i učenicima koji su bili na lađi s Isusom koji je zaspao a nastala je oluja". Taj događaj nam se može učiniti i kao ispit kojim je Isus

provjeravao jesu li njegovi učenici spremni ići s njim do kraja, do dna Galilejskog jezera, umrijeti s Isusom. Alternativa tome nije bila niti će ikada biti ostati s Isusom na lađi nego je alternativa potonuti, ali bez Isusa, upozorio je biskup. Nasuprot tome umirući s Isusom čovjek s njim i uskrišava i rađa se na nov život, a to je put Bogu posvećenih osoba kao i svih kršćana.

Iz ovogodišnje Poruke prigodom Dana posvećenog života naslovljene „Siromaštvo i zajedništvo“ koju su uputili mons. Zdenko Križić i s. Ana Marija Antolović, biskup je istaknuo neke misli upravo o vrijednosti siromaštva i zajedništva te preporučio čitanje poruke i razmišljanje o njoj u redovničkim zajednicama.

Lako je prepoznati grijehe drugih, a teško je vidjeti svoje grijehe, kazao je biskup te potaknuo redovnike i redovnice da ne traže grijehe u svojim poglavarima i odgojiteljima, o čijoj odgovornosti za zajednice govori i dokument o kojem su razmišljali, ili u drugim institucijama, nego da svatko povede računa o osobnom obraćenju. U našim zajednicama mora postojati povjerenje da poglavari mogu reći članovima zajednice ono što trebaju reći, ali i obratno. Priupitajmo se jesmo li spremni „biti Natan“ jedni drugima.

S obzirom da se slavio spomendan sv. Anđele Merici, biskup Uzinić je njezinom mišlju o snazi duhovnog majčinstva - o majkama koje u svom srcu nose svu svoju djecu, a duhovna ljubav je snažnija od one koja proizlazi iz krvne veze - i nedavno izrečenom mišlju: Nemojte da vam netko ukrade majčinstvo, koju je stavio u ovaj kontekst duhovnog očinstva i majčinstva, zaključio propovijed.

Redovnice, redovnici, novaci i novakinje animirali su liturgijsko slavlje, a pjevanje je predvodio zbor dominikanki pod vodstvom s. Blaženke Rudić ojačan pjevačicama iz drugih zajednica. Na kraju mise riječi otpusta nakon blagoslova izgovorio je đakon dominikanac fr. Marko Dokoza.

Potom su se svi sudionici okupili na zajedničkom objedu. Na susretu je sudjelovala i vrhovna poglavarica franjevki Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u Dubrovniku s. Ružica Barić.

Pokop fra Josipa Marcelića

Split, 27.1.2018. (IKA) - Sprovodne obrede za pokojnog fra Josipa Marcelića, redovnika i svećenika Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša, predvodio je provincijal fra Ivo Martinović u subotu 27. siječnja na splitskom groblju Lovrinac. Sprovodu je prisustvovalo oko 60 svećenika predvođenih splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem, generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem te oko 40 redovnica. Članovi obitelji, rodbina, brojni vjernici iz njegove župe Sv. obitelji sa splitskog Sukoišana ali i iz drugih župa te prijatelji došli su se oprostiti od pokojnog fra Josipa, duhovnika i karizmatika, koji je ostavio neizmjeran trag na duhovni rast brojnih ljudi te bio pomoć i potpora mnogima u trenucima slabosti i nevolje.

Govoreći o fra Josipu provincijal Martinović je kazao da je radikalno prihvatio Isusov poziv, za njega nije bilo drugoga učitelja ni druge ljubavi doli Isusove. „Bio je osjetljiv za čovjeka, imao je volje i snage ljude slušati, čuti i poučiti u svjetlu svog Učitelja. On je bio učenik koji uči i radi, koji nije imao slobodnog vremena, koji se nije bavio površnim razgovorima i nebitnim stvarima. Bitno mu je bilo zajedništvo, molitva, rad i odgovornost“, kazao je provincijal, dodavši da se fra Josip osobito zauzimao za ranjenoga i rassetoga čovjeka za siromaha i prezrenoga i za obitelji današnjice. Poštovao je crkvene poglavare ali i opominjao i pozivao na odgovornost u vršenju službe. Stajao

je iza svojih riječi koje je izrekao, napisao i drugima poslao i naglašavao da „Crkva mora biti autentična“. Osjećao je duboko za Domovinu te je pratio aktualna događanja, društveni i politički život, kulturu i sport. Svojim likom i stilom života skromnoga čovjeka i redovnika privlačio je i vjernike i nevjernike, i učene i neuke. „Bio je čovjek molitve uronjen u otajstvo Euharistije i glas Božji koji viče, krik i vapaj Božjeg siromaha koji sve upozorava na važnost spasenja i povijesnog trenutka“, naglasio je provincijal Martinović.

Pročitane su riječi sućuti koje je uputio mons. Mate Uzinić, dubrovački biskup, fra Nicholas Polichnowski, generalni ministar Reda i zajednica Neokatekumenskoga puta u Splitu s kojima je fra Josip bio od samoga početka. „Otac Josip je u svom životu uspijevao skladno povezivati vjeru i razum i tako pridonosio većoj slavi Božjoj u svijetu. Uspijevao je služiti se svojim darovima govorenja i znanja u širenju i prenošenju čudesnoga Božjeg svijeta drugima“, kazao je, između ostaloga, generalni ministar Reda. Zahvalu pokojniku za svako dobročinstvo u svoje ime i ime svoje obitelji izrekao je i don Jure Burić.

Tajnik Provincije fra Zvonimir Brusač podsjetio je na fra Josipov životni tijek. Fra Josip Marcelić, krsnim imenom Ivan, rođen je u Preku na otoku Ugljanu 31. prosinca 1929. Osnovnu je školu završio u rodnome mjestu, a klasičnu gimnaziju u Splitu 1948. g. Filozofsko-teološki studij završio je na Visokoj teološkoj školi u Splitu 1954. Za svećenika je zaređen 1953., također u Splitu. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu je diplomirao (1956.) i magistrirao (1957.) Na Papinskom lateranskom sveučilištu u Rimu doktorirao je dogmatsku teologiju (1966.) magistrirao iz filozofije (1967.) te se specijalizirao iz moralne teologije (Accademia Alfonsiana, 1969.-1971.) Doktorska disertacija EcclesiaSponsaapud S. Ambrosium objavljena mu je 1967. u Rimu.

Poslije pastoralnog djelovanja u Zagrebu i Zadru predavao je dogmatske i druge predmete na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru (1959.-1964.). Od 1971. do 2000. predavao je različite teološke predmete na Teologiji u Splitu (od 1999. KBF u Splitu) i na Institutu za teološku kulturu laika (kasnije Teološko-katehetski institut) pri istoj Teologiji. Predavao je također na Teološko-katehetskom institutu u Dubrovniku i na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi (dok je bila u Bolu, na Braču 1994./95.). Na Teologiji u Splitu bio je rektor (1982.-1986.; 1990-1992.), vršitelj dužnosti rektora i prorektora te više puta član Užega vijeća. Više je godina bio član Vijeća za nauk vjere pri Biskupskoj konferenciji Jugoslavije te nekoliko godina i njegov tajnik.

Objavio je velik broj radova u našim teološkim i stručnim časopisima i zbornicima, napisao desetak knjiga te, kao animator i sudionik katoličke karizmatске obnove u nas, za niz Duh i voda – Biblioteka djela Obnove u Duhu, koji je objavljivao u suradnji s don Božidarom Medvidom, preveo dvadesetak djela. U svom je Redu bio generalni vijećnik i generalni povjerenik za Svjetovni treći red (1965.-1971.), više puta delegat na generalnom kapitulatu, generalni vizitator, a u Provinciji provincijski vikar i provincijski vijećnik, član povjerenstva za redovnički život te gvardijan u Splitu.

I poslije završetka djelovanja na KBF-u Splitu (2000.) ostao je vrlo aktivan u teološkom i pastoralnom radu kao pisac, prevoditelj, propovjednik, ispovjednik i duhovni savjetnik putem sudjelovanja u medijima i u svagdašnjim pastoralno-duhovnim susretima i razgovorima s mnogim ljudima, osobito onima kojima je bila potrebna utjeha, savjet i pomoć, u samostanu sv. Josipa u Splitu, sve do posljednjih dana svoga dugog i plodonosnog života. U tom je razdoblju, otvarajući se suvremenim medijima, napisao i scenarije za

nekoliko dokumentarnih filmova (npr. Turinsko platno, Gospa Guadalupska). Osjećajući nužnost javnog svjedočenja vjernika u suvremenom hrvatskom društvu bio je jedan od inicijatora osnivanja, član Savjetodavnog vijeća i duhovnik Hrvatske udruge Benedikt u Splitu.

Nakon sprovednih obreda fra Josip je pokopan na splitskom gradskom groblju Lovrinac, a potom je misu zadušnicu u samostanu sv. Josipa na splitskom Sukoššanu predvodio nadbiskup Barišić.

Svećani zavjeti u Karmelu u Mariji Bistrici

Svečano zavjetovanje s. Hane od Srca Isusova i Marijina (Ana Sabolić)

Marija Bistrica, 27.1.2018. (IKA) - U samostanskoj crkvi Bl. Alojzija Stepinca u Karmelu u Mariji Bistrici svećane zavjete u ruke poglavarice s. Marije Petre od Presvete Euharistije (Mire Fišter) pred zajednicom svojih sestara, svećenicima, članovima obitelji, rodbinom i prijateljima položila je 27. siječnja s. Hana od Srca Isusova i Marijina (Ana Sabolić).

Misno slavlje i obred svečanog zavjetovanja predvodio je zagrebački pomoćni biskup Ivan Šaško, a s njim su suslavili fra Ante Crnčević, OFM, o. Stjepan Vidak, OCD, o. Ivan Podgorelec, OCD, preč. Domagoj Matošević, vlč. Stjepan Halužan, vlč. Antun Motočić i fra Marko Pustišek, OFM, župnik bjelovarske župe sv. Antuna Padovanskog iz koje je s. Hana. Asistirali su karmelićanski bogoslovi br. Marko Maglić, br. Joško Purko i kandidat Patrik Gregović te splitski dijecezanski bogoslov Tomislav Žuljić. Slavlje je uz pjevanje i sviranje karmelićanki obogatio i za tu prigodu sastavljen gudački kvartet koji su sačinjavali prijatelji novozavjetovani i jedan član njene obitelji.

Biskup Šaško cijelu svečanost nazvao je događajem ljubavi koji vodi do punine radosti. Upravo je ljubav bila i glavna misao vodilja njegove propovijedi, kao ona koja izvire iz misnih čitanja koje je odabrala s. Hana, iz njena predanja Bogu po zavjetima i iz same naravi svete misne žrtve. „Snažna je riječ zaručnice iz Pjesme nad pjesmama u kojoj potvrđuje svoje posvemašnje darivanje Bogu“, rekao je biskup Šaško, i istaknuo da su upravo u tom prvom misnom čitanju donesene četiri važne odlike istinske ljubavi. Istinska je ljubav, protumačio je, jaka, isključiva, ustrajna tako da odolijeva svim poteškoćama i kušnjama, i nemoguće ju je kupiti zemaljskim vrijednostima. Njen je izvor u Bogu i u Njega želi trajno uvirati. Ljubav je uspoređena sa snagom smrti, ali ju nadilazi. Tu se pogled usmjeruje prema Križu i prema Uskrsnom Kristu koji daje prepoznati da samo Božja ljubav, kojom nas je zagrlio, nadvladava i smrt, objasnio je propovjednik. „Samo istinska ljubav preživljava poput plamena vatre, poput gorućeg grma koji gori, a ne sagorijeva, u kojem se na Horebu objavio Gospodin“, rekao je propovjednik, povezujući to s naukom sv. Ivana od Križa koji govori o živom plamenu kada govori o mističnoj ljubavi između Boga i čovjeka. Pročitana Božja riječ odražava se i u pjesmi nad pjesmama same novozavjetovani koje je, u njenom, prije nekoliko godina napisanom svjedočanstvu o pozivu, iščitao biskup Šaško. Naglasio je kako je na njenom putu temeljno traženje i pronalaženje radosti, zatim duboka spoznaja da joj je cijeli život darovan od Boga. Privlačna mu je i njena nemogućnost da do kraja zahvati stvarnost poziva i da o njemu govori. Njenu rečenicu: „Od tada sam znala da Bogu ne mogu dati ništa manje nego sve.“ istaknuo je kao jednu od najljepših rečenica o pozivu i odgovoru na Božju ljubav koju je pročitao. Naveo je i njenu misao o otkriću Karmela: „Bila su otvorena jedna nova vrata preda mnom, tišina Karmela sada zvoni i zvuči dublje nego sva glazba

koju bi ljudsko uho moglo zamisliti... i progovorio o važnosti glazbe u njenom životu kroz sviranje violončela. Violončelo je predstavio kao instrument koji je vrlo blisko povezan s glazbenikom, koji prodire vrlo duboko, budi prostor nade i daje neposrednost zvuka koji zahvaća i dušu i tijelo. „Postoji samo jedno polje i treba dobro odvagati gdje prekidamo žicu, gdje određujemo ton. Pogođeni zvuk donosi radost. Sestra Hana je tu radost osjetila i želi je živjeti u ovom zajedništvu u Karmelu. Molimo Gospodina koji je nju izabrao, ne ona Njega, da u Njegovim rukama i dalje bude otvorenost i glazba Neba za nas, znak na srcu i pečat na ruci da bismo kao Crkva i u svojim osobnim životima ostali u Bogu donoseći plodove Njegova kraljevstva.“, zaključio je biskup Šaško.

Sestra Hana od Srca Isusova i Marijina (Ana Sabolić) rođena je 7. studenoga 1987. u Zagrebu, a živjela je u Bjelovaru. Glazbenu akademiju, studij violončela u klasi prof. Mihovila Koruze završava 2011. godine. U bistrički Karmel ulazi 29. siječnja 2012., a redovničko odijelo prima 2. veljače 2013. godine. Prve zavjete polaže 2. veljače 2015.

Susret mladih u Cresu

Cres, 27.1.2018. (IKA) - Župa Cres organizirala je 27. siječnja tradicionalni susret mladih o spomendanu sv. Ivana don Bosca. Na sličan način mladi se u Cresu okupljaju već više od šest desetljeća. U početku su se na taj dan okupljali mladići s područja župe Cres, kasnije su se susretu priključile i djevojke s otoka, a u novije vrijeme to je postao susret mladih iz cijele Krčke biskupije. Ove se godine u creskoj župnoj crkvi Sv. Marije Velike okupilo gotovo 200 mladića i djevojaka s otoka Cresa, Lošinja, Krka, Paga i Raba, a tema susreta bila je „Hoćeš li se javiti?“ Plakat kojim su mladi pozivani na susret prikazivao je ekran mobitela na kojem se vidi da je pozivatelj Bog i nude se dvije opcije – odgovoriti na poziv ili ga odbiti.

O odgovaranju na Božji poziv govorio je na samom početku susreta salezijanac don David Leskovar tijekom pokorničkog bogoslužja s euharistijskim klanjanjem, a potom i krčki biskup Ilica Petanjak, koji je predvodio misu zajedno s još 16 svećenika koji su dopratili mlade iz svojih župa.

„Jutros sam primio poruku WhatsApp-om sa željom 'Neka te mladi obogate!' Kad si s mladima uvijek stječeš novo bogatstvo jer mladi čovjek uvijek ima nove ideje i nove poglede na svijet koji se često ne uklapaju u svijet starih. Ponekad im dignete šećer ili tlak, ali stari vole biti s mladima, jer gdje su mladi uvijek se nešto događa“, rekao je biskup Petanjak, pozdravljajući na početku sve okupljene.

U propovijedi je govorio o pozivu, prije svega o duhovnom pozivu i odgovaranju na njega. „Da bi čovjek mogao čuti Božji poziv mora se obratiti, mora promijeniti svoj način života. Obraćanje je vrlo zahtjevno, to je mijenjanje mentalnog sklopa. Svi mi imamo neke običaje i navike, a obraćenjem čovjek na sve to počinje drukčije gledati, drukčije se ponašati“, rekao je na početku biskup Petanjak.

U nastavku propovijedi objasnio je poziv Samuelu u Starom zavjetu i kako je Isus pozivao svoje učenike koji su već imali svoja zvanja i zanimanja, ali su sve ostavili i pošli za Isusom. „Moraš ostaviti ono što te do tada okupiralo da bi mogao slijediti Isusa“, naglasio je biskup. Propovijed je zaključio porukom: „Htio bih da se nakon ovog susreta i nakon Godine duhovnih zvanja u našoj biskupiji Riječka bogoslovija napuni svećeničkim kandidatima, ali sam realist pa bih volio da svi vi koji ste se ovdje okupili molite za sebe i jedni za druge da vam Bog prosvijetli pamet i da odaberete onaj put po kojem ćete se posvetiti, onaj put i ono zvanje u kojem ćete moći dati najviše od sebe, gdje ćete biti sretni vi i

oni s kojima budete živjeli. Kao Crkva moramo biti u različitim pozivima i različitim zvanjima obogaćenje jedni drugima."

Na kraju mise krčki biskup blagoslovio je krunice-narukvice koje su izradili mladi Cresani, a svi sudionici susreta dobili su ih kao uspomenu na to druženje. Potom su se mladi u procesiji ulicama grada Cresa uputili do osnovne škole gdje je priređen zajednički ručak te je uslijedio popodnevni dio programa.

Don David Leskovar kratko je upoznao mlade sa životom don Bosca i govorio o ljepoti svećeništva, istaknuvši mladima da Bog ne želi da svi postanu fratri ili časne sestre, ali želi da budu sveti. „Sad je prava prilika da se odlučite biti sveti, da se potrudite biti sretni. Veselite se, pjevajte i radujte jer prvi znak svetosti je biti sretan", poručio je mladima don David. O svom duhovnom pozivu govorile su redovnice s. Ida Malnar i s. Branka Plenča, a o obiteljskom pozivu Dario Perković iz Rijeke. Tijekom popodnevnog dijela susreta izlaganja govornika izmjenjivala su se sa zabavnim igrama, pjesmom i plesom, a mladi Cresa izveli su skeč „Creski duhovni trač" koji na duhovit način prikazuje jedan prosječan dan.

Sredstva za obnovu crkava i sakralnih objekata na Braču

Ministarstvo kulture u programu zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima za 2018. godinu izdvojilo je više od milijun kuna za obnovu i uređenje sakralnih objekata na području otoka Brača, od kojih će se, između ostaloga, 150.000,00 kn dodijeliti samostanu Sv. Marije Milosne u Bolu i 300.000,00 za glagoljašku Pustinju Blaca koja se od 1994. godine nalazi u sklopu Centra za kulturu otoka Brača Brač, 28.1.2018. (IKA) – Uprava za zaštitu kulturnih dobara pri Ministarstvu kulture RH u programu zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima odobrila je i za 2018. godinu određena sredstva za obnovu i uređenje crkvenih objekata i ostalih sakralnih objekata na području otoka Brača. To je Ministarstvo za ovu godinu izdvojilo više od milijun kuna koji će se usmjeriti za obnovu crkava, zatim samostana i arheoloških lokaliteta, a izdvojena su sredstva i za obnovu župne kuće u Škripu, jednome od najstarijih mjesta na tome otoku. Samostan Sv. Marije Milosne u Bolu iz 1475. godine tako će dobiti 150.000 kn za svoje potrebe. Samostan je to u kojemu žive dominikanci te se duhovno brinu i za bolsku župu Gospe Karmelske. Za višegodišnji rad o 800. obljetnici njihova reda dominikancima je dodijeljena 2016. godine nagrada Grb općine Bol. Za Pustinju Blaca, glasovitu glagoljašku pustinju, koju su na južnoj strani otoka u 16. st. utemeljili poljički svećenici, Centru za kulturu otoka Brača bit će uplaćena sredstva u visini od 300.000 kn. Pustinjanski kompleks jedinstveni je spomenik kulture koji se od 1994. godine nalazi u sklopu Centra za kulturu otoka Brača. Općina Postira od Ministarstva kulture dobit će 80.000 kn za tamošnji arheološki lokalitet Mirje. Hrvatskome restauratorskom zavodu pripast će 120.000 kn za obnovu župne crkve Gospe od Blagovijesti u Milni, dok će gradska župa sv. Petra u Supetru biti potpomognuta s 29.000 kn za potrebe glavne crkve Navještenja Marijina. Župi sv. Jeronima u Pučišćima pripast će 85.000 kn za potrebe crkve Gospe od Batka, nekadašnje prve župne crkve koju je 1482. godine podignuo Ciprijan Žuvec i posvetio Majci Božjoj. I na račun župe sv. Jelene Križarice u Škripu bit će uplaćena određena novčana sredstva. Za tamošnju crkvu Sv. Jelene Križarice, podignutu na prijelazu iz 18. u 19. st., ministarstvo je odvojilo 100.000 kn. Hrvatskome restauratorskom zavodu bit će uplaćeno 200.000 kn i za obnovu trošne župne kuće u Škripu.

Više od 120 skauta položilo prisegu u dubrovačkoj katedrali

Dubrovnik, 28.1.2018. (IKA) - U dubrovačkoj katedrali Gospe Velike u nedjelju 28. siječnja okupilo se više od 120 skauta koji pripadaju zdruhu sv. Vlaha Dubrovačke biskupije kako bi dali svoja skautska obećanja. Skauti odreda sv. Benedikta, odreda sv. Mihajla i Gospe od obrane svoja obećanja položila su na misi pred svojim voditeljima, ali i pred predvoditeljem misnog slavlja dubrovačkim biskupom Matom Uzinićem. Koncelebrirali su generalni vikar Dubrovačke biskupije don Hrvoje Katušić i župni vikar katedralne župe don Marin Lučić. Nakon pričesne molitve skauti uniformama ispred oltara dali su prisegu, obećavši da će se pridržavati svih skautskih zapovjedi služeći Crkvi i domovini. Obred je predvodio biskup Uzinić, a brojni roditelji, rodbina i ostali vjernici gromoglasnim pljeskom pozdravili su nove i stare skaute.

Biskup je u propovijedi rekao da u današnjem vremenu Isus želi zanosno i snažno prenositi Božju riječ, no i „da smo mu za to potrebni svi mi, Crkva, kršćani, katolici". „On treba najprije našu zanesenost njegovim naukom, a onda nakon toga još više i našu autentičnost i dosljednost koja će proizlaziti iz te zanesenosti. I treba našu otvorenost prenošenja njegove riječi svima, bez želje da nametnemo, ali i spremnosti da uvijek i svima pomognemo", objasnio je mons. Uzinić. Zbog toga je istaknuo kako je „ta odgovornost na svima nama kršćanima koji smo dobili poslanje biti prenositeljima njegove vijesti, te da ako nismo autentični i dosljedni poput Krista onda ne možemo sa zanosom prenositi Božju riječ". Trebamo dopustiti Isusu da nas ponovno zanesemo svojom riječi, da se pridružimo onima koji su ga zaneseno slušali, i zaneseni njegovim riječima omogućimo mu da on danas po nama može zanositi. Biskup Uzinić izrazio je želju da ovo okupljanje s obnavljanjem prisega starih i polaganjem prisega novih članova postane tradicija na nedjelju prije svetkovine sv. Vlaha, zaštitnika grada i biskupije, ali i biskupijskog zdruha skauta. Nakon obreda prisega maramu zdruha dubrovačkih skauta dobio je i biskup Uzinić.

Skauti odreda sv. Benedikta (katedralna župa i župa sv. Andrije), odreda sv. Mihajla (župa sv. Mihajla Lapad) i odreda Gospe od obrane (župa sv. Marije Magdalene Mandaljena) čine zdruh sv. Vlaha Dubrovačke biskupije.

Dan posvećenog života u Šibenskoj biskupiji

Šibenik, 28.1.2018. (IKA) - Redovnice i redovnici Šibenske biskupije Dan posvećenog života obilježili su 28. siječnja u samostanu sv. Ante na Šubićevcu. Susret je počeo u samostanskoj dvorani prigodnim obraćanjem šibenskoga biskupa Tomislava Rogića. Redovnicama i redovnicima poručio je kako su Gospodinu dopustili da ih izabere. Molimo Gospodina da nas posveti i da sve što činimo bude posvećeno njemu. Neka sve i u svemu bude Krist. Neka on po svojoj prisutnosti u našem djelovanju mogne posvetiti sve one koje nama šalje na životni put, poručio je biskup Rogić. Tema ovogodišnjeg Dana bili su svjetovni instituti, o kojima je govorila s. Renata Azinović. Naglasila je kako su to udruženja vjernika posvećenih Bogu evanđeoskim zavjetima, a koji žive običnim životom u svijetu. U Hrvatskoj djeluje pet svjetovnih instituta: Mala franjevačka obitelj, Mala obitelj Bezgrešnog srca Marijina, Misionarke Kristova kraljevstva, Obitelj Malih Marija, Suradnice Krista Kralja. Obilježavanje Dana završilo je blagoslovom svijeća, procesijom i molitvom večernje u crkvi Sv. Ante koju su predvodili novaci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Zimsko planinarsko hodočašće na Svetu Geru

Žumberak, 28.1.2018. (IKA) - Zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski predslavio je u nedjelju 28. siječnja tradicionalnu planinarsku misu na jubilarom 25. zimskom planinarskom hodočašću na Svetu Geru koje je ove godine okupilo rekordnih dvije tisuće planinara. Od kada je imenovan pomoćnim zagrebačkim biskupom mons. Gorski redovito, već osmu godinu zaredom, dolazi na poziv domaćina, župnika grkokatoličke župe Stojdraga i upravitelja kapelice Sv. Ilije na Žumberku protojereja stavrofora Mile Vranešića predvoditi misno slavlje za planinare. Uz biskupa Gorskog koncelebrirali su uz domaćina, župnik župe sv. Mihaela arkanđela iz Kalja mons. Juraj Jernei, župnik župe sv. Petra i Pavla u Mrzlu Polju Gorazd Bastašić, župnik župe Uskrsnuća Gospodnjeg iz Radatovića o. Zinovije Zastavni te župnik iz sv. Jane Josip Gonan.

Na misnom slavlju po više proljetnom nego zimskom vremenu okupilo se oko i u kapeli Sv. Ilije na 1500 metara n.v. oko 2000 planinara. Planinari i hodočasnici došli su iz većine mjesta središnje Hrvatske, Slavonije, Dalmacije ali i susjedne Slovenije. Među okupljenim planinarima misi je nazočila i gradonačelnica Ozlja Gordana Lipšinić kojem po teritorijalnom ustroju pripada ta kapelica.

Biskup Gorski podsjetio je početak hodočašća u tu kapelu na vrhu Žumberačkoga gorja koju je pokrenuo vlč. Vranešić te da se tada nije moglo niti zamisliti da će ovaj duhovno-planinarski događaj dobiti tolike dimenzije. To je pokrenuto s ciljem suradnje među susjednim narodima i s ciljem mira za koji stalno molimo. Mir dominira jer rata nema, zaključio je biskup Gorski te u homiliji istaknuo značenje izgovorene riječi onih koji imaju vlast. Isus je za svog zemaljskog života bio gospodar riječi, što mi danas nismo. Isusova riječ ushićuje i dovodi do stanja zanesenosti, ona oslobađa i daje njegovim pobornicima snažnu perspektivu. No, bilo je tada i onih u sinagogi koji su Isusu rekli zašto je došao propovijedati, a takvih nažalost ima i danas; onih koji bi svećenike zadržali u sakristijama. Križ danas više nije dobrodošao a s njime se čak i izruguju. Došlo je do razlaza između vjernika i građana tumačeći istinu, pravdu i zakone pri čemu se vrši nasilje. Zlo u II. svjetskom i Domovinskom ratu vršilo se u ime nečije pravednosti. Ističe se da nema đavla, a onda nam ne treba niti Isus. Dobro razmislimo s kim se u životu družimo i koga promoviramo, zaključio je biskup Gorski.

Domaćin Vranešić pozdravio je na kraju sve planinare hodočasnike na hrvatskom i slovenskom jeziku te podsjetio na početak toga planinarskog hodočašća prije 25 godina. Zaželio je da naredne godine sadašnja vojarna u kojoj je još Slovenska vojska bude objekt Hrvatskoga planinarskog saveza za što je odluku još 1998. godine donio Hrvatski sabor, a da se dio prostorija da na korištenje čuvara svetišta Sv. Ilije na Sv. Geri. Isto je tako zatražio od države da vrati prije odobrena a kasnije za drugu svrhu potrošena sredstva za asfaltiranje puta do Sv. Gere. Naime, 15 milijuna kuna nije iskorišteno za asfaltiranje puta od Sošica do kapele Sv. Ilije već na gradnju tunela sv. Ilije kroz Biokovo, rekao je Vranešić.

Na kraju mise mogao se nabaviti katolički kalendar Žumberka a o sigurnosti vjernika planinara brinuli su članovi HGSS-a iz stanica Karlovac i Samobor. Pozornost su izazvali i konjanici konjičkog kluba iz Jastrebarskog.

Nadbiskup Hranić predvodio misu povodom 175.**obljetnice rođenja sl. Božjega Josipa Stadlera**

Slavonski Brod, 29.1.2018. (IKA) - Svečanim euharistijskim slavljem pod predsjedanjem đakovačko-osječkog nadbiskupa Đure Hranića proslavljena je u nedjelju 28. siječnja u župi Gospe Brze Pomoći u Slavonskom Brodu 175. obljetnica rođenja i krštenja sluge Božjega Josipa Stadlera, prvoga vrhbosanskog nadbiskupa, koji je u toj župi rođen i kršten 24. siječnja 1843. godine. Uz domaćeg župnika i slavonskobrodskoga dekana Ivana Lenića suslavili su mons. Pavo Jurišić, postulator Stadlerove kauze, mons. Pero Aračić i još nekoliko svećenika. Uz domaće župljane na slavlju su sudjelovale i brojne Stadlerove duhovne kćeri služavke Maloga Isusa iz svih triju provincija; Sarajevske, Zagrebačke i Splitske, na čelu s vrhovnom glavaricom Družbe s. Radoslavom Radek, uršulinke na čelu s provincijalnom glavaricom s. Ksenijom Leko, druge redovnice grada te Prijatelji Maloga Isusa iz Voćina.

Ocrtavajući Stadlerov život i djelo nadbiskup Hranić naglasio je kako je on odrastajući u pobožnoj katoličkoj obitelji, kao desetogodišnji dječak ostao siročić te ustvrdio da je zasigurno i to bio razlog da je imao poseban osjećaj za siromašne i napuštene, što je vidljivo po djelima koje je činio, a koje su nastavile njegove duhovne kćeri služavke Maloga Isusa. „Još dok je kao mladi nadbiskup došao u Bosnu, govorio je i činio kao svetac Božji. Jer je bio potpuno predan Bogu i imao povjerenja u njega upuštao se u velike projekte, tako vidljive još i danas. Bio je iskren i pobožan, puno je molio. Posebno je štovao Srce Isusovo, kojemu je posvetio Vrhbosansku nadbiskupiju. Ispunjen je bio Isusovom ljubavlju prema čovjeku te se ni on nije razlikovao od riječi koju je naviještao. I zato je imao i protivnika, koji su ga htjeli maknuti iz Bosne, jer nije odgovarao njihovim političkim stavovima, nije im odgovaralo njegovo zauzimanje za Kraljevstvo Božje. I biskup Strossmayer bio je zanesen Stadlerom te mu je i duhovno i materijalno pomagao u njegovim nastojanjima, u gradnji, osnivanju institucija za starije i siromašne... U znak zahvalnosti nadbiskup Stadler mu je za 50. obljetnicu biskupske službe darovao kalež, koji sam danas donio i s njim ćemo slaviti ovu misu, kao i biskupski štap – vrijedan filigranski rad“, rekao je nadbiskup Hranić. Na kraju je poručio da o Stadlerovim obljetnicama; 175. obljetnici rođenja i krštenja, 150. obljetnici svećeničkog ređenja i 100. obljetnici smrti, želimo zaneseni Isusom obnoviti svoja krsna obećanja i moliti da poput sluge Božjega prionemo uz Isusa te zaneseni njime i druge u tome oduševljavamo.

Tijekom euharistijskog slavlja posebno je bio dirljiv obred obnove krsnih obećanja ovogodišnjih 87 prvopričesnika te župe, koji su zajedno sa svojim roditeljima i sestrama Družbe služavke Malog Isusa nadbiskupu prinosili i darove na oltar. Njima je poručio da mole da se netko i iz njihovih redova odazove duhovnom pozivu te poput Stadlera služi Gospodinu. Župnik Lenić posvjestio je da ova jubilara godina treba svima biti poticaj da bolje upoznamo tog velikog sina hrvatskog naroda.

Slavlje je završilo „krsnim ophodom“ u župnu crkvu s molitvom krsnog saveza i za što skorije uzdizanje na čast oltara sl. Božjega Josipa Stadlera, koju je predvodio mons. Jurišić. Sa služavkama Maloga Isusa iz Sarajeva došla su djeca iz Stadlerova Dječjeg doma Egipat, o kojem one skrbe. Željeli su u rodnom mjestu toga velikog dobrotvora siromašnih, napuštenih i bolesnih zahvaliti za sve što je za njih činio dok je bio živ, a sada po njegovim duhovnim kćerima služavkama Maloga Isusa. Njima su u druženju za obiteljskim stolom vjernice brodske župe Uznesenja BDM uručile darove, koje su za njih izrađivale tijekom božićnog

vremena.

Slavlju toga dana prethodio je duhovni program na sam spomendan Stadlerova rođenje i krštenja, u srijedu 24. siječnja, kada je u popodnevnim satima kod Stadlerova spomen-obilježja u blizini njegove rodne kuće uz prigodnu molitvu položeno 175 lampiona te cvijeća, a potom u župnoj crkvi Gospe Brze Pomoći slušana misa s molitvom za proglašenje blaženim i svetim sluge Božjega.

Godišnji susret biskupa Uzinića s predstavnicima medija

Dubrovnik, 29.1.2018. (IKA) - Godišnji susret dubrovačkog biskupa Mate Uzinića s predstavnicima medija održan je u ponedjeljak 29. siječnja u dvorani sv. Ivana Pavla II. u Dubrovniku. Na susretu je biskup Uzinić novinare upoznao s porukom pape Franje za 52. svjetski dan sredstava društvenog priopćavanja koja nosi naslov „Istina će vas osloboditi. Lažne vijesti i novinarstvo za mir“. Skrenuo je pozornost i na nekoliko Papinih tweetova kojima je Papa najavio temu poruke, te im pročitao molitvu novinara objavlvenu u toj poruci nadahnutu molitvom sv. Franje Asiškog.

U poruci Papa analizira fenomen lažnih vijesti i ciljeve takvih vijesti te upozorava da su arogancija i mržnja konačan rezultat lažnih vijesti. Papa ističe potrebu obrazovanja kako se ne bi podleglo lažnim vijestima, poziva se na Knjigu Postanka, ali i citira Dostojevskog te naglašava kako istinu možemo prepoznati po plodovima. Biskup je skrenuo i pozornost na Papinu misao da je novinar čuvar vijesti, a u središtu vijesti je čovjek: „Novinar je čuvar vijesti i njegovo je poslanje da se u bjesnilu i vrtlogu senzacionalnih vijesti sjeti kako u središtu vijesti nisu brzina njezinog objavljivanja niti njezin utjecaj na publiku, nego osobe“.

Biskup je zatim dodao kako su od lažnih vijesti još gore poluistine jer one zavode, kao i manipuliranje informacijama i ne davanje prostora istinitom izvješćivanju o biti nekog događaja nego izdvajanje perifernih stvari koje onda prekriju sam događaj. Za to je naveo primjer jedne tiskovne konferencije s koje su u medije otišle poruke izrečene kao odgovor na jedno novinarsko pitanje, a ne poruke o samoj temi konferencije. Potaknuo je novinare da izbjegavaju takve zamke i da nastoje vjerodostojno izvješćivati.

Na susretu je biskup najavio i Tjedan života i obitelji koji će se prvi put održati u svim dekanatima Dubrovačke biskupije, svakog dana u drugom dekanatu, od 5. do 11. veljače. Najavio je i biskupijsko hodočašće na grob bl. Alojzija Stepinca 16. i 17. ožujka.

Kao uspomenu na godišnji susret dubrovačkog biskupa s novinarima koji se svake godine održava uz blagdan sv. Franje Saleškog, zaštitnika pisaca i novinara, napravljena je i zajednička fotografija, a kao znak zahvalnosti novinarima, urednicima, fotografima i snimateljima priređen je i skromni domjenak.

Kardinal Bozanić primio članove Prvostolnog kaptola zagrebačkog

Zagreb, 29.1.2018. (IKA) - Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić primio je u ponedjeljak 29. siječnja u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu članove Prvostolnog kaptola zagrebačkog. Na svom tradicionalnom godišnjem susretu zagrebački nadbiskup i kanonici razgovarali su o aktualnim pitanjima života Crkve zagrebačke, posebno o pastoralu u zagrebačkoj prvostolnici te o ostalim službama koje su povjerene kanonicima. Sastanak je završen zajedničkim blagovanjem u bratskom razgovoru, izvijestio je Tiskovni ured Zagrebačke nadbiskupije.

Doktorski studiji na Hrvatskom katoličkom sveučilištu

Radosni smo što smo dobili dopusnice za doktorske studije iz područja povijesti i sociologije. Time naše Sveučilište zaokružuje sva tri ciklusa studija te nakon osam godina izvođenja nastave započinje razdoblje u kojem će moći podjeljivati doktorate, izjavio rektor prof. dr. Željko Tanjić
Zagreb, 29.1.2018. (IKA) - Hrvatsko katoličko sveučilište zaprimilo je od Ministarstva znanosti i obrazovanja dopusnice za izvođenje poslijediplomskog sveučilišnog studija Povijest, i za izvođenje studijskog programa poslijediplomskog sveučilišnog studija Sociologija: vrijednosti, identitet i društvene promjene u hrvatskome društvu.

Studiji će se početi izvoditi od akademske godine 2018./2019. u trajanju od tri godine, čijim se završetkom stječe 180 ECTS bodova te akademski naziv doktora znanosti (dr. sc.). Studiji će se izvoditi na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, Ilica 242 u Zagrebu. Optimalan broj studenata iskazan u elaboratu o izvođenju studijskog programa je 20 studenata.

Izvođenjem poslijediplomskih sveučilišnih studija Hrvatsko katoličko sveučilište omogućit će studentima stjecanje akademskog stupnja na svim razinama od preddiplomskih, diplomskih do poslijediplomskih sveučilišnih studija.

„Radosni smo što smo dobili dopusnice za doktorske studije iz područja povijesti i sociologije. Time naše Sveučilište zaokružuje sva tri ciklusa studija te nakon osam godina izvođenja nastave započinje razdoblje u kojem će moći podjeljivati doktorate. Ovo je važan iskorak u razvoju našeg Sveučilišta koji će pokazati njegovu sposobnost u oblikovanju generacije novih znanstvenika i istraživača važnih za hrvatsko društvo. Zahvaljujem svima koji su radili na ovom projektu i nadam se uspješnom početku doktorskih studija“, izjavio je rektor Tanjić.

Sve daljnje obavijesti bit će uskoro dostupne na mrežnim stranicama Hrvatskoga katoličkog sveučilišta www.unicath.hr

Imenovani ravnatelj i glavni urednik Hrvatske katoličke mreže

Ravnatelj Hrvatske katoličke mreže mons. Fabijan Svalina, glavni urednik Siniša Kovačić

Zagreb, 30.1.2018. (IKA) - Na izvanrednom plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije, koje je održano u ponedjeljak 22. siječnja, biskupi su za ravnatelja Hrvatske katoličke mreže izabrali mons. Fabijana Svalinu, svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije i ravnatelja Hrvatskog Caritasa.

Na istom su zasjedanju biskupi za glavnog urednika Hrvatske katoličke mreže izabrali Sinišu Kovačića.

Siniša Kovačić rođen je u Koprivnici 1977. godine. Oženjen je i otac jednog djeteta. Završio je studij novinarstva na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Polaznik je doktorskoga studija komunikologije u Mostaru. Kao mladi novinar radio je na radiju, pisao kolumne u novinama, a na HRT-u djeluje od 1996. kao novinar, reporter, urednik, koordinator i komentator. Tijekom 2016. bio je v.d. glavnog ravnatelja HRT-a.

Više godina kao vanjski suradnik predaje novinarstvo na više fakulteta i visokih učilišta. U nastavnim je zvanju predavača i višeg asistenta. Jedan je od utemeljitelja i bio je prvi predsjednik udruge Hrvatski novinari i publicisti.

Crkva u Hrvata

Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u Sarajevu

Sarajevo, 25.1.2018. (IKA/KTA) - Posljednjeg dana Molitvene osmine za jedinstvo kršćana, 25. siječnja, u pravoslavnoj Sabornoj crkvi Rođenja Presvete Bogorodice u Sarajevu molitvu za jedinstvo kršćana predvodio je metropolit SPC dabrobosanski Hrizostom. U nazočnosti predsjednika Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine kardinala Vinka Puljića brojnim pravoslavnim svećenicima i đakonima pridružili su se katolički svećenici i redovnici, redovnice te bogoslovi Vrhbosanskoga bogoslovnog sjemeništa, Franjevačke teologije i Nadbiskupijskoga misijskog međunarodnog sjemeništa „Redemptoris Mater“ u Sarajevu te drugi vjernici.

Nakon naviještene Božje riječi, prigodnu propovijed uputio je kardinal Puljić, koji je i predsjednik Vijeća za ekumenizam i dijalog među religijama i kulturama BK BiH. Posebno je zahvalio metropolitu Hrizostomu na otvorenosti „da zajedno pošaljemo poruku našeg svjedočenja vjere u Isusa Krista i u ovom gradu i u ovoj zemlji“. Spomenuo je da je u ovogodišnjoj Molitvenoj osmini stavljen naglasak na Božju Riječ koja je izvor nade i jakosti u svim iskušenjima i koju žele proučavati, usvajati i svjedočiti.

„U prvom redu utjelovljena Božja Riječ je najveća snaga zajedništva“, kazao je kardinal Puljić, podsjećajući na Isusovu oporuku s Posljednje večere kada je molio da svi budu jedno. „Objavljena Riječ je izvor na kojem ćemo piti da bismo mogli premostiti sve povijesne naslage, te otkrili vrijednost života u Isusu Kristu“, rekao je kardinal Puljić te izrazio svoju punu suglasnost s riječima metropolite Hrizostoma koje je uputio prvog dana Molitvene osmine u sarajevskoj katedrali da „bismo kao kršćani morali svijetliti svijetu i osvjetljivati put spasenja“. „Zato se nadam da će naša molitva i ekumenski dijalog rušiti predrasude i osposobljavati nas u ovoj sredini da svijetlimo svijetu kao Kristovi učenici koji se nadahnjuju i žive od Riječi Božje. Isus Krist je obećao i ostao s nama do svršetka svijeta. Ne djelujemo u svoje ime nego u Njegovo ime. Vjerujemo u Njegovu prisutnost kojom i danas želi po nama naviještati i svjedočiti djelo Spasenja. S križa nam je ostavio svoju Majku za Majku. Obje naše tradicije duboko štiju i Mariji se preporučuju. Ona nas povezuje kao Majka otkupljenih, kao ona koja svoju djecu okuplja u ljubavi. Zato neka večeras i ovo molitveno okupljanje bude izraz blizine Božje po kojoj i mi postajemo bliži jedni drugima i tako jači svjedoci krštenja, križa, Evanđelja. Mi bismo kao kršćani morali svijetliti svijetu i osvjetljivati put spasenja i Euharistije. Želimo upoznati našu povijesnu različitost, ali i poštovati tu različitost i izgrađivati vjerničko povjerenje zajedničkog hoda prema Spasenju. Mi trebamo i želimo činiti ono što Isus od nas očekuje i traži. On je središte naših odnosa i naših nastojanja“, istaknuo je kardinal Puljić. Nakon izmoljenoga Vjerovanja đakon je otpjevao jekteniju, molitvu vjernika.

Potom se okupljenima obratio metropolit Hrizostom, izražavajući na kraju Molitvene osmine za jedinstvo kršćana 2018. godine „našu zajedničku zahvalnost i blagodarenje Bogu i Ocu i Jedinorodnom Sinu Njegovom i Duhu Svetome za ovo molitveno zajedništvo“. „Gospod nas je i pored svih naših slabosti ohrabrio i učvrstio da danas budemo bliži jedni-drugima. Kroz ovu Molitvenu osminu približili smo se Bogu-Centru našeg zajedništva i jedinstva. Time smo postali bliži međusobno. Blagodarimo Gospodu zbog toga i molimo

ga da nas ne preda našim sudovima i našim putovima, već da upravi stope naše na put spasenja“, kazao je metropolit Hrizostom izražavajući posebnu zahvalnost kardinalu Puljiću „za izgovorenu besjedu, kojom nas je ohrabrio da se molimo i djelamo u cilju zajedništva“. „Izražavam našu veliku nadu da ćemo u danima i godinama koji su pred nama uistinu biti svjedoci Božje ljubavi kako međusobno, tako isto i još više prema svima ljudima i našim sunarodnjacima ovoga grada i naših metropolija“, rekao je metropolit Hrizostom te na sve zazvao Božji blagoslov. Liturgijsko pjevanje animiralo je Srpsko pjevačko društvo „Sloga“ pod ravnanjem Stefana Mojsilovića.

Četvrt stoljeća zločina nad Hrvatima u Dusini

Busovača, 26.1.2018. (IKA/KTA) - U petak 26. siječnja navršilo se 25 godina od zločina nad Hrvatima Dusine, zaseoka koji teritorijalno pripada Zenici, ali gravitira Busovači. Na spomen-obilježju Dusina misu je predslavio fra Josip Mihael Matijanić, župni vikar u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači. Koncelebrirao je vlč. Vlatko Rosić, ravnatelj zeničkog KŠC-a Sv. Pavao. Okupilo se oko 100 vjernika, rodbine i prijatelja stradalih kao i ostali vjernici iz župa središnje Bosne među kojima je bio i predsjednik Federacije BiH Marinko Čavara. Fra Josip je na početku propovijedi podsjetio na stradanja Hrvata u selu Dusina prije 25 godina. „Danas, nakon četvrt stoljeća, nalazimo se u točki koja na jedinstven način dijeli naše vrijeme na povijest i budućnost. Kada pogledamo unatrag, od samog nesretnog datuma pa kroz razdoblje od 25 godina, itekako smo svjesni svoje tuge, ogorčenosti pa čak i mržnje i prezira. Izuzetno je teško živjeti sa spoznajom da ljudski život može biti tako jeftin, posebno kada se radi o našim bližnjima. Teško je također živjeti sa sviješću da je čovjek sposoban učiniti takvo zlo drugom čovjeku“, rekao je fra Josip i zahvalio svima koji su u tim teškim trenucima i kritičnim vremenima bili spremni braniti svoje bližnje, pa i po cijenu vlastitog života. „S Dusine se pruža pogled u budućnost. Nažalost, on je jednako mučan i težak kao i pogled u prošlost. Činjenica je da nema pomirenja bez pravednosti i istine, a pravednost nalaže da svaki čovjek odgovara za zlo koje je počinio. Istinu znamo, ali pravednost nam u našoj državi redovito izmiče. Za pokolj u Dusini netko treba odgovarati“, rekao je i naglasio da se ta odgovornost ne smije tražiti iz mržnje ili osvete nego da bi se znalo kako zlo ne ostaje nekažnjeno. Fra Josip je istaknuo da ako se zlo prikriva i prešućuje danas, ono se sutra pojavljuje u još gorem obliku. Posljednjih 20-ak godina članovi Udruge dragovoljaca i veterana HVO iz Busovače odaju počast i prisjećaju se žrtve sunarodnjaka i branitelja u rodnom selu Dusina.

Pokolj u Dusini izveli su pripadnici 7. muslimanske brige koja je bila u sastavu 3. korpusa Armije BiH. Akcijom je zapovijedao Šerif Patković za kojeg je Željka Rajić (supruga Zvonka Rajića) kao svjedokinja u Haagu kazala kako se „hvalio da joj je osobno ubio muža“. Premda su svi akteri zločina nad Hrvatima međunarodnom, kao i domaćem, pravosuđu poznati za zločin u selu Dusina, uključujući i ubojstvo zarobljenika Zvonka Rajića, još uvijek nitko nije procesuiran. Zločin u Dusini primjer je i etničkog čišćenja, budući da se ni nakon više od dva desetljeća u to selo nije vratio nijedan Hrvat.

Izaslanstvo Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na obilježavanju dana Pravoslavnog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Beogradu

Beograd, 27.1.2018. (IKA) - Proslava dana Pravoslavnoga bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Beogradu održana je 27. siječnja. U skladu s ustaljenom praksom na proslavi je sudjelovalo i izaslanstvo Katoličkoga bogoslovnog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: prodekan doc. dr. Anto Barišić, pročelnik katedre ekumenske teologije prof. dr. Jure Zečević te predstavnici studenata Ivana Udovičić i Marijan Penić. Članovi delegacije su u petak navečer, 26. siječnja, nazočili večernjoj molitvi te u subotu 27. siječnja euharistijskom slavlju u hramu Sv. Ivana Bogoslova, u sklopu fakultetskog zdanja.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedila je svečana akademija na kojoj su, među ostalima, sudjelovali i patrijarh Srpske pravoslavne Crkve Irinej, apostolski nuncij u Srbiji Luciano Suriani, beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar, izaslanstvo Bogoslovne fakultete Univerze v Ljubljani kao i brojni drugi uzvanici i gosti.

Tijekom akademije dekan prof. dr. Predrag Puzović podnio je izvještaj o radu Fakulteta, na kojem studira oko 1600 studenata, podijeljene su diplome i nagrade studentima, a program je obogaćen glazbenim i drugim kulturno-umjetničkim i folklornim sadržajima.

Uzajamna nazočnost delegacija Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Pravoslavnoga bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Beogradu na proslavama dana Fakulteta obnovljena je 2006. godine i znak je otvorenosti i raspoloživosti obaju fakulteta za teološku suradnju na profesorskoj i studentskoj razini.

Proglas vjernicima Kotorske biskupije u Boki i Bokeljima izvan Boke za svečanosti sv. Tripuna

Kotor, 28.1.2018. (IKA) – Kotorski biskup Ilija Janjić i ove je godine uputio „Proglas vjernicima Kotorske biskupije u Boki i Bokeljima izvan Boke za svečanosti sv. Tripuna“. Upućujući na lik sv. Tripuna zaštitnika biskupije i grada Kotora, biskup je istaknuo kako je ovaj mučenik snagu da sačuva svoju kršćanski identitet i vjernost Bogu crpio iz vjere u Krista raspetog i uskrslog. „Kršćanska vjera, nada i ljubav sv. Tripuna bili su osnovni pokretači njegova života u kojem je Boga svjedočio i proslavio u službi tada još mladoj Crkvi, ali, kako nam predaja govori, i ljudima koji nisu pripadali kršćanskoj vjeri. Tu snagu koja nas je kadra učiniti jakim a našim ljudskim slabostima, možemo shvatiti samo ako se zapitamo o vjeri – fides. Naši su preci to znali prepoznati i utisnuli su riječ Fides – vjera, u grb svoje bratovštine koju danas znamo pod imenom Bokeljske mornarice. Utisnimo stoga, ne riječju već životom, istinski življenju vjeru u naša srca i duše, ne samo kao dio naše tradicije i prošlosti, već kao temelj našeg života, naše bremenite sadašnjosti i još nejasne budućnosti. Druga istaknuta riječ na grbu je honor – čast. Sv. Tripun nije tražio ovozemaljskih časti i hvala, mogao ih je imati zbog svog iscjeliteljskoga djelovanja u narodu, o kojem nam govore životopisi. Služiti Bogu i čovjeku, to je bila čast za sv. Tripuna, što je samo po sebi veoma različito od ljudskog hvastanja koje vodi u oholost i otpad od Boga jer čast drži svrhom samoj sebi. Naša vjerska pripadnost, vjernost Katoličkoj Crkvi, kršćansko poslanje u ovom svijetu i nama trebaju biti izvorom pobožnog ponosa i časti“, napisao je biskup. U tom je kontekstu istaknuo da bi upravo te dvije riječi „Fides et honor“ „trebale biti naše duhovno biserje, naše uzvišene životne vrednote i ne bi smjelo biti ni blaga ni

zlata za koje bi prodali to naše duhovno biserje“.

Obračajući se Bokeljima izvan Boke, biskup Janjić poručio im je da oni imaju bolje mogućnosti to duhovno biserje lakše sačuvati jer su u sredini svojih sunarodnjaka koji s njima dijele zajedničku vjeru i nepodvojen identitet, koji ih podržavaju u slobodnom i ponosnom izražavanju svoga kršćanskog i nacionalnog identiteta. Zahvalan sam Bogu što ste nakon toliko vremena sačuvali vezu sa zemljom vaših predaka i što ste duhovna blaga Kotorske biskupije ponosno predstavljali u sredinama u kojima živite. Vjerujem i molim da ćete tu ljubav prema sv. Tripunu i svecima ove biskupije nastaviti njegovati u budućnosti, poručio je kotorski biskup.

Priopćenje Kotorske biskupije u povodu rasprave o upisu Bokeljske mornarice u UNESCO-vu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine

U najvećoj mjeri, od godine 1860. Bokeljsku mornaricu su sačuvali i baštinili kao nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe, pripadnici Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda, ne umanjujući značenje i doprinos svih ostalih koji su se u nju ugradili i s njom identificirali. Ona zasigurno danas jest nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe Crne Gore, ali ne i crnogorsko nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe

Kotor, 28.1.2018. (IKA) - Kotorska biskupija je u povodu rasprave o upisu Bokeljske mornarice u UNESCO-vu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine uputila priopćenje sljedećeg sadržaja:

Polemika koja se od kraja 2017. i početka 2018. godine počela voditi u sredstvima javnog priopćavanja, pa i u Skupštini Crne Gore i u Saboru Republike Hrvatske, nije mogla zaobići pažnju Kotorske biskupije koja je izvorni duhovni baštinik ove, danas u biti memorijalne i uz kult sv. Tripuna vezane, institucije. Povod svemu jest prijedlog da se ona nađe na UNESCO-voj listi kao crnogorsko nematerijalno kulturno dobro. Svjesni smo sadašnjeg povijesnog trenutka u kojemu naslućujemo iz materijala koji imamo, namjernu nepreciznost u prepoznavanju njene ključne kršćanske katoličke komponente, jasno istaknute kako u Statutu Bokeljske mornarice Kotor u članu 33, tako i u Pravilniku o odori, činovima i nastupima aktivnog sastava Bokeljske mornarice Kotor, osobito u članu 51. Prepoznaje se to i u nekonzultiranju Biskupije u pisanju prijedloga za nominaciju Bokeljske mornarice za UNESCO-vu listu svjetske nematerijalne kulturne baštine, kao i ne traženju potpore za njenu nominaciju. Radi se na neki način i o nama, ali bez nas.

Zato ovo priopćenje započinjemo invokacijom iz najstarijeg sačuvanog Statuta Bokeljske mornarice koji se čuva u našem arhivu: *Adsit nobis gratia Spiritus Sancti – Neka s nama bude milost Duha Svetoga, sa željom da nikoga ne uvrijedimo, blago i s poštovanjem iznoseći činjenice koje kao institucija zastupamo.*

Identitet Bokeljske mornarice karakterizira višeslojnost. U njoj više nego tisućljetnoj opstojnosti nije moglo biti drugačije. Ako izostavimo stalnu, već od srednjega vijeka prisutnu tradiciju, kao povijesni, ali ne primarni i sigurni izvor, Bokeljska mornarica svoje početke vezuje za epigrafski sigurne izvore iz godine 809. ili ovisno od čitanja 805, odnosno za prijenos relikvija sv. Tripuna iz Carigrada u Kotor. Njen prvi dokumentirani pisani spomen se javlja godine 1353. Tada se spominje kao *Pia sodalitas naviculatorum Catharensium – Pobožno udruženje kotorskih pomoraca.* Prefiks *pia* (pobožna) ubitnome određuje njen karakter kao vjerske bratovštine – institucije koja je poznata samo Crkvi na Zapadu. Ta njena duhovna konstanta je prisutna do danas. U središtu te duhovnosti je proslava

gradskog zaštitnika sv. Tripuna, u formi koja se kroz povijest sasvim sigurno mijenjala, ali u svojoj najdubljoj matrici ostajala sačuvana u plesanju Kola sv. Tripuna ili Kola Bokeljske mornarice, u biskupovom blagoslovu i njegovom ulasku u kolo i izgovaranju Pohvala (Loda) u čast Bogu, Bogorodici i sv. Tripunu. Bez ovih komponenti Bokeljska mornarica bi ostala samo folklorna udruga koja se ni u čemu ne razlikuje od ostalih folklornih udruga diljem svijeta. Potrebno je naglasiti da Kolo sv. Tripuna nosi u sebi karakteristike arhaičnog obrednog plesa. To je prvi uočio dr. Urban Raffaelli u brošuri *Il ballo di san Trifone* (Zadar, 1844.), a potvrdila u svojim istraživanjima u novije vrijeme etnokoreologinja Milica Ilijin, stalna suradnica Muzikološkog instituta Srpske akademije nauka i umetnosti u Beogradu. Ona o Kolu sv. Tripuna piše u *Spomeniku, SANU CIII* (Beograd, 1953., str. 249).

Dakle, Bokeljska mornarica je dio katoličke kulture. Njen prvi poznati Statut *Liber fraternitatis divi Nicolai marinariorum de Catharo* koji datira iz 1463. godine, stavlja je pod zaštitu sv. Nikole sa željom da ime Boga Svemogućega uvijek bude slavljeno. Slavljeno i obrednim plesom, koji predstavlja gestovnu simboliku i neverbalnu komunikaciju s Bogom i svecem zaštitnikom. Kolo karakteriziraju i slike – figure koje ga vezuju uz more i oluje na njemu. Ono je svojevrsna priča o dolasku relikvija sv. Tripuna koja se ponavlja iz godine u godinu, a protagonisti te priče su mornari, danas ne obvezno i u strukovnom smislu.

Na upit koji se ovih dana, s pravom, u brojnim sredstvima javnog priopćavanja može čuti čija je Bokeljska mornarica, odgovaramo: Bokeljska mornarica je dio katoličke tradicije koju u Boki predstavlja Katorska biskupija. Ona je duhovno dobro koje kroz povijest nitko i nikada nije pokušao negirati osim ateističke ideologije od 1947. do 1989. godine. Istina, kroz povijest ona je bila povremeno zabranjivana i ukidana od strane raznih država, ali nikada zbog povezanosti s kultom i proslavom sv. Tripuna, kao što su to učinili komunisti 1947. godine, odvajajući je od Crkve i tako pretvarajući je u folklornu udrugu. Imajući to u vidu, tadašnji admiral Rudolf Gjunio pečat Mornarice daje na čuvanje Katorskoj biskupiji i više nikada ne oblači admiralsku uniformu. Nije htio biti, bez obzira koliko ga je članova mornarice podržalo u tom trenutku, a podržao ga je samo ađutant Mirko Homen, dio institucije koja gubi svoju osnovnu svrhu. Pečat je sačuvan do danas, kao svjedočanstvo o vremenu za koje nismo sigurni da je ostalo samo dio prošlosti.

Razjasnili smo vjerski karakter mornarice. Za razumijevanje etničkog identiteta njenih članova potrebno je poznavanje uzroka i posljedica revolucionarne 1848. godine u Europi i buđenja moderne nacionalne svijesti.

U Boki se ona prvo javlja među pravoslavnim žiteljima koji se identificiraju sa Srbima, a potiču je Vuk Karadžić i njegovi suradnici na ovim prostorima. Pa tako, 1860. godine oni najprije napuštaju Bokeljsku mornaricu (njih oko 40) i formiraju Srpsku gardu. U to vrijeme, Bokeljska mornarica je brojila 300 članova. U proslavi Tripundana, u narodnim nošnjama sudjelovalo je oko 150 članova (Jar. Parall, *Bokeljska mornarica i Tripundan, Kotor, 1899.*, str. 27). On navodi da su članovi Bokeljske mornarice bili iz sljedećih mjesta: Kotor, Špiljari, Škaljari, Dobrota, Muo, Prčanj, Stoliv, Lastva, Tivat i Krašići. Perast je imao svoj neovisni odred. Gore navedena mjesta su bila većinski katolička što se vidi iz popisa od 17. VII. 1850. godine. Upravo je to bilo vrijeme nacionalne diferencijacije, te se katolici većinski izjašnjavaju kao Hrvati. A svi zajedno 1848. za ujedinjenje Dalmacije i Boke katorske s Hrvatskom što biva potvrđeno

12. VI. 1848. velikom skupštinom na Prčanju, a osnaženo dolaskom i sjajnim dočekom hrvatskog bana Josipa Jelačića 1849. godine u Boku (Anton Milošević, *Boka i ustavni pokret, Narodni list, Zadar, 1912.*, str. 69).

Statistika vjerske pripadnosti ovih mjesta iz 1850. godine glasi: Kotor s Špiljarima katolika 1430, pravoslavnih 1171, (vojnika 1050); Škaljari katolika 489, pravoslavnih 13; Dobrota katolika 1196, pravoslavnih 0; Muo katolika 498, pravoslavnih 65; Prčanj katolika 1080, pravoslavnih 123; Gornji Stoliv katolika 284, pravoslavnih 0; Donji Stoliv katolika 358, pravoslavnih 65; Lastva katolika 838, pravoslavnih 23; Tivat katolika 718, pravoslavnih 30; Krašići katolika 197, pravoslavnih 0; Perast katolika 659, pravoslavnih 173.

U dnevnom listu „Pobjeda“ od 25. XII. 2017. godine, Admiralat i Upravni odbor Bokeljske mornarice pišu da je Boka krajem XVII. stoljeća obuhvaćala prostor od Sutomora do Sutorine, te da su katolici činili trećinu stanovništva. Što se tiče Bokeljske mornarice ovaj podatak ne predstavlja nikakav pokazatelj jer iznesena statistika potvrđuje da se članstvo Bokeljske mornarice regrutiralo iz većinski katoličkih mjesta.

Upravo zbog izlaska pravoslavnih iz Mornarice 1860. godine, koji je uslijedio zbog neprihvatanja sudjelovanja Bokeljske mornarice u proslavi Trojičinog dana u Kotoru, kapetan Pavao Kamenarović 1866. godine piše pjesmu *Dan odvjetnika Katorskog* i poziva pravoslavne da se vrate u Mornaricu ovim riječima: ...svi zajedno, svi u kolo, rukama ruke pružimo, potvrdimo svim okolo da bratsku slogu vriježimo. Srpska garda nikada nije plesala Kolo sv. Tripuna jer ga nije smatrala svojim. Hrvati Bokelji nisu nikada promijenili naziv Bokeljske mornarice u Hrvatska mornarica, nego su i dalje ostali otvoreni za sve druge koji žele prihvatiti Statut Bokeljske mornarice i tradicionalne vrijednosti koje ona baštini. U sklopu ovih događanja je i izgovaranje Loda od 1871. godine na hrvatskom jeziku, a ne kao do tada na talijanskom (prof. G. Zarbarini, *La festa di San Trifone, Spalato, 1888.*, str. 34). Prisutnost hrvatskog jezika u Boki u arhivskim izvorima i historiografiji može se pratiti od XV. stoljeća. Mi iznosimo samo jedan primjer. Godine 1740. nailazimo na Antuna Paskvalija, pripadnika katorskog plemstva koji se ćirilicom, jednim od tri hrvatska pisma, potpisuje kao istomačitelj od jezika harvatskoga (IAK, UP LXI, 1144). Godine 1878. pjevačko društvo Jedinstvo u Kotoru dobiva prefiks srpsko, a deset godina kasnije počinje u Boki osnivanje kulturnih društava s hrvatskim prefiksom.

Nakon ovoga izlaganja dužni smo još jedan odgovor na upit čija je Bokeljska mornarica. U najvećoj mjeri, od godine 1860. Bokeljsku mornaricu su sačuvali i baštinili kao nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe, pripadnici Katoličke Crkve i hrvatskoga naroda, ne umanjujući značenje i doprinos svih ostalih koji su se u nju ugradili i s njom identificirali. Ona zasigurno danas jest nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe Crne Gore, ali ne i crnogorsko nematerijalno kulturno i duhovno nasljeđe. Tu razliku pravi i sama gramatika. Bene docet qui bene distinguit – dobro uči, tko dobro razlikuje. Time se ne osiromašuje već obogaćuje kulturna baština u Crnoj Gori. U suprotnome, sintagme poput multikulturalnost, multikonfesionalnost i multietničnost gube svoj smisao i nemaju uporište, jer ako je sve crnogorsko čemu se pozivati na njih. One onda predstavljaju samo predmet političke igre, za prikriivanje drugih ciljeva.

Nastojali smo biti kratki, ne želeći u ovom slučaju duga i jednoobrazna povijesna izlaganja. Zaključujemo: Bokeljska mornarica danas pripada onima koji njen Statut prihvaćaju,

onima koji je cijene i poštuju, onima koji se s njom žele upoznati, onima koji Kolo sv. Tripuna osjećaju kao dio duhovnog identiteta, onima koji žele bratsku slogu vriježiti (širiti), koji žele Boga, Bogorodicu i svetoga Tripuna častiti (Lode). Kada bi takvih bilo više, u Kotoru i Boki ne bi bilo pjace ni trga koji bi nas sve mogao primiti i zagrliti. Svjedoci smo – nije tako.

Predstavljen Zbornik radova u čast fra Bazilija Pandžića Drinovci, 28.1.2018. (IKA) - Zbornik radova u čast najstarijega Drinovčanina fra Bazilija Pandžića, koji 30. siječnja 2018. slavi 100. rođendan, predstavljen je u nedjelju 28. siječnja u dvorani Osnovne škole Antuna Branka i Stanislava Šimića u Drinovcima u BiH.

U nazočnosti Mostarsko-duvanjskog biskupa Ratka Perića, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije u Mostaru dr. fra Miljenka Šteke, generalnog vikara Mostarsko-duvanjske biskupije mr. don Željka Majića, humačkoga gvardijana fra Darija Dodiga, drinovačkog župnika domaćina fra Josipa Mioča i njegova kapelana fra Velimira Bagavca, predsjednika Vlade Županije Zapadnohercegovačke Zdenka Čosića, načelnika općine Grude Ljube Grizelja, franjevačkih novaka s Humca, franjevačkih postulanata iz Mostara, mnogih drugih franjevaca i redovnica, fra Bazilijeva brata Kreše i mnogobrojne rodbine i prijatelja, župljana Drinovaca i okolice, predstavljen je zbornik u fra Bazilijevu čast i proslavljen njegov 100. rođendan. Govornici na predstavljanju u čestitarskom tonu zahvalili su fra Baziliju za njegov veliki doprinos znanosti, posebno povijesnoj, te mu zaželjeli dug i zdrav život. Na kraju je svima zahvalio fra Bazilije. Fra Bazilije dobio je i prigodne darove, a slavlje se nastavilo u dvorani župnog ureda u Drinovcima gdje se kušala slavljenička torta. Program je vodio profesor Zvonimir Glavaš, a glazbom su večer uljepšali FRAMA Drinovci, fra Marin Karačić i Grudski gangaši.

Zbornik je naslovljen: *Opera Dei revelare honorificum est* (Časno je Božja djela objavljivati) - Zbornik radova u čast Baziliju Pandžiću. Nakladnici zbornika su Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM Mostar, Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru i Matica hrvatska - Ogranak Grude. Predgovor je napisao provincijal Šteko, a uvodnik Mario Bušić. U Zborniku su radovi Srećka Tomasa i Domagoja Tomasa: Rodoslovlje drinovačkih Pandžića; rad fra Andrije Nikića: Starohrvatska prezimena u Drinovcima do 1871. godine; Srećko Tomas piše: Obitelj fra Bazilija Pandžića u početnoj fazi njegova života; fra Ante Marić napisao je Stjepan Pandžić fra Bazilije đak Franjevačke klasične gimnazije na Širokom Brijegu; umirovljeni biskup Mile Bogović svoj je rad naslovio: Hrvatski institut za povijest u Rimu – prošlost i perspektive; fra Robert Jolić piše Dr. fra Dominik Mandić – uzor, učitelj i mentor B. Pandžića; rad na engleskom jeziku napisao je Franz Posset: What do Marko Marulić and Martin Luther have in common? Observations on the 500th anniversary of the reformation in Europe. Akademik fr. Stjepan Kراسić piše prilog Dominikanac fra Pavao Dalmatinac kao prvijenac visokog školstva, pravne znanosti i teologije u Hrvata (XIII. st.); fra Bazilijev nećak Zvonko Pandžić pridonio je radom Ćirilični slovopis i hrvatski fonopis u „Besjedama” (1616.) Mate Divkovića; a Marinka Šimić: Leksik Drvenih strojeva fra Martina Mikulića; fra Draženko Tomić: Vrijednosna i prostorna dimenzija narodnih i religijskih motiva u djelu Mirka Jurkića (1886. – 1965.); Stipan Tadić i Stipan Trogrlić naslovili su svoj rad: Progoni hrvatskog svećenstva u Istri u vrijeme talijanske vojne vlasti (1918. – 1920.); zadarski

nadbiskup Želimir Puljić priložio je rad Crkva u Albaniji dobila 38 novih blaženika – mučenika. Na kraju se nalazi i prilog fra Andrije Nikića: Podaci o prezimenima u Drinovcima do 1871. godine. Zbornik na 414 stranica oplemenjen je mnogim fotografijama.

Stjepan (fra Bazilije) Pandžić, hercegovački franjevac, rođen je 30. siječnja 1918. godine u Drinovcima. Filozofsko-teološki studij (1938. – 1942.) pohađa u Mostaru, a nastavlja u Rimu na sveučilištu Antonianum, gdje doktorira 1945. godine na povijesnom odjelu. Na Vatikanskoj školi za arhivistiku, paleografiju i diplomatiku, pri Vatikanskom tajnom arhivu, 1947. godine stječe titulu palaeografus et archivarius. Nakon toga na Rimskom državnom sveučilištu Sapienza, studij književnosti – odjel za islamske znanosti (arapski, perzijski i turski) postiže 1951. godine novi doktorat. Franjevački habit obukao je 1937. godine na Humcu, svećane zavjete položio 1939. u Mostaru, gdje je i zaređen za svećenika 1941. godine. Od 1947. godine vodi i sređuje Generalni arhiv franjevačkog reda u Rimu i na toj službi ostaje 38 godina, sve do 1985. Još desetak godina, s kraćim povratcima u Mostar, boravi i djeluje u Rimu, a onda se 1995. godine vraća u novootvoreni samostan Hercegovačke franjevačke provincije u zagrebačkoj Dubravi. Nakon gotovo osamdeset godina, u ljeto 2016., vraća se u samostan na Humac u Hercegovini gdje i danas živi, moli, radi i piše. Kao arhivar sudjeluje na brojnim međunarodnim kongresima arhivara, surađuje u njihovim časopisima, a biran je i u upravu strukovne udruge. Zapravo, čitav znanstveni rad fra Bazilija Pandžića temelji se na istraživanju u raznim vatikanskim arhivima. Objavio je dvadeset i jednu znanstvenu i dvije knjige sjećanja, stotine znanstvenih i stručnih rasprava te brojne članke u različitim novinama i časopisima. Pisao je uglavnom na hrvatskom, latinskom i talijanskom jeziku, a poneke i na engleskom, francuskom, njemačkom i španjolskom. Knjige i rasprave objavljivane su mu u raznim zemljama: u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Vatikanu, Italiji, Španjolskoj, Njemačkoj, Argentini, SAD-u, Francuskoj, Švicarskoj, Austriji i Poljskoj. Objavio je dva monumentalna sveska važna za opću povijest Franjevačkog reda. Suradivao je kao vanjski ekspert Kongregacije za proglašenje svetaca za vrijeme više papa i objavio tri tzv. pozicije (positio), povijesno-kritičko izdanje o životu i djelovanju pojedinih osoba, između ostalih i o bl. Nikoli Taveliću na temelju čega ga je papa Pavao IV. proglasio svetim. Jedan je od utemeljitelja i urednika naklade ZIRAL (1970.), koja je prije konačnog preseljenja u Mostar djelovala u inozemstvu, a bio je i suosnivač Hrvatskog povijesnog instituta u Rimu. I nakon povratka u domovinu, u kasnim devedesetim godinama života, fra Bazilije nastavlja svoj znanstveno-istraživački rad, surađuje u raznim zbornicima i časopisima te objavljuje nekoliko knjiga i rasprava, između ostalih i tri sveska Acta Franciscana Hercegovinae te Hercegovački franjevci. Objavljena su Sabrana djela fra Bazilija Stjepana Pandžića (CD – ROM) gdje su presnimljeni svi njegovi znanstveni radovi na oko deset tisuća stranica uz brojne studije i 22 monografije, kao i potpuna bibliografija, brojni novinski članci i životopis.

Inozemne vijesti

Inaugurirana nova katedra „Gaudium et spes“

Rim, 25.1.2018. (IKA) - Na Papinskom teološkom institutu Ivan Pavao II. za nauk o braku i obitelji u Rimu 25. siječnja inaugurirana je Katedra „Gaudium et Spes“ za proučavanje odnosa između kršćanske i sekularne misli. Tim je povodom papa Franjo velikom kancelaru instituta nadbiskupu Vincenzu Pagli, uputio pismo u kojem je istaknuo kako se nova katedra dobro uklapa u obzor svojstvenog akademskog poslanja usmjerenog prema braku i obitelji. Zadaća promišljanja i formacije koja je povezana s tom novom katedrom, dodao je Sveti Otac, predstavlja postignuće i obećanje za vaš Institut te će moći dati prinos čitavoj Crkvi i građanskom društvu. Dobro znamo da su temeljne stvarnosti ljudskog postojanja, brak i obitelj, crkveni oci postavili na prvo mjesto među naročito hitnim suvremenim problemima. Možemo reći da je u „Gaudium et spes“ Crkva bila u stanju očitovati duboko obnovljeno razumijevanje Evandjelja obitelji, koje nas je, kroz različite etape, dovelo do intenzivnoga sinodalnog razdoblja koje je rezultiralo apostolskom pobudnicom „Amoris laetitia“.

Ova katedra, objasnio je papa Franjo, moći će pridonijeti da vaš Institut bude na čelu novih pastoralnih izazova. Izvanredna antropološka i društvena važnost koju danas zauzima savez muškarca i žene, kako bi se otvorio novi obzor ljudskog suživota u cjelini, uzdiže njegov izvorni poziv da bude tumač Božjega blagoslova za čitavo stvorenje. Osobito je važno danas stvoriti mjesta susreta i dijaloga u kojima će se doživjeti koliko je crkvena zajednica u stanju utjeloviti riječi kojima je Drugi vatikanski sabor htio izraziti svoj pogled na ljude današnjega doba: „Radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našeg vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika, te nema ničega uistinu ljudskoga, a da ne bi našlo odjeka u njihovom srcu“ (GS 1), poručio je na kraju Sveti Otac.

Papa: Traženje istine najbolji je lijek za lažne vijesti

Vatikan, 25.1.2018. (IKA) - Potrebno je novinarstvo koje je manje usredotočeno na izvanredne vijesti, koje uvijek traži istinu te se stalno zalaže za to da upućuje prema rješenjima koja predstavljaju alternativu eskalaciji vike i verbalnog nasilja, napisao je papa Franjo u svojoj poruci povodom 52. svjetskog dana sredstava društvene komunikacije koji se slavi 13. svibnja ove godine, a koja je objavljena 24. siječnja, na spomendan sv. Franje Saleškog, zaštitnika novinara i pisaca. Papa je u poruci potaknuo medijske djelatnike da se vrata temelju svoje struke, svoga „poslanja“, naime, da budu čuvari vijesti, prenosi Radio Vatikan. Tema ovogodišnje poruke, koja glasi „Istina će vas osloboditi. Lažne vijesti i novinarstvo mira“, vrlo je aktualna, no Sveti Otac podsjetio je kako je već njegov predšasnik blaženi Pavao VI. godine 1972. kao temu Svjetskog dana društvene komunikacije izabrao „informacije u službi istine“.

U prvom dijelu poruke Papa analizira fenomen lažnih vijesti. Napominje da je cilj lažnih vijesti obmanuti, pa čak i manipulirati čitateljem. Primjećuje da ponekad njihovo širenje ima za cilj utjecanja na političke izbore i pogodovanja gospodarskim interesima. Danas njihovo širenje može računati na manipulativno korištenje društvenih mreža koje lažne vijesti čine „viralnima“. Tragedija dezinformiranja, upozorio je papa Franjo, jest diskreditiranje drugoga, predstavljajući ga kao neprijatelja što može dovesti do njegova demoniziranja i poticanja sukoba. Lažne vijesti

su znak nesnošljivih i odviše osjetljivih stavova, i vode jedino prema širenju arogancije i mržnje. To je konačni rezultat neistine, poručio je Sveti Otac, napominjući da je dezinformiranje ukorijenjeno u žedi za moći koje ide od laži do laži kako bi nam oduzela našu unutarnju slobodu.

Sveti Otac ističe da smo svi pozvani suprotstaviti se tim lažima i staviti naglasak na „obrazovne inicijative“ koje ljudima pomažu da ne budu nesvjesni širitelji dezinformacija, nego protagonisti razotkrivanja laži. I Papa je ovdje, usredotočujući se na Knjigu Postanka, primijetio da je „zmijska logika“ utemeljena na lažnim vijestima, odnosno da je „otac laži“ tvorac prvih lažnih vijesti. Napasnik, kaže se u poruci, uzima vjerodostojan izgled, glumi da je čovjekov prijatelj, usredotočujući se na zavođenje koje pomoću lažnih i primamljivih argumenata pronalazi svoj put do čovjekova srca. Baš kao i lažne vijesti. Taj nam biblijski prikaz pokazuje da ne postoje bezopasne dezinformacije. Doista, pouzdavanje u laži može imati katastrofalne posljedice, budući da čak i blago iskrivljavanje istine može imati opasne učinke.

Papa Franjo je u tom kontekstu citirao Dostojevskog koji je u svom djelu „Braća Karamazovi“ napisao: „Onaj, koji sam sebi laže i sluša vlastitu laž svoju, dotjerat će dotle, da neće više poznati nikakve istine ni u sebi, ni oko sebe, nego će, dosljedno, prestati poštovati i sebe i druge. A ne štjući nikoga, prestajete ljubiti, a da bi se bez ljubavi zabavio i rasonodio, odaje se strastima i grubim slastima, te postaje prava životinja u svojim porocima, a sve zato, jer neprestano laže i drugima i samom sebi.“ A upravo je istina, nastavio je Papa, najradikalniji protuotrov za „virus laži“. Sveti Otac u tom kontekstu napominje da su oslobođenje od laži i traženje odnosa dva sastojka koji ne smiju nedostajati kako bi naše riječi i geste bile istinite, vjerodostojne i pouzdane.

Kako bismo prepoznali istinu – napisao je papa Franjo – trebamo razlučiti sve što potiče zajedništvo i promiče dobrotu od svega onoga što teži izoliranju, razdvajanju i suprotstavljanju. Istina se, prema tome, ne dohvaća kad se nameće izvana kao nešto neosobno, nego jedino kad proistječe iz slobodnog odnosa osoba, iz međusobnog slušanja. Niti ikad može prestati potraga za istinom, nastavio je Sveti Otac, jer se laž uvijek može ušuljati, pa i onda kad tvrdimo stvari koje su istinite. Besprijekorni argument može se doista temeljiti na neporecivim činjenicama, ali ako se koristi da se povrijedi drugoga i da se tu osobu diskreditira u očima drugih, koliko god izgledao ispravno, nije istinit. Možemo prepoznati istinitu izjavu po njezinim plodovima: potiče li svađa, podjele i resignaciju; ili, s druge strane, promiče li informirano i zrelo promišljanje koje vodi prema konstruktivnom dijalogu i plodonosnim rezultatima.

Osobe, a ne strategije najbolji su protuotrov za laži, istaknuo je papa Franjo. Ljudi koji su oslobođeni od pohlepe, koji su spremni slušati i koji čine napor kako bi stupili u iskren dijalog da bi na svjetlo dana izašla istina; ljudi koje privlači dobrota i koji odgovorno koriste jezik. Tako se ističe velika odgovornost novinara u informiranju. Novinar je čuvar vijesti i njegovo je poslanje da se u bjesnilu i vrtlogu senzacionalnih vijesti sjeti kako u središtu vijesti nisu brzina njezinog objavljivanja niti njezin utjecaj na publiku, nego osobe. Informirati druge znači oblikovati ih, nastavio je Sveti Otac, znači biti u doticaju s ljudskim životima. Iz tog su razloga jamčenje točnosti izvora i čuvanje komunikacije stvarna sredstva u promicanju dobrote, stvaranju povjerenja i otvaranju puta prema zajedništvu i miru.

Papa Franjo poruku završava iskrenim pozivom svima na novinarstvo za mir. Nije riječ o sladunjavom novinarstvu koje niječe postojanje ozbiljnih problema i ima primjesu sentimentalnosti, nego o novinarstvu bez pretjerivanja, koje je istinito i neprijateljski nastrojeno prema lažima, retoričkim sloganima i senzacionalističkim naslovima. Potrebno je novinarstvo koje stvaraju ljudi za ljude, novinarstvo koje je u službi svijetu, a posebno onih čiji se glas ne može čuti. Sveti Otac dokument završava molitvom nadahnutom svetim Franjom Asiškim. Gospodine, učini nas oruđima svoga mira. Daj nam da prepoznamo zlo koje je prikriveno u komunikaciji koja ne izgrađuje zajedništvo; tamo gdje je senzacionalizam, daj da koristimo trijeznost, a tamo gdje je laž, daj da donosimo istinu, poručio je na kraju Papa.

Završetak Molitvene osmine za jedinstvo kršćana u Vatikanu

Vatikan, 25.1.2018. (IKA) – Na svetkovinu obraćenja sv. Pavla, apostola naroda, i prigodom obilježavanja 51. molitvene osmine za jedinstvo kršćana, papa Franjo je u bazilici Sv. Pavla 25. siječnja predvodio zajedno s predstavnicima ostalih kršćanskih zajednica svečanu ekumensku Večernju. Istaknuo je kako su svi kršćani prošli kroz vodu krštenja te zajednički dijele temeljno iskustvo Božje milosti. Priznavanjem krštenja i pripadnika ostalih kršćanskih tradicija, priznajemo da su i oni primili od Gospodina oprostjenje i Njegovu milost koja djeluje u njima. Na taj način prihvaćamo njihov obred kao istinski izraz hvale za ono što je Bog učinio. Stoga želimo zajednički moliti, ujedinjujući još jače naše glasove, rekao je Papa te primijetio da unatoč podjelama otvoreno priznajemo da pripadamo narodu otkupljenih, istoj obitelji braće i sestara, koje ljubi isti Otac.

Osvrćući se na Mojsijev život, o čemu je bilo govora u drugom čitanju iz Knjige izlaska, Papa je, služeći se tumačenje sv. Augustina, primijetio kako je Crveno more, u čemu su Izraelci očito vidjeli Božje spasenje, bilo anticipirani znak krvi rassetog Krista, izvora spasenja. Svi kršćani su prošli kroz vodu krštenja. Sakramentalna milost je uništila naše neprijatelje: grijeh i smrt. Pjevajući s Izraelcima hvalospjev Bogu, postaje svjestan da nije sam na obalama Crvenog mora. On je okružen braćom i sestrama koja su primila istu milost te i oni pjevaju isti hvalospjev – pojasnio je i dodao kako je i sv. Pavao doživio to snažno iskustvo Božje milosti i bratskog zajedništva. Milost Božja i njega je poticala da traži zajedništvo s ostalim kršćanima, najprije u Damasku, a potom i u Jeruzalemu. To iskustvo doživljaju svi kršćani. Napredujući u duhovnom životu sve bolje shvaćaju da nam milost stiže zajedno s drugima te je s njima moramo i dijeliti. To iskustvo, prema Papinim riječima, doživljavaju i ostale kršćanske zajednice.

I kršćani poput Mojsija i Izraelaca nailaze na svom putu na brojne teškoće, okruženi tolikim duhovnim pustinjama, koje uništavaju nadu i radost. Na tom putu nailaze i na velike opasnosti, koje ugrožavaju život, primijetio je Papa, navodeći primjere progonjenih kršćana. Oni postaju svjedoci vjere, mučenici, povezani krsnom milošću. Zajedno s prijateljima drugih vjerskih zajednica kršćani se danas suočavaju s izazovima koji ponižavaju ljudsko dostojanstvo, a to su ratovi, siromaštvo, trgovina ljudima, moderni oblici ropstva i neravnopravnost. Kršćani su pozvani zajednički čuvati ono što je Bog učinio u njima. Papa smatra da se oživljavajući tu uspomenu možemo zajednički, naoružani Isusom i snagom evanđelja, uspješnije suočiti s tim izazovima i teškoćama.

Papa Franjo predvodio misu u prigodi prijenosa ikone Salus Populi Romani

Rim, 28.1.2018. (IKA) – U bazilici Svete Marije Velike u Rimu papa Franjo je u nedjelju 28. siječnja predvodio euharistijsko slavlje u povodu prijenosa ikone Salus Populi Romani - Spasiteljice rimskog naroda, svetkovine koja se tradicionalno slavi posljednje nedjelje u siječnju. To je 59. put da je Papa došao u tu baziliku kako bi častio staru sliku koja dolazi s Istoka. Ondje traži okrepu prije i poslije svakog putovanja. Ovaj je put razlog njegova dolaska bio prenošenje stare marijanske ikone koja je nedavno obnovljena u radionicama Vatikanskih muzeja.

Na početku homilije Papa je rekao da su „kao Božji narod na putu okupljeni ovdje u Marijinu hramu“. Majčina prisutnost čini ovaj hram za nas djecu obiteljskim domom. Zajedno s generacijama i generacijama Rimljana, prepoznamo u ovoj majčinskoj kući svoju kuću, kuću gdje pronalazimo utočište, utjehu, zaštitu, sklonište. Kršćanski narod je od svojih početaka shvatio da se u teškoćama i kušnjama treba utjecati Majci, kao što upućuje najstarija marijanska antifona 'Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena', rekao je Sveti Otac, a prenosi Radio Vatikan.

Nadalje je Papa posvijestio „da su nas naši oci u vjeri učili da se u vremenima previranja treba okupiti pod plaštem Majke Božje“. „Bilo je vremena kad su progonjeni i potrebiti tražili utočište kod plemkinja visokog položaja; kada se njihov plašt, koji se smatrao nepovrediv, pružio kao znak prihvaćanja, zaštita je bila odobrena. Tako je i s nama u odnosu na Gospu, najveću ženu ljudskog roda. Njezin je plašt uvijek otvoren da nas prihvati i okupi. Na to nas dobro podsjeća kršćanski istok, gdje mnogi slave zaštitu Majke Božje, koja se pokazuje u lijepoj ikoni, svojim plaštem skriva svoju djecu i pokriva cijeli svijet. I stari monasi preporučivali su u kušnjama sklanjati se pod plašt Svete Bogorodice. Prizivati ju 'Sveta Majko Božja' i ponavljati tu molitvu bilo je već jamstvo zaštite i pomoći, istaknuo je Papa te podsjetio „da nam ta mudrost koja potječe iz daleka pomaže. „Majka čuva vjeru, štiti odnose, spašava od nevremena i čuva od zla. Gdje je Gospa u kući davao ne ulazi. Gdje je Majka, tamo nevolje ne prevladavaju, strah ne pobjeđuje. Komu od nas to ne treba, tko od nas nije ponekad uznemiren ili nemiran? Koliko je često srce olujno more, gdje se valovi problema preklapaju, a vjetrovi briga ne prestaju udarati? Marija je sigurna arka usred oluje. Utjehu i nadu ne mogu nam dati ideje ili tehnologija, već lice Majke, njezine ruke koje miluju život, njezin plašt koji nas skriva. Naučimo pronaći utočište, idući svaki dan Majci“, poručio je Papa.

Nadalje je podsjetio kako se u nastavku spomenute antifone moli „ne odbij nam molbe“, te nastavio „Kad ju molimo, Marija moli za nas. To znači ona koja posreduje odmah. A to odmah je pridjev koji koristi evanđelist Luka da bi rekao kako je Marija otišla Elizabeti: brzo, odmah! Ona posreduje odmah, ne kasni, kao što smo čuli u evanđelju, odmah stavlja pred Isusa konkretnu potrebu ljudi: 'Nemaju vina', i ništa više! Tako čini svaki put ako ju zazivamo; kada nam nedostaje nade, kada nedostaje radosti, kad se iscrpe snage, kad zađe zvijezda života, Majka djeluje. A ako ju zazivamo, djeluje još više. Pažljivo prati teškoće, osjetljiva je na životne nevolje i blizu je srcu. Nikada ne prezire naše molitve; ne dopušta da propadne nijedna. Ona je Majka koja nas se nikada ne srami, dapače čeka samo da može pomoći svojoj djeci“, pojasnio je Papa.

Posvijestio je kako Gospodin „zna da trebamo utočište i zaštitu usred tolikih opasnosti“. Zato je, u najtežem trenutku,

na križu, rekao ljubljenu učeniku i svakom učeniku: 'Evo tvoje Majke!' Papa je istaknuo kako „Majka nije izbor, stvar koju se može izabrati, ona je Kristova oporuka. Mi ju trebamo kao što putnik treba odmor, kao dijete koje treba biti nošeno u naručju. Velika je opasnost za vjeru živjeti bez majke, bez zaštite, prepuštajući se da nas život nosi poput lišća na vjetru. Gospodin to zna i preporučuje nam da prihvatimo Majku. To nije duhovna preporuka, to je životna potreba. Ljubiti ju nije poezija, nego znati kako živjeti. Jer bez majke ne možemo biti djeca. A mi smo, prije svega, djeca, djeca ljubljena koja imaju Boga za Oca i Gospu za Majku". Uputio je i na učenje Drugoga vatikanskog sabora da je Marija „znak koji nam je Bog dao. Ako ga ne slijedimo, zalutali smo".

Stoga, ne možemo biti neutralni ili odvojeni od Majke, jer inače gubimo svoj identitet kao djeca i svoj identitet kao narod i živimo kršćanstvo sastavljeno od ideja i programa, bez povjerenja, bez nježnosti, bez srca. Ali bez srca nema ljubavi i vjera je u opasnosti da postane lijepa priča o nekim drugim vremenima. Majka, međutim čuva i priprema djecu. Voli ih i štiti, kako bi voljeli i štitili svijet, rekao je Papa te okupljene pozvao da poput kršćana iz Efeza svi zajedno pozdrave Mariju tri puta: „Sveta Majko Božja".

Nakon poprične molitve papi Franji je na predvođenju slavljia zahvalio nadsvećenik Papinske bazilike Svete Marije Velike kardinal Stanislaw Rylko, ističući važnost ikone za stanovnike Rima tijekom mnogih stoljeća, ali i za papu Franju. Zahvalio mu je na primjeru koji daje ukazujući na stalnu potrebu vraćanja u dom Marijin.

Po završetku euharistijskog slavlja ikona Salus Populi Romani prenesena je u Paulinsku kapelu gdje se nalazila prije obnove te je postavljena na oltar, a potom je Papa pred nju položio cvijeće.

Objavljena apostolska konstitucija pape Franje „Veritatis gaudium"

O crkvenim sveučilištima i fakultetima

Vatikan, 29.1.2018. (IKA) – U Vatikanu je 29. siječnja predstavljena apostolska konstitucija pape Franje „Veritatis gaudium" o crkvenim sveučilištima i fakultetima s novim uredbama vezanim uz crkvene studijske ustanove. Dokument su predstavili prefekt Kongregacije za katolički odgoj kardinal Giuseppe Versaldi, tajnik iste Kongregacije mons. Angelo Vincenzo Zani i prof. mons. Piero Coda, dekan Sveučilišnog instituta (Istituto Universitario) Sophia i član Međunarodne teološke komisije.

Nova apostolska konstitucija Veritatis gaudium, osim što potvrđuje prethodne normativne odredbe, sadržane u dokumentu Sapientia christiana, donosi brojne različite novine; neke se tiču samog studijskog programa i pripadajućih naslova, neke predavača i odgovornih osoba, a neke institucionalnih aspekata.

Prva se novost odnosi na obilježja i zadaće nove ustanove o kojoj se govori u dokumentu pape Franje: to je AVEPRO, Agencija Svete Stolice za evaluaciju i unapređivanje kvalitete na crkvenim učilištima i fakultetima koju je u rujnu 2007. godine osnovao papa Benedikt XVI. i koja je sada uključena u norme nove konstitucije. U čl. 1. § 2. navodi se: „Crkvena sveučilišta i fakulteti, kao i druge visokoškolske ustanove, redovito podliježu vrednovanju Agencije Svete Stolice za evaluaciju i unapređivanje kvalitete na crkvenim učilištima i fakultetima... (AVEPRO)".

Druga se novost odnosi na učenje na daljinu, u vezi čega su Kongregaciji pristigli zahtjevi s više strana. Informatička i telematička revolucija uvelike je prodrila u akademske sustave, otvarajući scenarije koji su ranije bili nezamislivi s

novim mogućnostima za stjecanje znanja, studiranje i istraživanje. U članku 31. § 2 konstitucije navodi se: „Dio predavanja može se provoditi u obliku učenja na daljinu, ako to ustroj studija koji je odobrila Kongregacija za katolički odgoj, predviđa i odredi uvjete za to...". Polazeći od ovog članka, Dikasterij će odmah započeti s pripremom upute koja će sadržavati provedbene kriterije za učenje na daljinu, tako da se odvija u duhu suradnje među institucijama a ne konkurencije.

Uvršten je također članak (br. 32) koji se odnosi na zadaću visokoškolskih ustanova prema raširenom fenomenu izbjeglica. U tekstu se kaže da učilište mora „utvrditi u Statutu također procedure za vrednovanje metoda postupanja u slučaju izbjeglica i osoba u sličnim situacijama koji ne posjeduju potrebnu redovitu dokumentaciju".

U dokumentu se govori i o tzv. dodatku diplomi (diploma supplement). U zemljama s kojima je Sveta Stolica sklopila međunarodne sporazume, kako bi se olakšala mobilnost studenata i priznavanje stečenih naslova, student, osim autentične potvrde o postignutim akademskim stupnjevima, može zatražiti od fakulteta još i dokument s detaljnijim informacijama o sadržaju i disciplinama studija (koje se u nekim zemljama zove diploma supplement).

U svijetu ima ukupno 289 crkvenih fakulteta, a s povezanim institucijama (tj. afilliranim, pridruženim i pripojenim) kojih je 503, ukupno 792 ustanova. Postoji ukupno 28 crkvenih učilišta i sveučilišta koji u svome sastavu imaju više fakulteta. Od fakulteta 160 su teološki, 49 filozofski, 32 fakulteti kanonskog prava i 40 drugih disciplina.

U Africi ima 15 fakulteta i 76 povezanih institucija; u Aziji 25 fakulteta i 56 povezanih institucija; u Sjevernoj Americi 19 fakulteta i 25 povezanih institucija; u Južnoj Americi 22 fakulteta i 56 povezanih institucija; u Oceaniji jedan fakultet i tri povezane institucije; a u Europi 207 fakulteta i 287 povezanih institucija. Na tim crkvenim učilištima studira ukupno 64.500 studenata kojima predaje 12.000 profesora.

Osim tih institucija postoje mnogobrojna katolička sveučilišta – točno 1 365 s fakultetima svih vrsta – osnovana u različitim zemljama svijeta na temelju lokalnog zakonodavstva.

Papa Franjo primio primio članove Rimske rote

Vatikan, 29.1.2018. (IKA) - Papa Franjo primio je 29. siječnja u audijenciju članove Rimske rote, redovitoga papinskoga prizivnog suda, osobito u vezi s proglašenjem ništavnosti ili valjanosti braka, povodom početka sudske godine. Papa je istaknuo važnost savjesti, napominjući da savjest u bračnim pitanjima nikad ne smije biti isključena kako od strane crkvenih sudaca tako ni od strane parova.

Moramo spriječiti da se savjest vjernika koji se u svom braku nalaze u teškoćama zatvori putu milosti, nastavio je Sveti Otac. Taj se cilj postiže pastoralnim praćenjem, razlučivanjem savjesti i djelovanjem naših sudova. A to se mora ostvariti u mudrosti i u potrazi za istinom, jer jedino tako proglašenje ništavnosti može dovesti do oslobođanja savjesti, kazao je papa Franjo.

Papa je potom ponovio svoj prošlogodišnji poziv na „novi katekumenat u pripravi za brak" koji je nužno promicati kako bi se svijest krštenih otvorila svjetlu Duha. Pritom je potreban ne samo prinos biskupa i svećenika, već i drugih ljudi uključenih u pastoralnu skrb, naime, redovnika i laika koji su zajedno odgovorni u poslanju Crkve, zaključio je Sveti Otac, prenosi Radio Vatikan.

Prilog dokumenti

Apostolski pohod Čileu i Peruu

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 24. siječnja 2018. – Apel Svetog Oca

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Ova se audijencija održava na dva povezana mjesta: vi, ovdje na trgu, i skupina bolesne djece koja su u Dvorani. Oni će vidjeti vas i vi ćete vidjeti njih: i tako smo povezani. Pozdravimo djecu u Dvorani: bolje je tako, da ne budu na ovoj hladnoći i zato su tamo.

Vratio sam se prije dva dana s apostolskog putovanja u Čile i Peru. Pljesak za Čile i Peru! Dva dobra naroda, baš dobra... Zahvaljujem Gospodinu jer je sve prošlo dobro: imao sam priliku susresti Božji narod na putu u tim krajevima – čak i oni koji nisu na putu, malo su zastali... ali to je dobar narod – i potaknuti društveni razvoj tih zemalja. Ponavljam svoju zahvalnost građanskim vlastima i braći biskupima koji su me tako brižno i velikodušno primili; kao i svim suradnicima i volonterima. Zamislite, u svakoj od dviju zemalja bilo je više od 20.000 volontera: 20 tisuća i više u Čileu, 20 tisuća u Peruu. Dobri ljudi: većinom mladi.

Mojem dolasku u Čile prethodilo je više prosvjeda, zbog različitih razloga, kao što ste čitali u novinama. I to je geslo mojeg posjeta: „Mi paziti doy – Mir vam svoj dajem“, učinilo još aktualnijim i življim. To su Isusove riječi upućene učenicima, koje ponavljamo na svakoj misi: dar mira, koji samo umrli i uskršli Isus može dati onome tko u Nj vjeruje. Ne samo da svaki od nas treba mir, već ga treba i svijet, danas, u ovom trećem svjetskom ratu u dijelovima... Molim vas, molite za mir!

Na susretu s predstavnicima političkih i građanskih vlasti te zemlje ohrabrio sam Čile na njegovu putu demokracije kao prostoru zajedničkog susreta kadrog obuhvatiti u sebi raznolikost; u tu svrhu pokazao sam kao metodu put slušanja: osobito slušanje siromašnih, mladih i starijih, migranata, kao i slušanje Zemlje.

Na prvoj euharistiji, slavljenoj za mir i pravdu, odzvanjala su, posebno, blaženstva: „Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!“ (Mt 5, 9). To blaženstvo valja svjedočiti stilom blizine, bliskosti i dijeljenja, jačajući tako, Kristovom milošću, zajednicu Crkve i društvo u cjelini.

U ovome stilu blizine geste su važnije od riječi, a važna gesta koju sam imao priliku učiniti bio je posjet ženskom zatvoru u Santiagu: lica tih žena, od kojih su mnoge mlade majke, s njihovim malenima u naručju, izražavaju unatoč svemu veliku nadu. Potaknuo sam ih da traže, od sebe samih i od institucija, ozbiljni hod pripreme za reintegraciju, kao horizont koji daje smisao kazni koju svakodnevno izdržavaju. Ne možemo zamisliti zatvor, bilo koji zatvor, bez ove dimenzije reintegracije, jer ako ne postoji nada u socijalnu reintegraciju, zatvor je beskrajno mučenje. S druge strane, kada netko radi na ponovnom uključivanju – i osuđenici na doživotne kazne mogu se reintegrirati – kroz rad u zatvoru do rada u društvu, otvara se dijalog. Ali zatvor mora uvijek imati tu dimenziju reintegracije, uvijek.

Sa svećenicima i Bogu posvećenim osobama i s čileanskim biskupima, doživio sam dva vrlo intenzivna susreta, koja je još plodonosnijima učinila zajednička bol zbog nekih rana koje pogađaju Crkvu u toj zemlji. Osobito sam učvrstio svoju braću u odbacivanju bilo kakvog kompromisa sa seksualnim zlostavljanjem maloljetnika i istodobno u vjeri u Boga koji ovom teškom kušnjom čisti i obnavlja svoje služitelje.

Druge dvije mise u Čileu slavljene su na jugu odnosno

sjeveru zemlje. Ona na jugu, u Araucaniji, kraju u kojem žive Mapuche indijanci, pretvorila je drame i muke ovog naroda u radost. S mise je upućen apel za mir koji će biti sklad različitosti i za odbacivanje svakog nasilja. Misa na sjeveru, u Iquiqueu, između oceana i pustinje, bio je himan susreta među narodima, koji se izražava na jedinstven način u pučkoj pobožnosti.

Susreti s mladima i na Katoličkom sveučilištu u Čileu odgovorili su na ključni izazov pružanja velikog smisla životu novih naraštaja. Mladima sam ostavio programske riječi svetog Alberta Hurtada: „Što bi Krist učinio na mom mjestu?“ Na Sveučilištu sam predložio model cjelovite formacije, koji pretače katolički identitet u sposobnost sudjelovanja u izgrađivanju ujedinjenih i pluralnih društava, gdje se sukobe ne prikriva, već se njima upravlja dijalogom. Uvijek ima sukoba: pa i kod kuće; uvijek ih ima. Ali loše rješavanje sukoba još je gore. Ne smijemo sakrivati sukobe pod krevet: na sukobe koji se javljaju treba odgovoriti i rješavati ih dijalogom. Sjetite se malih sukoba koje zasigurno imate u svome domu: ne smijete ih sakrivati, već se s njima suočiti. Nađite malo vremena da razgovarate o tome: sukob se rješava tako, dijalogom.

U Peruu geslo pohoda je glasilo: „Unidos por la esperanza - Ujedinjeni nadom“. Ujedinjeni ne u besplodnoj jednoličnosti, svi jednaki: to nije jedinstvo; već u svom bogatstvu razlika koje baštinimo od povijesti i kulture. To je na simboličan način potvrdio susret s narodima peruanske Amazone, kojim je ujedno označen početak hoda panamazonske sinode koja je sazvana za listopad 2019. godine, kao i susreti s narodom Puerto Maldonado i s djecom Dječjeg doma „Mali princ“. Zajedno smo rekli „ne“ ekonomskoj kolonizaciji i ideološkoj kolonizaciji.

Obraćajući se političkim i građanskim vlastima Perua, pohvalio sam okolišnu, kulturnu i duhovnu baštinu te zemlje i usredotočio se na dvije stvarnosti koje joj predstavljaju najozbiljniju prijetnju: ekološko-socijalno srozavanje (degradacija) i korupcija. Ne znam jeste li ovdje čuli da se govori o korupciji... ne znam... Nema je samo u onim krajevima: ima je i ovdje i opasnija je od gripe! Prodire i uništava srca. Korupcija uništava srca. Molimo vas, recite „ne“ korupciji. Napomenuo sam isto tako da nitko nije oslobođen od odgovornosti pred ovim dvjema ranama i da su svi pozvani boriti se protiv njih.

Prvu javnu misu u Peruu slavio sam na obali oceana, u blizini grada Trujilla, koji je prošle godine poharala oluja nazvana „Nino costiero“ teško pogodivši tamošnje stanovništvo. Ohrabrio sam ih da reagiraju na tu, ali i na druge oluje poput kriminalnog podzemlja, nedostatka obrazovanja, posla i sigurnog stana. U Trujilu sam također susreo svećenike i Bogu posvećene osobe sa sjevera Perua, podijelivši s njima radost poziva i poslanja kao i odgovornost zajedništva u Crkvi. Pozvao sam ih da budu bogati u sjećanju i vjerni svojim korijenima. Među tim korijenima nalazi se pučka pobožnost prema Djevici Mariji. U Trujillu je također održana marijanska proslava na kojoj sam okrunio Djevicu od Vrata, proglašivši je „Majkom milosrđa i nade“.

Posljednji dan putovanja, prošle nedjelje, održan je u Limi, sa snažnim duhovnim i crkvenim naglaskom. U najpoznatijem peruanskom svetištu, gdje se čuva slika Kristova raspeća zvana „Senor de los Milagros“, susreo sam 500-injak klauzurnih redovnica, kontemplativnog života: prava „pluća“ vjere i molitve za Crkvu i za čitavo društvo. U

katedrali sam obavio posebni molitveni čin u kojem sam se utjecao zagovoru peruanskih svetih, nakon čega je uslijedio susret s biskupima te zemlje, kojima sam predložio uzorni lik svetog Turibija iz Mogroveja. Mladim Peruancima također sam pokazao svece kao muškarce i žene koji nisu gubili vrijeme na „dotjerivanje“ svoga lika, nego su slijedili Krista koji ih je gledao s nadom. Kao i uvijek, Isusova riječ daje puni smisao svemu, pa je tako i u Evanđelju posljednjeg euharistijskog slavlja bila sažeta Božja poruka njegovu narodu u Čileu i Peruu: „Obratite se i vjerujte evanđelju!“ (Mk 1, 15). Tako – kao da je govorio Gospodin – primit ćete mir koji vam ja dajem i bit ćete ujedinjeni u nadi. Ovo je više-manje sažetak ovog putovanja. Molimo se za ta dva sestrinska naroda, Čile i Peru, jer ih Gospodin blagoslivlja.

Apel Svetog Oca

Nažalost, iz Demokratske Republike Kongo nastavljaju pristizati zabrinjavajuće vijesti. Zato ponavljam svoj apel da se svi trude oko izbjegavanje svih oblika nasilja. Crkva ne želi ništa drugo nego pridonositi miru i zajedničkom dobru društva.

Isus je naš učitelj, moćan na riječi i djelu

Papin nagovor uz molitvu Anđeo Gospodnji u nedjelju 28. siječnja 2018.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Evanđelje ove nedjelje (usp. Mk 1, 21-28) dio je šireg izvješća opisanog kao „dan u Kafarnaumu“. U središtu današnjeg izvještaja je događaj egzorcizma, kojim se Isus predstavio kao prorok moćan na riječi i djelu.

On dolazi u sinagogu Kafarnaumu u subotu i započinje poučavati; ljudi su zapanjeni njegovim riječima, jer to nisu obične riječi, nisu nalik onome što obično slušaju. Pismoznanci, naime, poučavaju, ali bez vlastitog autoriteta. A Isus poučava s autoritetom. Isus, s druge strane, poučava kao onaj tko ima vlast, objavljujući se kao Božji Poslanik, a ne kao obični čovjek koji svoje učenje mora temeljiti samo na prethodnim tradicijama. Isus ima punu vlast. Njegov je nauk nov i u Evanđelju se kaže da su ljudi komentirali: „Nova li i snažna nauka!“ (r. 27).

Istodobno, Isus se pokazuje moćnim i na djelima. U sinagogi u Kafarnaumu zatekao se čovjek opsjednut nečistim duhom, koji se očituje izvikujući ove riječi: „Što ti imaš s nama, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas uništiš? Znam tko si: Svetac Božji!“ (r. 24). Đavao je u pravu, Isus je došao uništiti đavla, uništiti đavla, pobijediti ga! Taj nečisti duh poznaje Isusovu moć i proglašava također njegovu svetost. Isus se izderao na njega riječima: „Umukni i iziđi iz njega!“ (r. 25). Tih nekoliko Isusovih riječi bilo je dovoljno da pobijedi Sotonu, koji izade iz tog čovjeka: „nečisti duh potrese njime pa povika iz svega glasa i iziđe iz njega“, kaže se u Evanđelju (r. 26).

To ostavlja snažan dojam na prisutne; sve je obuzeo strah te se zapitkivahu: „Što li je ovo? [...] i samim nečistim dusima zapovijeda, i pokoravaju mu se“ (r. 27). Isusova moć potvrđuje snagu njegova nauka. Ne samo da govori, već i djeluje. Tako očituje Božji naum riječima i snagom djela. U Evanđelju, naime, vidimo da Isus u svojem ovozemaljskom poslanju objavljuje Božju ljubav, bilo propovijedanjem bilo nebrojenim gestama pažnje i pomoći bolesnima, potrebitima, djeci i grešnicima.

Isus je naš učitelj, moćan na riječi i djelu. Isus nam prenosi cjelokupno svjetlo koje osvjetljava, katkad mračne, staze našeg života. Priopćuje nam također potrebnu snagu kako bismo nadvladali teškoće, kušnje i napasti. Pomislimo samo koliko je velika milost za nas to da poznajemo tako moćnog

i tako dobrog Boga! On je učitelj i prijatelj koji nam pokazuje put i brine se za nas, osobito kad smo u potrebi. Neka nam Blažena Djevica Marija, žena slušanja, pomogne postići tišinu oko sebe i u sebi, kako bismo, u buci poruka kojima nas preplavljuje svijet, prepoznali najmoćniju riječ koja postoji: riječ njezina Sina, koji naviješta smisao našeg postojanja te nas oslobađa od svakog ropstva, pa i od ropstva Zloga.

Nakon Angelusa

Draga braćo i sestre, jučer je iz Afganistana stigla tragična vijest o užasnom terorističkom pokolju izvršenom u glavnome gradu Kabulu, s više od stotinu mrtvih i brojnim ranjenima. Prije nekoliko dana još jedan teški napad, ponovno u Kabulu, posijao je užas i smrt u jednom velikom hotelu. Koliko će dugo afganistanski narod podnositi to nečovječno nasilje? Pomolimo se u tišini za sve žrtve i njihove obitelji; pomolimo se i za one u toj zemlji koji nastavljaju raditi na izgradnji mira.

Danas se obilježava Svjetski dan oboljelih od gube. Ta bolest nažalost i dalje pogađa najsiriomašnije i nevoljne. Toj braći i sestrama jamčimo našu blizinu i solidarnost; molimo također za one koji ih dvore i koji rade na njihovoj društvenoj reintegraciji.

Siromaštvo i zajedništvo

Poruka prigodom Dana posvećenog života 2018.

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braćo u Kristu!

1. Prošle smo godine obilježili prvi Svjetski dan siromašnih koji je proglasio papa Franjo. Na početku svoje poruke za taj dan on je istaknuo riječi Prve Ivanove poslanice: „Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom“ (1Iv 3,18). Upravo bi redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu trebali ove riječi osjetiti kao osobni poziv i poziv svojim zajednicama da se djelatnom ljubavlju približe svakom siromahu i svakom čovjeku u potrebi. Na početku je takva djelovanja uvijek vjera u Isusa Krista koji „sam sebe oplijeni“ (Fil 2,7). Zanimljivo je vidjeti kako govor o Kristu koji se oplijenio apostol Pavao započinje pozivom: „Neka u vama bude isto mišljenje kao u Kristu Isusu“ (2,5). Zavjet siromaštva i odluka da se žive evanđeoski savjeti – ta odluka da čovjek oplijeni samoga sebe – bitni su čimbenik nasljedovanja Krista. U Kristu, pak, ova odluka potaknuta je ljubavlju prema ljudskom rodu. On se opljenjuje da bi postao „ljudima sličan, obličjem čovjeku nalik“ (2,7). Slično se i nasljedovanje njegova siromaštva ne može ostvariti bez osjećaja i stava solidarnosti prema svakom čovjeku, osobito onom u potrebi.

U svojoj poruci papa je upozorio i na to da je u povijesti bilo razdoblja „kada kršćani nisu u potpunosti poslušali taj poziv i kada su dopustili da ih zarazi svjetovni način mišljenja.“ Mogli bismo reći da se isto kroz povijest, a i u našem vremenu, može ponekad primijetiti i kod Boga posvećenih osoba. Stoga valja uzeti k srcu, kao znak vremena, ovu novu, a opet tako staru brigu Crkve za siromahe i sve osobe u potrebi. Ova briga, kod onih koji su se odlučili za redovnički život ili kod laika posvećenih u svijetu, morala bi dovesti do pravog i dubokog susreta sa siromasima, što je mnogo više od umirivanja savjesti povremenim djelima humanitarne prirode. Ovakav način života, solidaran sa siromasima – kaže papa – donosi „radost i mir duše jer dotičemo vlastitim rukama Kristovo tijelo.“

2. Drugi vidik prisutnosti redovnika i laika posvećenih u svijetu u Crkvi koji bismo ovom prilikom željeli naglasiti jest zajedništvo. U dopisu što ga je u lipnju prošle godine Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskoga života uputila Hrvatskoj redovničkoj konferenciji stoji između ostaloga: „Tema crkvenog zajedništva ubraja se među najdublje i najvažnije teme u ovom času: u svijetu koji razdiru duboke podjele i sukobi koji nikako da se smire i okončaju, dok ljudi nastoje podizati zidove i prepreke koje dijele narode i države, Crkva svim silama nastoji svjedočiti evanđelje mira, bratstva, zajedništva s Bogom i među ljudima koji su svi Božja djeca i braća među sobom.“ Stoga Kongregacija potiče na „zajedništvo i suradnju koji moraju karakterizirati odnose između svijeta posvećenog života i mjesne Crkve.“

U tom smislu želimo potaknuti na izgradnju takvih odnosa najprije unutar zajednica koje čine Bogu posvećene osobe. To podrazumijeva međusobno poštovanje, razumijevanje, suosjećanje, praštanje. Riječ je o još jednom obliku nasljedovanja Krista. Tko svakodnevno nastoji živjeti takve odnose već djeluje i na odnose zajedništva u Crkvi. Izvor je poziva svih nas u Bogu ili, da se poslužimo riječima Poslanice Efežanima: „Trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira! Jedno tijelo i jedan Duh – kao što ste i pozvani na jednu nadu svog poziva! Jedan Gospodin! Jedna vjera! Jedan krst! Jedan Bog i Otac svijeta, nad svima i po svima i u svima!“ (Ef 4,3-6). Ovo temeljno zajedništvo i jedinstvo u Gospodinu briše svaku zavist, ljubomoru, svako nerazumijevanje i zamjeranje, osobito u odnosima unutar Crkve. U tom smo zajedništvu svi pozvani rasti i napredovati. Osoba koja je istinski siromašna duhom poradi kraljevstva nebeskoga (usp. Mt 5,4) prepoznaje bogatstvo u drugima i drugačijima.

3. Radujemo se jer je od prošle godine i na hrvatskom dostupan dokument Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života *Za novo vino nove mješine*. U tom dokumentu ponuđene su smjernice koje „namjeravaju ukazati na neodgovarajuće prakse, pokazati blokirane procese, postaviti konkretna pitanja, proniknuti djelovanje struktura odnosa, upravljanja, izgradnje (formacije) s obzirom na stvarnu potporu koja se time daje evanđeoskom obliku života Bogu posvećenih osoba.“ Time se odgovara na poziv pape Franje da se „izide iz vlastite udobnosti i da se ima hrabrosti poći na sve periferije koje trebaju svjetlo evanđelja.“

Želeći da to svjetlo evanđelja bude prisutno najprije u srcima svih vas, Bogu posvećenih osoba, i da ga zauzeto donosite do najudaljenijih periferija, od srca vam želimo blagoslovljen Dan posvećenog života!

O blagdanu Obraćenja svetoga Pavla, 25. siječnja 2018.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, mons. Zdenko Križić, predsjednik
U ime Hrvatske redovničke konferencije, s. Ana Marija Antolović, predsjednica

Uzvišenost, ljepota i snaga majčinskoga odgoja

Poruka predsjednika Vijeća HBK za život i obitelj biskupa Mate Uzinića za Dan života

U pripravi za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se, pod geslom „Obitelj – izvor života i radosti“, održati u Splitu i Solinu 15. i 16. rujna 2018., svoj pogled i pozornost ove godine usmjeravamo osobito prema ženama i majkama.

Čini se da je u postmodernome vremenu za odgovorno ispunjavanje majčinskoga poslanja u obitelji, Crkvi i društvu potrebno sve više snage i hrabrosti kako bi se moglo živjeti i svjedočiti uzvišenost i ljepotu majčinstva. Majčinstvo se ne doživljava kao neko junačko djelo, niti se na majke gleda kao na junakinje. Posvećivanje godina života djeci zahtijeva suosjećanje, osjetljivost i preobilnu ljubav. Zajedno sa suprugom, a ponekad, nažalost, i posve sama, žena/majka podiže novu osobu, pripremajući je da bude dio društva. Čineći to s ljubavlju i predanjem te pouzdanjem u Božju providnost majke na taj način svijet čine boljim mjestom.

Veliki papa sv. Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Evanđelje života* ističe junaštvo "svih hrabrih majki koje se bezrezervno posvećuju vlastitoj djeci, koje trpe donoseći ih na svijet, a zatim su spremne poduzeti svaki napor, suočiti se sa svakom žrtvom, da bi njima prenijele ono najbolje što u sebi čuvaju" (br. 86).

Uzvišenost i ljepota majčinstva nipošto nisu prevladane ili zaostale jer su duboko usađene u samu srž svake žene. Majka svojim svagdašnjim žrtvama nadilazi samu sebe, u služenju drugima otvara se spremnosti na junaštvo i dan za danom sve potpunije otkriva duboki smisao života sadržan u Isusovim riječima: "Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom" (Lk 9,23). Danas, kada se ljudi na sve načine pokušavaju izmaknuti križu i učiniti da drugi umjesto njih podmeću svoja leđa, zajedno sa sv. Ivanom Pavlom II. valja glasno reći: "Zahvaljujemo vam, herojske majke, za vašu nepobjedivu ljubav! Zahvaljujemo vam za neustrašivo povjerenje u Boga i njegovu ljubav. Zahvaljujemo vam za žrtvu vašega života...". Zahvalu valja izreći i svim onim ženama koje, ne mogavši ostvariti biološko majčinstvo, svoje majčinsko poslanje ispunjavaju na druge načine, primjerice udomljavanjem ili posvojenjem djece, humanitarnim i volonterskim radom te duhovnim majčinstvom.

Majka ne može isključivo svojim snagama i sredstvima odgovoriti na rastuće izazove majčinstva. Uronjenost u Božju ljubav i otvorenost darovima Duha Svetoga čine da majke iz dana u dan rastu u svojoj majčinskoj ljubavi, brizi i odgoju, koji im je osobito na srcu. S druge strane, nedostatak muževa i očinske podrške majkama otežava ispunjavanje njihova poslanja odgoja djece i uklapanja djece u društvo (usp. papa Franjo, *Amoris laetitia*, br. 55). Među izazovima s kojima su roditelji u posljednje vrijeme suočeni sve je naglašenija ideološka i kulturna kolonizacija, o čemu je višekratno govorio i papa Franjo. On ukazuje na tri pokazatelja kulturološke i ideološke kolonizacije svojstvene svim povijesnim razdobljima: dokidanje slobode, brisanje sjećanja i indoktriniranje mladih. Pritom je naglasio jedinstvenu ulogu žena u čuvanju sjećanja, povijesnih korijena i vjere, te njihovu snagu i sposobnost oduprijeti se kulturološkoj kolonizaciji (usp. papa Franjo, *Propovijed u Domu Svete Marte* od 23. XI. 2017.).

Ta snaga žene i majke u odupiranju kulturološkoj kolonizaciji ponajprije se očituje u odgojnoj ulozi majke. Kulturološka kolonizacija koristi sve raspoložive medijske kanale i preko različitih ekrana "nepozvana" i prodorno ulazi

u obiteljske domove, u umove i duše djece.

Zadaća i uloga roditelja, a osobito majki koje u prosjeku više vremena provode s djecom, je budno bdjeti nad tiskanim i multimedijalnim sadržajima koji su dostupni djeci, ali i nad školskim i drugim programima koji se nude ili nameću u odgojno-obrazovnom sustavu. Roditeljska dužnost je i birati odgojne programe u skladu sa svojim čudorednim i vjerskim uvjerenjima, ali i ustavnim pravima, budući da su upravo roditelji "prvi i poglaviti odgojitelji svoje djece" (usp. Povelja o pravima obitelji Svete Stolice, čl. 5).

Roditeljska odgojna zadaća podrazumijeva i spremnost oca i majke da trajno rade na sebi i uče, odnosno da budu poučljiviji kako bi kompetentno mogli poučavati svoju djecu. Nažalost, u suvremenim obiteljima, gdje bi se trebalo odvijati prvo učenje, sve se teže događa transgeneracijski prijenos i razvijanje kreposti, znanja i vještina svojstvenih roditeljstvu. U odgojno-obrazovnom sustavu to se također ne događa, pa mnoge roditeljstvo zatekne nespemne te dolazi do različitih nesnalaženja koja mogu imati, i često imaju, štetne posljedice. Žurno je potrebno unijeti odgovarajuće sadržaje u sustav odgoja i obrazovanja, a potom i razvijati programe koji će dodatno osposobljavati i osnaživati mlade ljude za preuzimanje roditeljskih uloga i obveza.

Od ključne je važnosti i da roditelji, usprkos teškoćama, sačuvaju radost u roditeljstvu i odgoju, a djeci svakodnevno izražavaju ljubav i nježnost. Sačuvati radost majčinstva neprocjenjivo je bogatstvo za buduće naraštaje, ali i izazov u kojemu majke trebaju pomoć da ne dopuste da im išta oduzme "duboku radost majčinstva" (papa Franjo, *Amoris laetitia*, br. 171). U konačnici, roditelji trebaju učiniti sve što je u njihovoj moći da se ne predaju malodušju i pod teretom borbe za preživljavanje postupno pokleknu, a njihova djeca da ne postanu takozvana "nevidljiva djeca" koja, iako imaju roditelje, doživljavaju da ih roditelji ne vide.

Crkva majkama današnjice nudi mnoge uzore žena/majki. U kontekstu današnjega spomendana valja spomenuti službenicu Božju Margaretu Bosco, majku sv. Ivana Bosca, koja je mlada ostala udovica. Ona je cijelu sebe najprije dala da u krepostima odgoji trojicu vlastitih sinova, usađujući im u srce nauk Katoličke Crkve, a zatim je to nastavila činiti pomažući sinu Ivanu u ostvarivanju salezijanskog apostolata među siromašnim dječacima koji su njenu ljubav prepoznali prozvavši je "Mama Margarita". Hvalevrijedan primjer za nasljedovanje ostavila je i sv. Marija-Zelija Guerin, majka sv. Male Terezije, kojoj je najvažnija briga bio upravo primjereni odgoj i spas duša sve njezine djece. Ona i njen suprug Ljudevit proglašeni su svetima 2015. godine ne zato što su bili roditelji jedne svete, nego jer su u svojoj svagdašnjici nastojali živjeti svetim životom. Njima bismo zasigurno mogli pridružiti i mnoge druge majke i očeve, uključujući i one koje mi poznajemo.

Stoga, u prigodi Dana života 2018. godine, upućujemo svoje molitve Trojedinom Bogu da, po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Gospodina našega Isusa Krista i majke Crkve, sv. Zelije i drugih svetih majki, i današnje majke uzmognu u svojoj svagdašnjici živjeti sveto i životom svjedočiti uzvišenost, ljepotu i snagu majčinstva.

U Zagrebu 31. siječnja 2018., na spomendan sv. Ivana Bosca, odgojitelja mladeži

Mate Uzinić, dubrovački biskup i predsjednik Vijeća za život i obitelj HBK